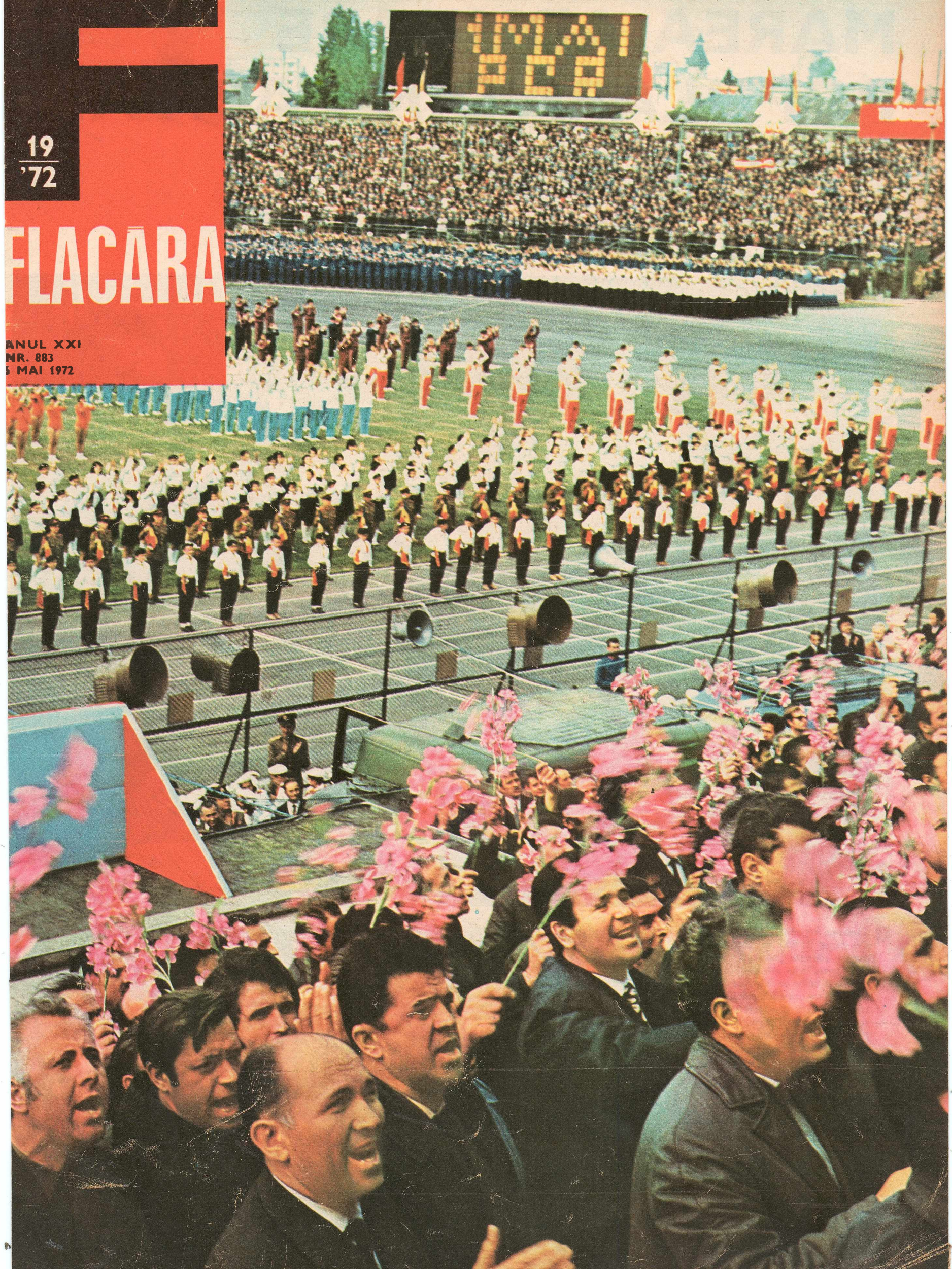

19
'72

FLACĂRA

ANUL XXI
NR. 883
5 MAI 1972

MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN CAPITALĂ ÎNCHINATĂ ZILEI DE 1 MAI

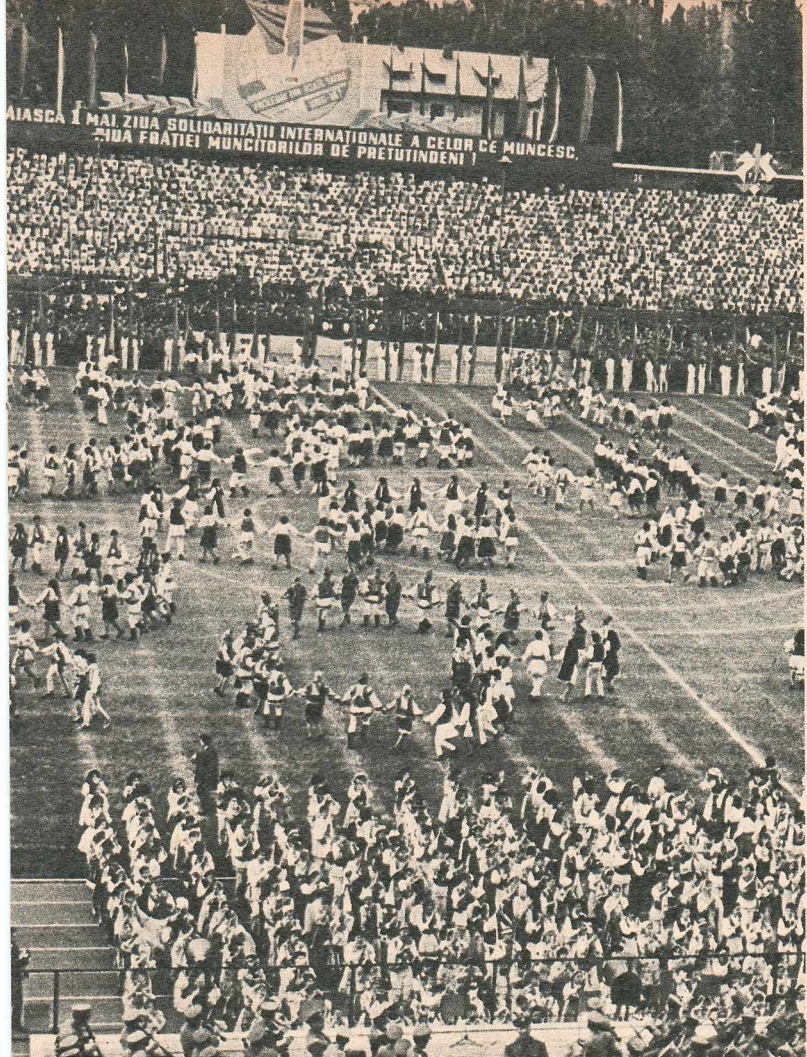
1 Stadionul Republicii, 28 aprilie, ora 16. Cei peste 35 000 de participanți la marea adunare populară consacrată sărbătoririi zilei solidarității internaționale a celor ce muncesc întâmpină cu puternice urale și îndelungi aplauze sosirea la tribună a secretarului general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a celorlalți conducători ai partidului și statului nostru.

2 Minute în șir răsună în incinta stadionului oyații și urale.

3 Un emoționant moment al spectacolului l-a constituit imensa horă în care s-au prins mii de dansatori, pionieri din școlile bucureștene și membri ai formațiilor artistice de amatori.

4 Demonstrațiile grupurilor de sportivi: un spectacol al tinereții exuberante, al vigoriei, frumuseții și fanteziei.

9 MAI

Conf. univ. Ion ARDELEANU

dir. adj. al Muzeului de istorie a Partidului Comunist Român,
a mișcării revoluționare și democratice din România

Sărbătorirea a 95 de ani, în condiții de deplină libertate socială și națională, a dobândirii independenței politice a României, marchează profundul omagiu pe care generațiile de azi îl aduc înaintașilor, tuturor patrioților, maselor populare care cu bărbăție și dirzenie neînduplecată au apărat glia strămoșească, au durat societății românești temelii trainice, pe care se înalță astăzi societatea socialistă multilateral dezvoltată.

Împlinirea acestui înalt ideal a devenit posibil în conjunctura favorabilă creată în primăvara anului 1877, prin izbucnirea războiului ruso-turc și intrarea în acest război a României ca aliată a Rusiei împotriva Imperiului otoman. Amintirea eroismului tinerei armate române de acum aproape un secol, care a luptat cu vitejie în Războiul de independență, la Grivița și Plevna, Rahova și Smârdan, reinvie glorioasele virtuți ale oștenilor lui Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, a pandurilor lui Tudor și a pompierilor de la 1848. Victoriile armatei române din 1877—1878 au pecetluit pentru totdeauna istorica moțiune adoptată de Adunarea deputaților la 9 mai 1877, care consemna: «ruperea legăturilor cu Poarta și independența absolută a României».

Au rămas în conștiința generațiilor cuvintele rostite în parlament, la 9 mai 1877, de marele patriot și om de stat Mihail Kogălniceanu: «Sintem independenți, sintem națiune de sine stătătoare».

Independența, act de înaltă conștiință a poporului, a determinat o largă participare a tuturor românilor pentru sprijinirea războiului. Războiul de independență a prilejuit o impresionantă manifestare a solidarității populației de pe ambele versante ale Carpaților.

Eroismul armatei române de acum 95 de ani a fost cîntat în versurile marilor poeți Vasile Alecsandri și George Coșbuc, a fost întrușipat pe pinze de Nicolae Grigorescu și Sava Henția. Toate aceste fapte ale trecutului au înflorit și dezvoltat în conștiința poporului dragostea de luptă pentru apărarea patriei, a independenței sale.

Cucerirea independenței de stat a reprezentat un moment de importanță esențială în viața poporului român, a deschis noi perspective de progres României, a creat condiții prielnice pentru valorificarea resurselor materiale și umane, pentru afirmarea ei în mod suveran în viața internațională. Dar, în același timp, orînduirea burgheză dezvoltată în România a favorizat pătrunderea capitalului străin, ceea ce a adus în deceniile următoare grave știrbiri independenței naționale. Forța socială care s-a ridicat și militat cu demnitate pentru apărarea steagului independenței a fost clasa muncitoare din rîndurile căreia s-a făurit partidul comunistilor. Partidul Comunist Român a condus marile bătălii sociale împotriva claselor exploatare, a politiciilor lor de înfeudare a țării puterilor imperialiste, împotriva pericolului de fascism și război, a tendințelor expansioniste ale Germaniei hitleriste, împotriva atragerii României în orbita acesteia.

Pagini de nepieritor eroism a înscris

lupta P.C.R. pentru independența patriei în anii întunecați ai dictaturii militarofasciste și a participării României împotriva voinței poporului în războiul hitlerist antisovietic. În acele condiții dramatice ale existenței poporului nostru, Partidul Comunist Român a inițiat, organizat și condus insurecția armată națională antifascistă victorioasă din august 1944, declanșată în împrejurările favorabile create de victoriile Uniunii Sovietice, a lovirilor puternice primite pe toate fronturile de agresorii hitleristi.

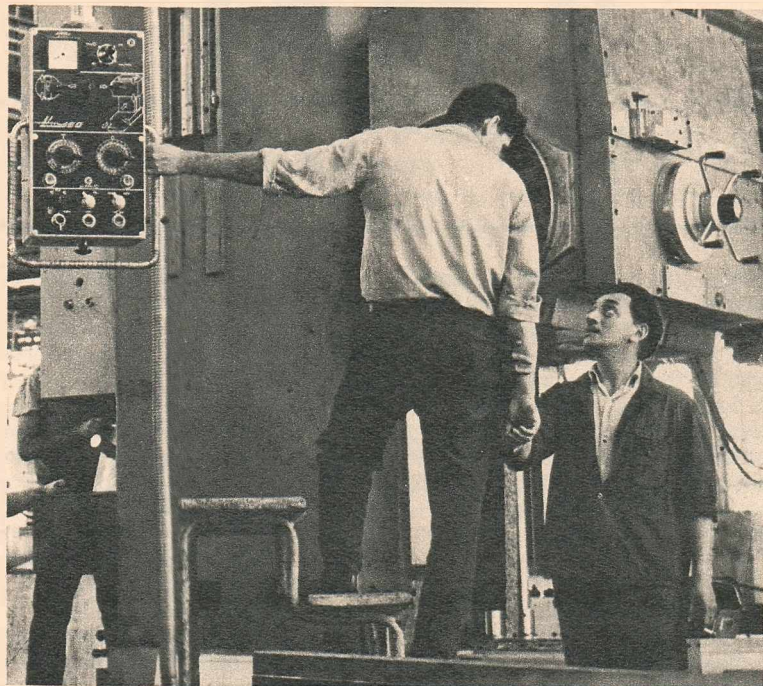
Insurecția din august 1944 a deschis larg calea poporului român spre cucerirea unei reale, depline independențe naționale, spre înfăptuirea aspirațiilor sale de democrație și progres social. În marea carte a luptei antifasciste a popoarelor, țara noastră a înscris o pagină memorabilă. Începînd cu 23 August 1944, ca un singur om, întreaga armată română a întors armele împotriva fascismului — România oferind acest exemplu unic în anele celui de-al doilea război mondial — și pînă la 9 mai 1945, timp de 260 de zile, unitățile armatei române, însumînd un efectiv de circa 540 000 de oameni, au străbătut prin lupte grele mai mult de 1 000 de kilometri în dispozitivul inamic, au eliberat peste 3 800 de localități, aducîndu-și contribuția de jertfe și sînge, în lupta cot la cot cu ostașii sovietici, la înfrîngerea armatelor hitleriste pe fronturile de luptă din nord-vestul României și dincolo de frontierele țării, la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, pînă la victoria finală.

În timpul acestor lupte armata română a dat aproape 170 000 de jertfe. Peste 300 000 de soldați, subofițeri și ofițeri români au fost decorați cu ordine și medalii românești, sovietice, cehoslovace și ungare. Contribuția militară a României a fost maximă fiind dublată de un substanțial efort material, economic. Poporul român, în frunte cu clasa muncitoare, a răs-puns cu însuflețire chemării Partidului Comunist: «Totul pentru front, totul pentru victorie!»

Pe temeiurile acestor glorioase tradiții de luptă Partidul Comunist Român a unit în jurul său, al clasei muncitoare, toate forțele democratice, progresiste interesate în propășirea țării, a făuririi unei noi orînduiri sociale.

De aceea sărbătorirea zilei de 9 mai are pentru poporul român o dublă semnificație, ca zi a independenței de stat a României și, totodată, ziua mării victorii a popoarelor asupra fascismului. Învățămintele acestui drum glorios au călăuzit și străbat întreaga activitate a Partidului Comunist Român a cărei politică este animată de idealurile întăririi și dezvoltării prieteniei cu țările socialiste, cu toate popoarele lumii, pentru asigurarea unei păci trainice în lume. Această glorioasă aniversare se desfășoară în condițiile muncii entuziaste a întregului nostru popor pentru îndeplinirea sarcinilor planului cincinal și în întîmpinarea Conferinței Naționale a Partidului. Activitatea însuflețită a poporului pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României conferă noi dimensiuni prezentului și viitorului țării.

Pagini realizate de:
Liviu TIMBUS,
Petre ANGHEL,
Eugen IAROVICI

eficiența, preocupare continuă

La F.M.U.A.B. se evidențiază o permanentă preocupare pentru obținerea unei eficiențe sporite în toate sectoarele. O premisă de bază în această direcție a fost înlocuirea vechilor metode clasice, manual-mintale, cu folosirea calculatoarelor în programarea producției, urmărirea fabricației și coordonarea desfășurării activității de aprovizionare.

O preocupare deosebită a fost aceea de a obține o eficacitate economică superioară în relațiile cu partenerii, prin modernizările de mașini-unelte din fabricație proprie, trecîndu-se la producerea unor modele cu caracteristici tehnice superioare, cu comenzi numerice și secvențiale, aplicîndu-se soluții constructive care mențin robustețea mașinilor, reducînd în același timp greutatea lor totală. Astfel, pe lângă o competitivitate superioară, se obțin și economii de metal și reduceri la prețul de cost.

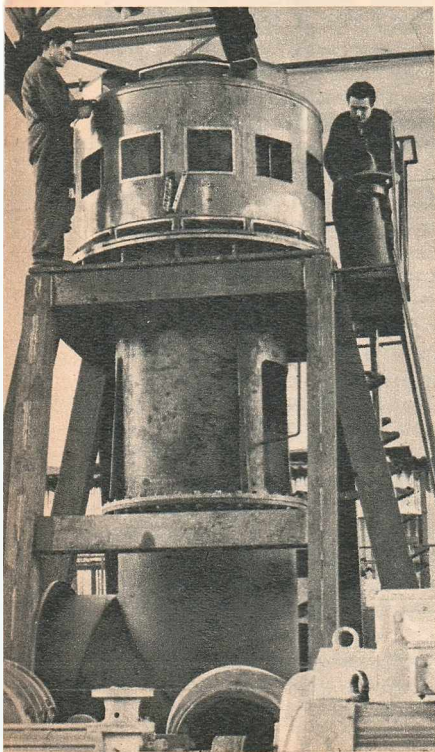
În sectorul producției s-au aplicat cu consecvență o serie de măsuri de optimizare, din care menționăm doar câteva cu efecte deosebite. Astfel, s-a trecut la organizarea producției pe baza concentrării fabricației de piese și tipizării tehnologice și s-a introdus continuitatea în fluxurile de uzină, obținîndu-se astfel randamente maxime pentru prelucrători. De asemenea, și-au dovedit eficacitatea în procesul de producție, mașinile de mare randament cu comandă program și introducerea unor tehnologii moderne, în special la operațiile de suprafinisare a pieselor.

Premiat anul trecut de Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini pentru realizările obținute în autodotări, colectivul își continuă și anul acesta planul de autodotări, creînd condiții mai eficiente de organizare a producției și realizînd obiective prin care crește în mod evident productivitatea muncii.

O acțiune interesantă este formarea muncitorilor cu aptitudini pentru a doua meserie. Aceștia sînt dirijați în mod operativ spre eliminarea locurilor înguste și dezvoltarea altor capacități. În prezent, 900 de tineri din uzină sînt școlarizați în acest sens în diferite forme de învățămînt profesional.

Preocupările și măsurile luate pentru un grad mărit de eficiență s-au concretizat printr-o creștere anuală a productivității muncii între 12-17% în atelierele de prelucrare mecanice. De asemeni, măsurile luate asigură creșterea volumului de producție într-un ritm mediu anual de 17-25%.

cale deschisă noului

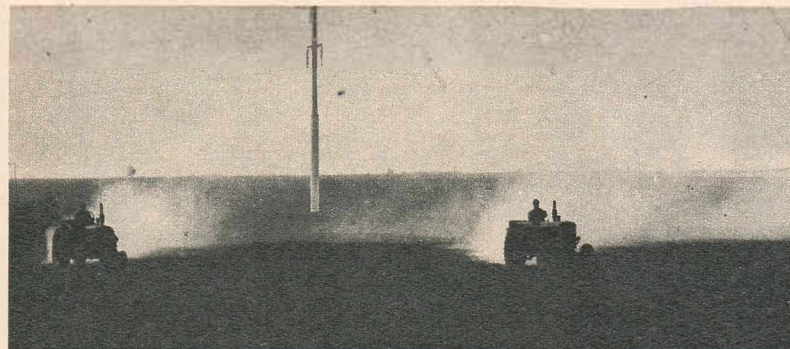

Succesul unei uzine depinde astăzi din ce în ce mai mult de capacitatea colectivului ei de a ține pasul cu progresul tehnic și științific, de a-și adapta producția cerințelor în continuă evoluție. Extinderea irigațiilor și a lucrărilor de desecare pe suprafețe tot mai mari, dezvoltarea industriei chimice, petroliere, miniere și a altor ramuri, cerințele zecilor de beneficiari interni, precum și exigențele unui comerț exterior modern, toate acestea solicită din partea Uzinei de pompe din București eforturi deosebite.

Gama prezentă de peste 600 tipuri de pompe, în circa 3 000 de variante, va fi extinsă în continuare. Astfel, planul uzinei consacrat asimilării de noi produse prevede pentru anul 1972 realizarea a 160 faze de asimilare (studii, proiecte, prototipuri, omologări, pregătiri de fabricație) și care urmează să se materializeze în 74 produse noi. Dinamica asimilării de produse noi la Uzina de pompe descrie în actualul cincinal o curbă ascendentă, vi-guroasă.

Modernizarea produselor are în vedere îmbunătățirea caracteristicilor energetice și constructive, urmărindu-se adaptarea la noile nevoi ale beneficiarilor și asigurarea unei fiabilități superioare (durată de funcționare). Totodată, proiectele de produse noi, precum și reproiectările se încadrează în prevederile de a obține indici optimi de utilizare a metalelor și, în același timp, de a realiza o înaltă productivitate prin consumuri reduse.

Este interesant de menționat faptul că pentru a asigura competitivitatea pompelor românești pe piața internațională, se introduc în fabricație, chiar din anul acesta, primele tipodimensiuni ale noilor familii de pompe monoetajate pentru apă și lichide diverse, aliniată la normele internaționale de parametri funcționali și dimensiuni de legătură.

întreținerea exemplară a culturilor

După ce au încheiat cu succes însămișatul porumbului lucrătorii ogoarelor din întreaga țară au trecut de urgență la întreținerea culturilor de primăvară. O atenție deosebită se acordă în continuare grăpării terenurilor însămișate pentru distrugerea buruienilor și menținerea afinării solului.

Totodată toți factorii răspunzători din agricultură sînt preocupați de executarea lucrărilor de sezon în legumicultură, în plantațiile pomicele, pentru combaterea dăunătorilor (fotografia de mai sus) și întreținerea cerealelor păioase și prășitoare.

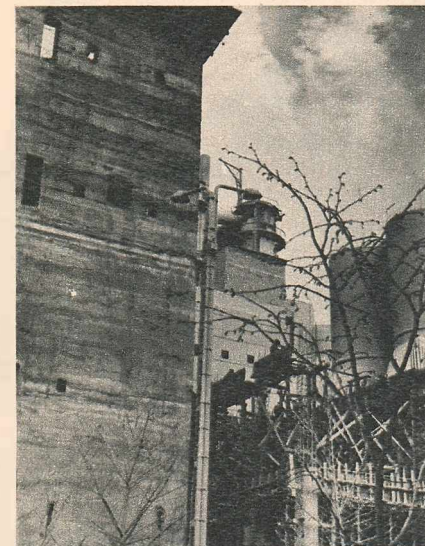
Printr-o largă mobilizare a forțelor și prin utilizarea integrală a capacităților de lucru a mijloacelor mecanice se pot crea condiții optime întreținerii la timp a lucrărilor, asigurîndu-se astfel o recoltă bogată de cereale și legume.

prima sarcină:

onorarea contractelor către beneficiar

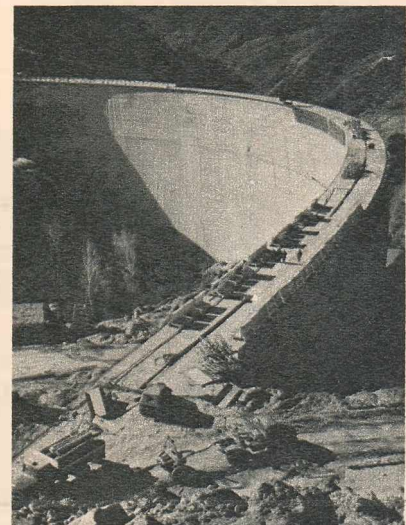
Depășind greutățile existente în anul trecut în folosirea totală a capacităților de producție, și mai ales a fondului de timp, colectivul Combinatului pentru materiale de construcții Birsești-Tg. Jiu a reușit să obțină însemnate succese. Astfel, pe primul trimestru al anului, planul a fost depășit la producția globală și producția-marfă, iar numărul absențelor nemotivate s-a redus considerabil. Paralel cu activitatea de producție au loc lucrări de investiții la faza a III-a de extindere a combinatului. Deși pînă la începutul anului situația nu era prea bună, s-a reușit ca planul trimestrului I să fie depășit și să se recupereze rămîinerile în urmă. Totuși, pentru ca cele trei noi linii tehnologice de ciment să intre în producție la termenele stabilite, este nevoie să se ia măsuri mai energice pentru asigurarea mersului ritmic al lucrărilor de construcții în trimestrele viitoare. Ne referim la faptul că I.S.T.L.C. (Întreprinderea de servicii tehnice pentru lucrări capitale), cu sediul în București, ca mandatar al contractării utilajelor în cadrul Centralei Industriale Brașov, n-a reușit încă să definitiveze contractele nici cu furnizorii interni, nici cu cei externi, deși graficele au fost aprobate de ministerele în cauză încă din trimestrul IV/1971. De asemenea, I.P.I.M.C.-București (Institutul de proiectări în industria mate-

rialelor de construcții) n-a rezolvat unele probleme privind soluțiile pentru: arderea cu gaze, folosirea cenușii de termocentrale, desprăfuirea electrică, execuția celei a III-a siloz și privind tubulatura la schimbătoare de căldură.

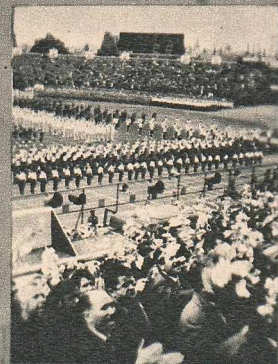

spre cota finală

Lucrările începute în 1966 pe șantierul marelui baraj de la Paltinu se apropie de cota finală. Proiectat pentru a alimenta cu apă orașele Ploiești, Cîmpina și Brazi, și pentru a contribui la irigarea unui teren de aproximativ 17 000 ha, muntele de beton a atins înălțimea de 108 m. În clipa de față, colectivele de muncitori, tehnicieni și ingineri — antrenate într-o activitate susținută pentru sporirea indicatorilor de eficiență, prin utilizarea judicioasă a fondului de timp și exploatarea intensivă a capacităților de producție — pregătesc inaugurarea festivă a acestei monumentale lucrări: intrarea în funcțiune a complexului hidroenergetic la întreaga lui capacitate.

COPERTA NOASTRĂ

Marea sărbătoare populară de pe Stadionul Republicii închinată zilei de 1 Mai, un însuflețit și impresionant omagiu adus muncii, o viguroasă manifestare a unității în jurul partidului, a sentimentelor internaționaliste ale poporului nostru (coperta noastră și paginile 16—17).

Fotografiile de
Elena GHERA

FLACĂRA. Redacția: București,
Piața Științei 1, Sectorul 1
Căsuța poștală 4112. Of. 33
Telefon 17.60.10—int. 1744
TIPARUL executat la Combi-
natul poligrafic «Casa Științei»

În folosul a 1 000 de beneficiari

La Cluj, specialiștii în marketing din cadrul centralei minelor de fier și nemetalifere și-au încheiat primele studii privind posibilitățile de valorificare superioară și desfacere a unor produse indigene. Rezultatele acestor cercetări se evaluează la zeci de milioane lei. Numai prin asimilarea unui singur produs, nisipul granulat, s-au realizat, într-un timp scurt, venituri suplimentare de peste 13 milioane lei. Studiindu-se cu atenție cerințele celor aproape 1 000 de beneficiari au fost elaborate soluții ingenioase de înlocuire a unor materii prime din import cu minerale extrase din zăcăminte românești. De asemenea, în baza aceluiași studii, unitățile centralei au diversificat producția de bentonită, reușind să acopere nevoile mai multor ramuri industriale.

imagini

INTERVIUL SĂPTĂMÎNII

Prof. dr.
PETRE VANCEA

„nu numai tratarea accidentelor oculare, ci și prevenirea lor“

Importanța, din ce în ce mai mare, a traumatismelor oculare a dus la crearea societății internaționale de Ergoftalmologie al cărei vicepreședinte este prof. univ. dr. Petre Vancea.

— Care sint, tovarășe profesor, preocupările actuale ale societății și ce acțiuni întreprinde școala românească în această direcție?

— Scopul urmărit de acest organ internațional este de a cerceta cauzele, metodele de prevenire și de tratament a traumatismelor oculare provocate prin accidente de muncă, precum și studierea metodelor de recuperare a deficiențelor vizuale din astfel de accidente. Acest program complex antrenează participarea unor specialiști din diverse domenii — biologi, chimiști, ingineri ergonomiști, economiști, sociologi, psihologi — întrucât accidentele de muncă sînt rezultatul a cel puțin patru categorii de factori ce acționează asupra muncitorului, influențînd comportamentul său în timpul producției: capacitatea psihofiziologică de moment, condițiile de lucru, uneltele cu care muncește, cadrul social în care se dezvoltă. Țin să precizez că problema accidentelor produse în timpul și din cauza activității productive a devenit în ultimele decenii, nu numai la noi în țară ci și pe plan mondial, o problemă de bază a oftalmologiei. În studiile mele sînt preocupat de obligațiile ce revin organizării procesului de producție, de asigurarea măsurilor optime de securitate în vederea evitării accidentelor. Totodată, școala românească de oftalmologie cercetează posibilitățile de acomodare ale aparatului vizual în condițiile iluminatului fluorescent, problema impusă de dezvoltarea continuă a vieții noastre social-economice. De altfel, tocmai dorința de a face cunoscută peste hotare rezultatele cercetărilor pe care le-am întreprins în ultimul timp asupra adaptării ochiului la vederea nocturnă, a determinat activitatea

mea, în cadrul Clinicii oftalmologice a universității tehnice din München cu puțin timp în urmă.

Trebuie să precizez, pe linia preocupărilor noastre, că împreună cu un colectiv de la clinica din Iași am cercetat accidentele oculare spitalizate în această clinică în curs de 50 de ani (1921—1971), precum și învățămîn-

tele ce se trag din studiul bolnavilor cu traumatisme oculare, tratați în clinică în această perioadă. Aceste cercetări se adaugă unui lung șir de succese pe care oftalmologia românească le-a consemnat în ultimii 25 de ani, grație mai ales condițiilor deosebite create muncii științifice.

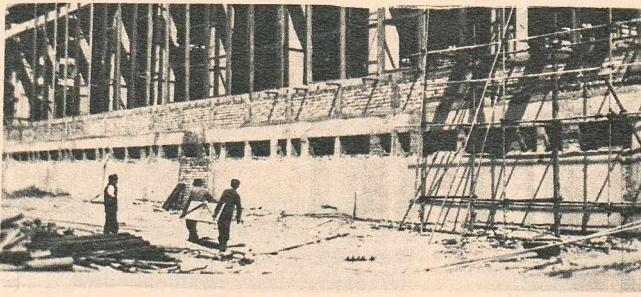

În premieră

Noile emisiuni didactice ale Televiziunii române, elaborate împreună cu Institutul de științe pedagogice, au prezentat săptămîna trecută primele lecții de biologie, adresate deocamdată numai elevilor anului III din liceele de cultură generală. În clipa de față, aproape 300 de licee integrează acest ciclu de învățămînt și peste 600 de profesori sînt antrenajți în această acțiune. Pentru buna desfășurare a lecțiilor școlile integrate au fost dotate cu telereceptoarele necesare. În fotografie: aspect de la prima emisiune de televiziune integrată la Liceul «Gh. Șincai» din Capitală cu elevi ai anului III, secția reală. Tema lecției: fiziologia inimii.

piscină acoperită pe litoral

În momentul de față se construiește la Mamaia cea mai mare piscină de pe litoral. Piscina — complet acoperită — va dispune, conform normelor internaționale olimpice, de un bazin cu o lungime de 50 m, 21 m lățime și o adîncime de 2 m. Ea va dispune de săli de masaj, de o sauna, de spații pentru înșorire artificială. Va fi de asemenea înzestrată cu instalații moderne de încălzire și de umplere a bazinului atît cu apă dulce, cît și cu apă de mare. După cum ne declară ing. Nic. Bică, șeful șantierului, piscina va fi înzestrată și cu instalații de filmare și televiziune subacvatică. Va avea o sală de conferințe, saloane dotate cu jocuri mecanice și distractive și un bar. Piscina acoperită de la Mamaia este destinată agrementului, dar cu prioritate concursurilor sportive. Menționăm că în momentul de față la Mamaia se mai construiesc, în preajma altor hoteluri, încă patru piscine — mai mici însă, cu bazine neacoperite.

simfonie pentru destinul meu

Rara avis: o premieră cu o piesă contemporană 100%. Cu **Simfonie pentru destinul meu**, Nelu Ionescu ne propune o confruntare — severă dar și tandră — cu noi înșine, cu noi cei de azi. Iar regizorul Ion Cojar, înconjurat de un mănunchi de valoroase forțe actoricești ale Teatrului Mic — Ion Manta, Gh. Ionescu-Gion, Monica Ghiuță, Tudorel Popa, Ileana Dunăreanu, Jeana Gorea, Vasile Gheorghiu, Tatiana Iekel, N. Neamțu-Ottonel, Vasile Nițulescu, Alexandru Lungu, Jean Lorin, Dan Nuțu —, forțe cărora li s-a alăturat și Mircea Albulescu de la Teatrul de Comedie — ține să demonstreze încă o dată credința sa în valențele dramaturgiei originale românești.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

ctitorul

S-a împlinit un veac de la trecerea spre cele veșnice a lui Ion Heliade Rădulescu, ilustrul ctitor al culturii române moderne. Efigia lui mi se pare încă insuficient înscrisă în memoria unor urmași, care, dacă sînt gata să-i recunoască meritele politice, au un suris indulgent pentru creația lui literară.

Se uită cu o nepermisă frivolitate — amnezia funcționează în domeniul literelor mai tare decît în orice altă zonă a spiritului — că a fost silit să se servească de un instrument lingvistic rudimentar, că scrisul său se lupta cu dificultățile unui alfabet de tranziție, că poetul — fiindcă a fost un poet de o reală sensibilitate — avea de întîmpinat inerțiile unor contemporani ignori și obtuzi, pentru care ideea unei literaturi române echivala cu o vinovată inutilitate.

De aceea mă emoționează și astăzi chinul lui vrednic să fie înfățișat într-un roman scris cu pasiune, de aceea nu găsesc suficiente cuvinte de laudă pentru preamărirea amintirii aceluia despre care notăm și astăzi, cu un superior zîmbet de îngăduință, că a spus, «în trista lui naivitate»: «scrieți, băieți, numai scrieți!», cînd aceste simple cuvinte, de alîtea ori evocate, cu o nuanță de ironie, reprezintă, de fapt, mai mult decît un îndemn, înseamnă un legămint, de o răscolitoare semnificație.

La începutul eroic al unei literaturi, privită de pontifi epocii respective cu o suverană neîncredere și cu un dispreț oligarhic mărturisit, să găsești, nedescurajat de vicisitudini, atîta energie încît să scrii, dar, mai ales, să stîrnești vocația altora și să știi că singurul drum e al perseverenței, al tenacității, al devoțiunii fără margini, în serviciul unei mari cauze: literatura unui popor — iată ce mi se pare a constitui epoletul de glorie nepieritoare al unui poet pe care îl așed în conștiința mea lîngă bronzul eternului Eminescu. «Luceafărul» a făurit limba literară a unei nații, autorul «Sburătorului» a netezit calea ca acest miracol să se înfăptuiască.

Printr-o tristă răstălmăcire a sensului lui «scrieți, băieți, numai scrieți!» s-a ajuns la încheierea că Heliade era indiferent la problema calității celor create. Ce grosolană mistificare! Heliade nu disprețuia valoarea, știa în schimb că singura cale spre atingerea ei e a unei munci îndrîjite și modeste. Monumentul pe care îl visa pretindea toate abnegațiile. Și în primul rînd pe a lui. Și-a făcut datoria cu un spirit de sacrificiu exemplar. A jertfit și poetul.

Ce ofrandă mai scumpă ar fi putut aduce pe altarul unor idealuri servite cu atîta fierbinte credință?

„NICI O MASINĂ
ȘI NICI UN UTILAJ
SUB RANDAMENTUL
PLANIFICAT,
NICI UN MINUT
NELUCRAT!”

MICRONUL,

GRAMUL ȘI SECUNDA

de A. SERGIU — Fotografii de S. STEINER

Este limpede pentru oricine — sperăm că acest lucru să fi reieșit și din anchetele economice ale ciclului nostru — că realizarea indicilor de productivitate pe care și-i propune economia națională, antrenarea decisivă a tuturor rezervelor, progresul calitativ al proceselor de producție presupun nu numai o serioasă încordare de forțe și inteligență, ci și o vastă și competentă activitate organizatorică. Economicul implică și politicul. Pe măsură ce munca și rezultatele ei devin mai fine, este firesc să se pretindă însăși muncii «cu omul» mai multă subtilitate. Cum se realizează aceste deziderate, finețea muncii și împletirea chibzuită a factorilor de ordin obiectiv cu cei de ordin subiectiv, acestea au fost cele două aspecte investigate la una din întreprinderile industriale fruntașe, cu meritorii progrese în eficiența economică. Este întreprinderea în care s-a născut o vestită acțiune de masă privind folosirea optimă a utilajelor, materiei prime și timpului de lucru, acțiune care, acum, după un an de la lansarea ei, își arată roadele nu numai în uzina despre care e vorba, ci și în unitățile din diferite județe, care au preluat-o, sub o denumire ori alta. Acțiunea se numește «Micronul, gramul și secunda în slujba eficienței economice», iar întreprinderea-mamă este Uzina «Rulmentul»-Brașov.

Descifrarea celor trei simboluri nu prezintă nici o dificultate. Este vorba, se subînțelege, despre efortul pentru calitate, economie de metal și hărnicie, apreciat după cei mai mici submultipli ai unităților de măsură adecvate, aleși, bineînțeles, în funcție de scara produselor uzinei — rulmenții.

— Este ușor să proclamăm o asemenea lozincă, nici găsirea ei nu implică cine știe ce inspirație, important este să cîntărești, să alegi și să pregătești momentul din care, devenind acțiune de masă, ea se poate consolida și întări, fără să se bagatelizeze, fără să devină o formulă care să acopere inactivitatea și lipsurile. Cu alte cuvinte, așa cum noi am lansat «Micronul, gramul și secunda» numai după ce am asigurat condițiile reușitei, tot astfel aș fi mîhnit să știu că acțiunea este preluată formal, fără garanția succesului.

Păreră de mai sus ne-a fost exprimată de Vincențiu Apolzan, secretarul Comitetului de partid al Uzinei «Rulmentul», ca un prim și esențial criteriu de a înțelege rostul și sensul inițiativei.

Într-adevăr, zadarnic vei striga «micron» dacă n-ai asigurat edificarea corespunzătoare a celui chemat să-l stăpînească, degeaba vei obține «grame» dacă materialul prelucrat îți joacă festa în ultima clipă și-l arunci cu totul, inutil vei cîștiga «secunde» dacă, după o oră de lucru, muncitorul și mașina stagnează pentru că aprovizionarea secției (a uzinei, dacă vreți!) nu se face ritmic.

În măsura în care aceste probleme au fost rezolvate, după ce s-a înfiripat o tradiție a luptei pentru eficiența economică, cînd însuși prestigiul uzinei crescuse pe «piața» forței de muncă (a fi încadrat

la «Rulmentul» însemnînd un avantaj de invidiat printre muncitorii calificați), a fost firesc să apară și o inițiativă care să contureze mai bine intențiile întregului colectiv al întreprinderii și să ridice calitatea muncii pe o treaptă superioară.

O dată înfiripată, inițiativa a influențat și a fost influențată de ansamblul metodelor propagandistice, de înseși formele cele mai diferite de manifestare a democrației muncitorești. A intervenit o activizare a diferitelor canale ale muncii politice, pornind de la conținut au fost improspătate și aspectele exterioare ale agitației. Vizualul atractiv, inteligent, îmbinat cu laconismul telegrafic al prelucrărilor și cu operativitatea intervențiilor au devenit coordonatele unui stil adecvat al muncii de mobilizare a oamenilor. Poate fi citat ca exemplu modelul deosebit de atractiv al ședințelor de grupă sindicală. Membrii grupei se întrunesc pentru scurt timp, subiectele ordinii de zi sînt transpuse pe tablele și grafice afișate, ele constituie «bibliografia» deschisă a adunării, discuțiile sînt concrete, directe, măsurile luate — așijderea. De ce să nu recunoaștem că a fost emoționant pentru președintele comitetului sindical, în primele zile ale «noului val», cînd a fost interpelat de unii muncitori prin ateliere, reproșîndu-i-se:

— De ce nu ne-ai spus, omule, că ședința se ține așa, că mergeam și noi!

Pe un sistem destul de simplu de fișe se înregistrează zilnic la locul de muncă datele pe baza cărora se stabilesc atît «prietenii» cît și «cei certați cu micronul, gramul și secunda».

Excepțiile, într-un sens sau într-altul, fac obiectul

discuției imediate pe locul de muncă, intervenția maestrului, a activistului de partid, sindical sau U.T.C., a agitatorului, ori — după caz — apariția la «televizor» sau în fața «manechinului».

«Televizorul» este un dispozitiv simplu, o carcasă cu ecran ce imită receptoarele cu același nume, a cărui manevrare pune în mișcare, dincolo de geamul vitrină, un tambur cu imagini pozitive și critice, fotografiile și caricaturile ale personajelor zilei de pe scena disputei pentru eficiență. Metoda are «clenci», e ușor de bănuț, deci și sentimentele provocate de apariția pe «micul ecran», într-o postură sau alta, sînt aprinse.

Pe aceeași idee este construit și «manechinul», tot o vitrină care înlocuiește panourile clasice, imobile și neatractive, cu o siluetă mișcătoare, apropiată de înălțimea unui om, care (cam «nepolitic», e drept!) arată prin mișcări nostime cu degetul ultimele inscripții privind frunțașii și codașii.

Sperăm că a înțeles oricine că aceste metode nu urmăresc nicidecum caraghiosul și că ele nu constituie decît răspunsul prompt la foamea de vizual a omului modern.

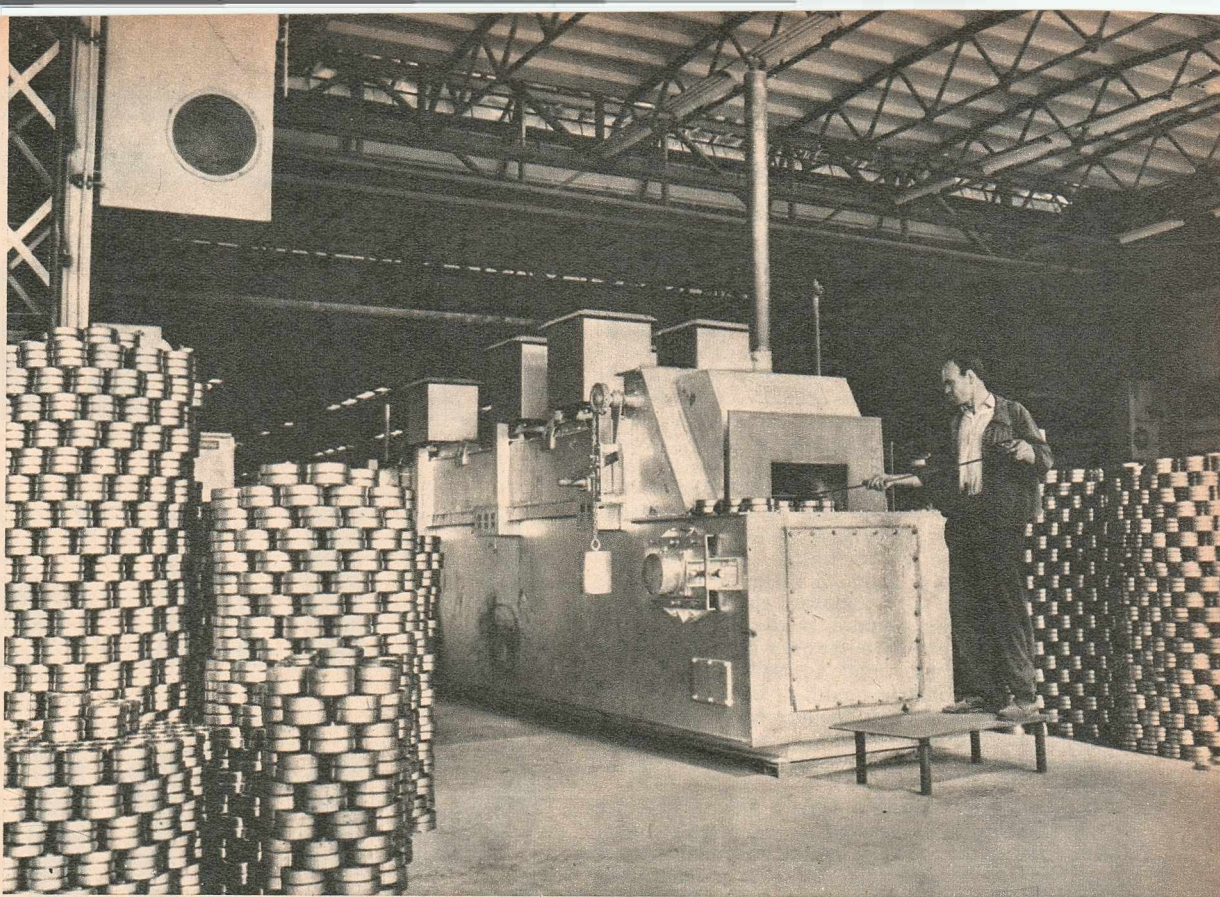
Dar aceste inovații ale muncii de agitație (fără îndoială că vor mai apărea și altele) mai corespund unei concepții evaluate despre «munca cu omul» nu numai din punct de vedere propagandistic, ci și în intimitatea ei. Se folosește, ca și în alte întreprinderi, sistemul «telegramelor» în locul articolelor lungi, neatractive de la gazetele de perete. Spre deosebire de alte surori ale lor din lumea «micro-presei», telegramele gazetelor de perete de la «Rulmentul» cuprind nu numai ultimele știri

din viața economică, politică și socială a uzinei, nu numai elogi laconice pentru realizări la ordinea zilei, ci și atenții față de viața personală și familială a muncitorilor. Instituție serioasă, gazetele afișează scurte mesaje de felicitare pentru cei care își serbează o aniversare, care au devenit peste noapte tați ori mame, dovedindu-și nu numai gradul de informare, ci și strinsa legătură cu cititorii, în folosul atractivității.

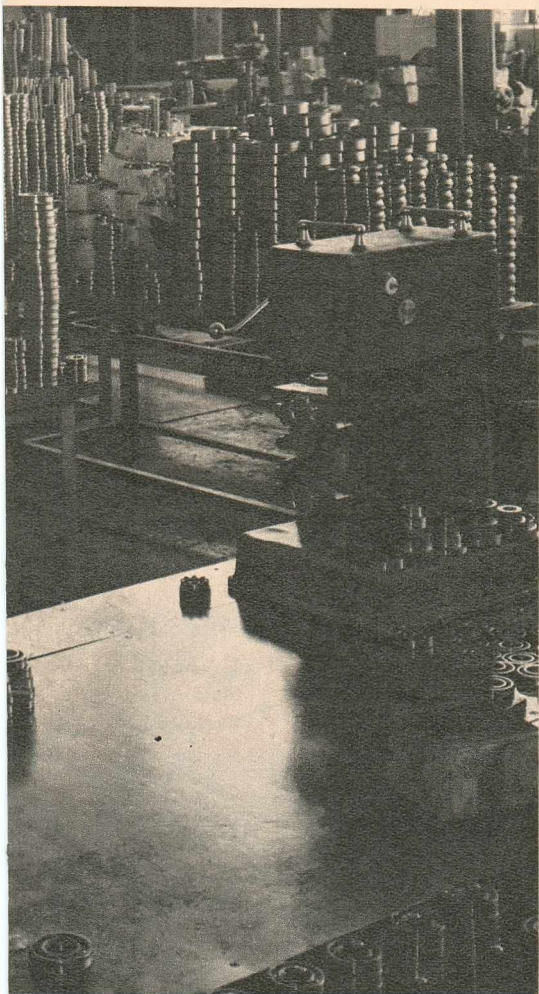
Se subînțelege că emulației metodelor îi corespunde o orientare similară în legătură cu purtătorii lor.

Cine sînt agitatorii? Ne-a lămurit tot tovarășul Vincențiu Apolzan:

— Agitatorul era pînă acum un activist cu în-

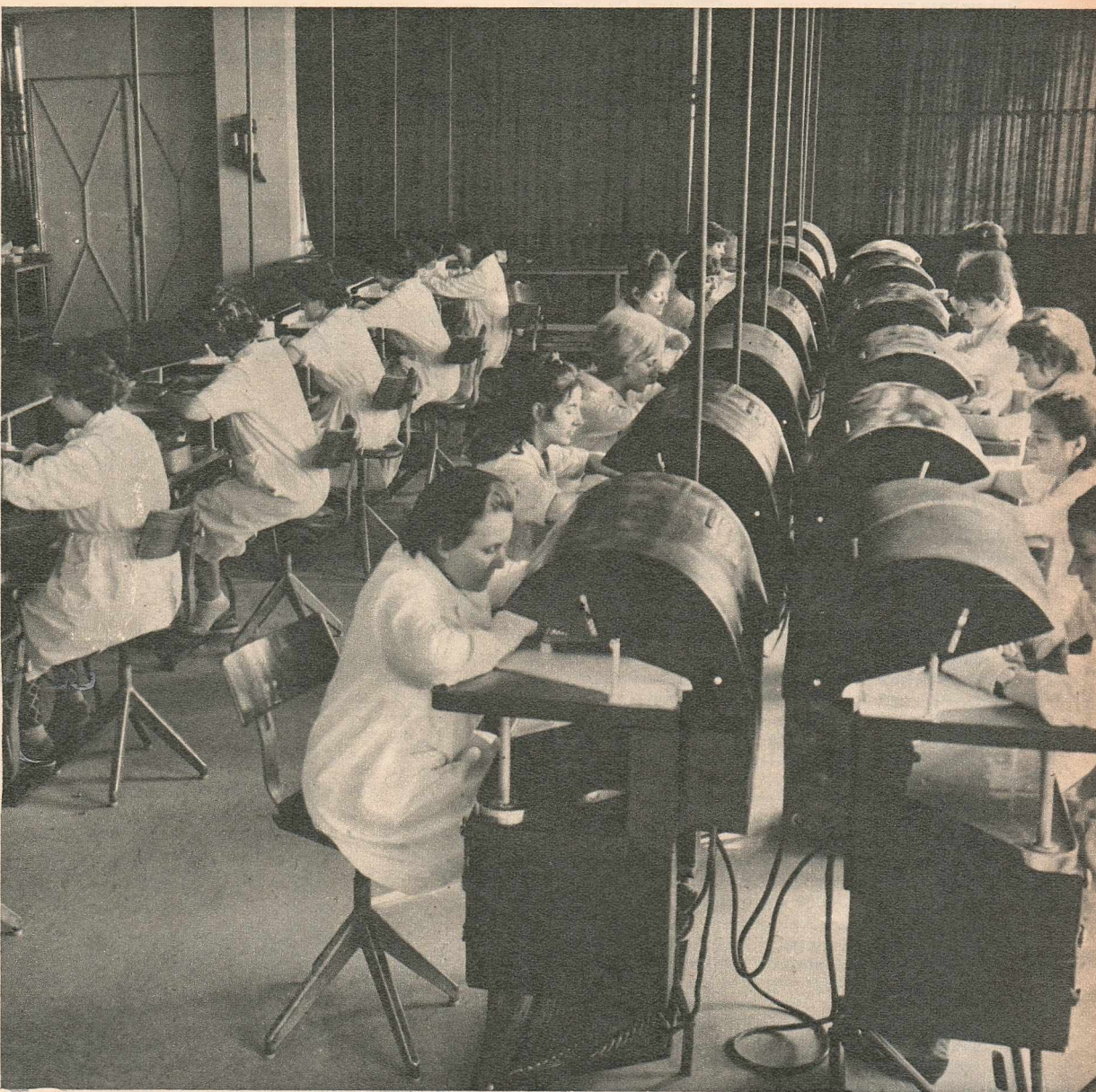

Calitatea inelelor de rulmenți depinde de «micron, gram, secundă» dar și de dotarea secției de tratare completă.

În ultimă instanță, micronii, gramele și secundele se însumează în stive suplimentare de rulmenți.

— La micron?
— Da, la micron!

Sortarea bilelor se face cu aparate de înaltă tehnicitate.

sărcinări nu foarte clar definite. La noi, primul agitator este însuși directorul general al uzinei. Dar asta nu înseamnă că am deplasat selecția agitatorilor către excesul de competență politică și administrativă. Alegem agitatorii după criteriile proprii. Acestea sînt: prestigiul personal, pregătirea politică, talentul de psiholog, priza la oameni, tactul. Toate-s bune și frumoase dar care sînt rezultatele practice ale inițiativei? Scăderea imediată a rebutu-

rilor, creșterea procentului de folosire a fondului de timp — încă din prima lună de aplicare — de la 97,2% la 98,6%, o constelație de procente peste 100% la toți indicatorii de plan la sfîrșitul anului 1971 (inițiativa a fost lansată în vara trecută), beneficii peste plan de 31,4%, nici o reclamație din partea beneficiarilor interni sau externi.

Așadar, micronul, gramul și secunda sînt de fapt niște... uriași!

Se spune — și așa este — că nu mai există sezoane turistice, peregrinările de astăzi fiind seama de anotimpuri în alegerea locurilor. Vara rămâne totuși momentul de vîrf al anului turistic, rămîne sezonul marilor vacanțe, al soarelui și deci al mării și al lungilor circuite pe acest covor fermecat al epocii noastre care se mișcă pe pneuri și se numește automobil.

De apropierea acestui «vîrf» ne-a adus aminte codrul care și-a îmbrăcat haina nouă din fiecare primăvară și zimbetele de petale ale livezilor; ne-a adus aminte calendarul ale cărui file zboară acum parcă mai repede.

Cu ce noutăți ne va întâmpina vara turistică a lui 1972? Întrebarea s-a născut firesc și pentru a-i afla răspunsul nu ne-a rămas decît să pornim la drum. Deși poate așa ar fi trebuit, nu ne-am îndreptat de la început spre litoral. Motivul este că în afara acestui turism de sejour, a vacanțelor oarecum sedentare, dorim să dezvoltăm și noi forma — astăzi cea mai răspîndită în lume — a turismului rutier. Să începem să arătăm că și turiștii cu automobilul au ce vedea și se pot simți bine în țara noastră, al cărei tezaur turistic începe dar nu se termină cu litoralul Mării Negre. S-a făcut ceva nou pentru turiștii șoselelor? Ce vor găsi pe drumuri automobiliștii noștri, în fiecare an cu cel puțin 20 000 mai mulți? Dar mai ales ce vor găsi cei ce se așază la volan și pornesc de-a lungul drumurilor Europei și pe care-i dorim tot mai numeroși și pe ale noastre?

Cum nu puteam cuteiera toate drumurile care pot intra în planurile de vacanță ale automobiliștilor turiști, ne-am oprit la unul singur; cartea de vizită a primei cunoștințe. Pe dreptunghiul verde al indicatoarelor internaționale el este însemnat cu «E-15». Pe hartă el apare ca o trăsătură de unire, viu colorată, între Europa Centrală și punctul de frontieră Borș—Oradea, de unde traversează țara în diagonală spre zîmbetul de soare al litoralului. O variantă «E-15 A», trecută și ea pe hărți, dar și altele care rămîn la bunul plac al celui de la volan, sau sînt în funcție de informarea sa, fac din acest traseu și cel mai direct și mai rapid drum de tranzit spre Marea Neagră, dar și un itinerar turistic atrăgător în sine. Adjectivul este însă modest față de ceea ce poate oferi acest traseu care pe lângă zonele pitorești străbătute — dintre care traversarea Carpaților pretinde pe bună dreptate un superlativ — oferă posibilitatea turistului să cunoască orașe ca: Oradea, Cluj, Alba Iulia și Sibiu, fiecare în parte cu atracții turistice majore, sau sate în care arta populară și folclorul nostru — atît de apreciate cînd le scoatem în lume — nu așteaptă decît ocazia de a se face admirate și la ele acasă.

ORADEA, O POARTĂ AGLOMERATĂ DE PE ACUM PRIN CARE INIȚIATIVA PĂTRUNDE GREU

Am poposit la Oradea, principala poartă turistică rutieră a țării, într-o frumoasă zi de primăvară din mijlocul lui aprilie. Credeam că ea se află în momentul pregătirilor, al dereticărilor pentru sezonul de vîrf care se apropie. De aceea am fost surprins de faptul că hotelurile ei erau pline și problema găsirii unei posibilități de înnoptare a fost la fel de complicată și neplăcută ca totdeauna cînd te trezești într-un loc în postura de oaspete nepotit. Și toate acestea în ciuda faptului că, de curînd, pe malul Crișului Repede și-a înălțat silueta un impunător și elegant hotel cu 350 de paturi, dublînd aproape capacitatea hotelieră a orașului; în ciuda faptului că doar puținii turiști automobiliști de peste hotare intraseră pe poarta vestică a țării și că principalele grupuri de oaspeți de peste hotare trecuseră doar prin Oradea și erau găzduiți în noul hotel sanatorial de la Băile «1 Mai». Am întrebat — curios — pe unul dintre vechii organizatori ai turismului local ce se va întîmpla la vară; cum va fi rezolvată problema cazării turiștilor străini care — dînd curs invitațiilor agențiilor noastre — vor veni din proprie inițiativă și individual să ne viziteze.

— Va fi greu! Vom fi foarte aglomerați, a fost răspunsul. Curios ni se pare faptul că deși de ani de zile se cunoaște această acută necesitate a sporirii spațiilor de cazare pentru sezonul estival, municipiul Oradea așteaptă rezolvarea numai din partea Ministerului Turismului. Or, este cunoscut faptul că surplusul de locuri necesare în cele trei luni ale sezonului de vîrf nu poate fi asigurat doar prin construcții hoteliere de prim rang, sau prin construcții definitive. Terenurile de camping, popasurile cu căsuțe (amplasate în locuri potrivite și bine organizate), motelurile, hanurile sînt bazele turistice care pot completa cu succes spațiile hoteliere, aducînd totodată (cînd sînt bine gîndite și executate) acea notă specifică apreciată în mod deosebit de turiști. Dar aceste baze, mai puțin pretențioase și deci mai puțin costisitoare, pot fi înjghebate și de organele comerciale locale. așa cum se întîmplă prin alte locuri. Se pare însă că prin poarta Oradiei inițiativa nu a pătruns. Pătrund doar turiștii. Că așa este o dovedește și faptul că indicatoarele de orientare sînt încă destul de rare; că la locul de parcare a noului hotel «Dacia» lipsește un plan al orașului cu obiectivele turistice de vizitat, iar la prima răscruce este prezent un singur indicator (spre Borș) orientat pentru cei ce vin din direcția Cluj. Sărăcie de indicatoare este și pe drumul care iese din Oradea spre Cluj și mi se pare nefiresc ca primul «E-15» să-l întîlnești doar după Tinăud, adică la peste 40 km de Oradea. Poate sîntem

ORADEA- CLUJ- SIBIU

de Gheorghe EPURAN. — Fotografiiile autorului

◀ *Între Oradea și Sibiu am întâlnit mai multe panouri de acest fel, dar unul singur așezat — așa cum trebuie — acolo unde turistul automobilist se poate opri să descifreze harta, adică la o parcare.*

◀◀ *Gospodinele din Căpuș au dat satului lor culoare. Imaginea este multiplicată la zeci de porți și este o convingătoare invitație de popas pentru turiști.*

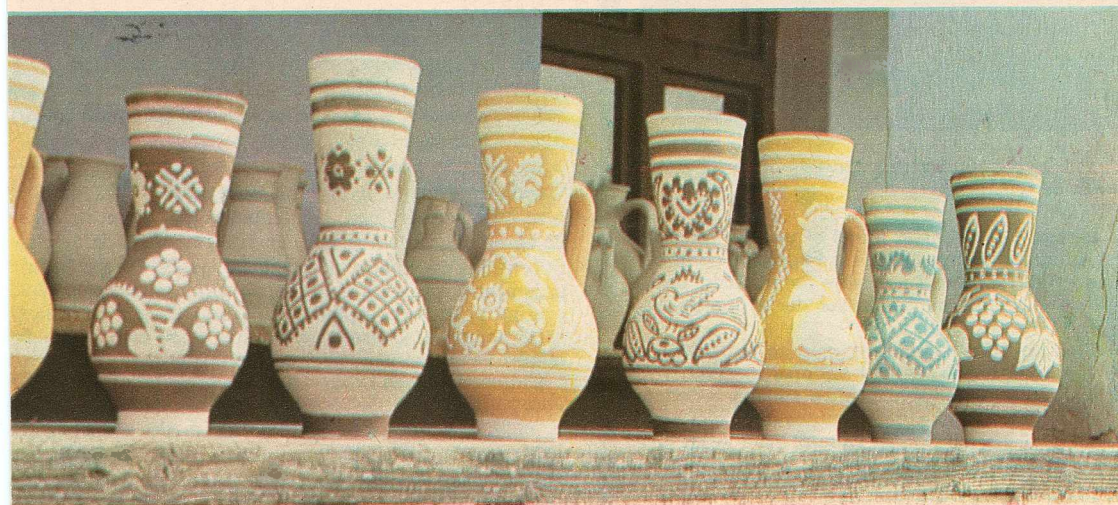
prea pretențioși, dar credem că un turist străin ar fi mult ajutat dacă la stația de benzină de la ieșirea din Oradea, pe drumul Clujului (km 625) ar găsi, dacă nu chiar un panou cu o hartă a României, cel puțin un indicator cu distanțele kilometrice pînă la Cluj, Alba Iulia, Sibiu, Brașov, București etc. pentru a-și putea organiza etapele. Dar n-ar strica nici una, nici alta...

Ne-am mai uitat prin oraș și după un indicator care să anunțe noul și valorosul obiectiv turistic deschis de curînd: Muzeul județean instalat în «palatul baroc», restaurat cu suficient de mari cheltuieli și care, fără îndoială, poate interesa pe toți oaspeții orașului. Dar n-am găsit. Toate acestea ne-au făcut să părăsim Oradea puțin deziluzionați, gîndindu-ne la prima impresie pe care și-o vor face oaspeții. Să sperăm însă că în cele două luni care urmează se vor mai îndrepta lucrurile. Timpul este scurt, dar numai pentru cei ce preferă comoditatea rutinei, dinamismului inițiativei.

PE DRUMUL CLUJULUI SE POATE REALIZA O MEDIE ORARĂ DE RALIU

152 km separă Oradea de Cluj. Pentru un automobilist care circulă normal — și noi i-am dori pe toți încadrați în această categorie — aceasta înseamnă trei ore de stat la volan și o medie orară de 50 km. Sîntem convinși că 90% din turiștii oaspeți vor realiza această medie egală cu cea din etapa de concentrare a raliului Monte Carlo. De ce? Fiindcă, deși în defileul Crișului Repede peisajul este frumos, deși în așezările prin care se trece sînt cîteva atracții care i-ar tenta pentru un popas, ei nu vor întîlni indicatoarele care să le semnaleze existența lor. Poate unii, mai avizați, vor reuși să zărească la ieșirea din Topa de Criș indicatorul spre Vadul Crișului și se vor abate — drumul asfaltat îmbie și el — să-i vadă la lucru pe vestiții olari locali și să ia ca amintire un ulcior alb cu cîteva puncte și spirale brune ce amintesc o tradiție milenară; poate unii vor căuta să ajungă și la peștera Vadul Crișului din inima spectaculosului defileu al Crișului Repede. Cu siguranță ei nu vor fi însă mulți, căci nu s-a făcut nimic pentru valorificarea acestor atracții. Vadul Crișului ar merita însă fie un han, fie un camping bine organizat (fie amîndouă) pentru popasul turiștilor. Centrul de ceramică ar trebui și el semnalat (ca și cei mai vestiți olari) prin indicatoare speciale, iar peștera — cîndva sumar electricificată — ar merita să fie amenajată la nivelul cerințelor actuale.

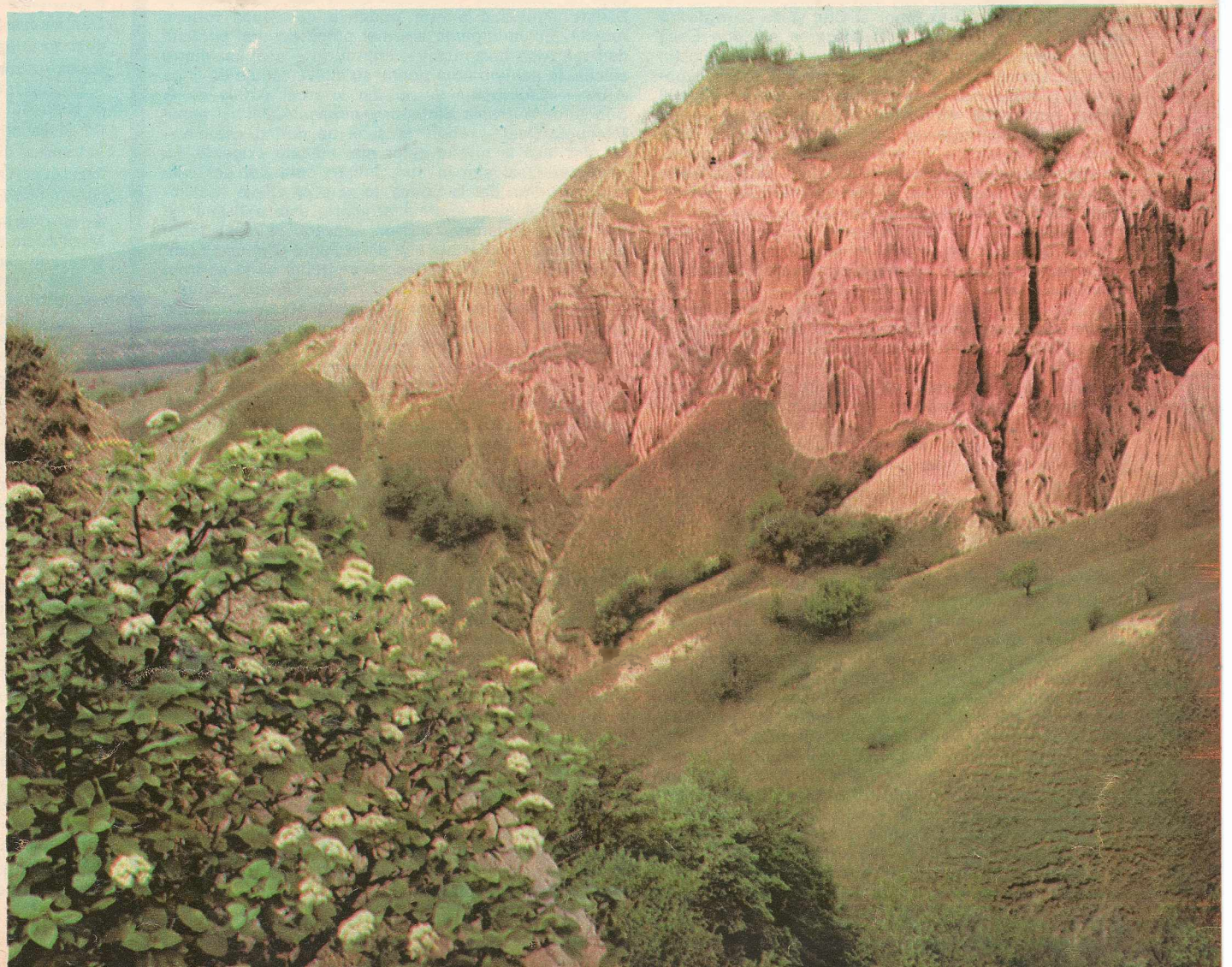
Curînd după răscrucea spre Vadul Crișului se ajunge

◀ *Cîteva din operele lui Alexandru Silaghi, unul dintre meșterii de frunte printre cei 12 olari de la Vadul Crișului, unul din punctele de atracție pe traseul Oradea-Cluj.*

◀ *Oradea întîmpină sezonul de vîrf al anului cu un nou și elegant hotel «Dacia», dar mai are multe probleme de rezolvat.*

◀ *Rîpa Roșie, o cronică geologică, care așteaptă răbdătoare vizitatorii. Este doar la 4 km de Sebeș, dar lipsa drumului de acces ține departe pe turiști de acest spectaculos monument al naturii.*

ORADEA- CLUJ- SIBIU

Biserica din Gâlpie (secolul XVI) este un monument care sporește interesul pentru complexul muzeal «Octavian Goga» de la Ciucea.

la Piatra Craiului unde de mulți ani funcționează — la vad bun — un bufet-restaurant al cooperatiei de consum și de 4-5 ani și un hotel cu 50 locuri. Capacitatea lui se dovedește vara, insuficientă, dar deocamdată au început numai lucrările de mărire a restaurantului. O nouă aripă a hotelului — se spune — va fi ridicată în anul viitor, când se intenționează să se amenajeze și un popas cu căsuțe. Planurile sînt bune dar grija predominantă pentru restaurante — întilnită aproape pretutindeni — întîrzie cam mult rezolvarea problemei numărului unu a turismului nostru rutier: spațiul de cazare.

În partea locuită a defileului Crișului Repede în care șoseaua coboară de pe Piatra Craiului, peisajul rămîne o atracție de prim ordin. El nu are nevoie de recomandări și nici de indicatoare. De altfel, pentru eventualii amatori de turism montan, de-a lungul drumului se află plantat un indicator pentru cabanele din Valea Drăganului. Nu este semnalat însă punctul din care se pornește spre cabana Vlădeasa, dar cum aceasta nu este accesibilă automobilistilor — să zicem — lipsa nu este atît de gravă. Automobilistii neavizați, ba chiar și ceilalți care află dintr-un ghid de existența lor, vor trece însă vrînd-nevrînd și pe lingă alte două obiective care merită un popas și care fără îndoială i-ar interesa pe foarte mulți din oaspeții de peste hotare. Este vorba de biserica de lemn din Bucea (aflată doar la 50 m de drumul național în dreptul kilometrului 560,4), construcție de tipul celor din Maramureș, întilnite în tot județul Sălaj, dar și în Bihor și Cluj și de complexul muzeal de la Ciucea. Prin așezarea sa, prin Casa memorială «Octavian Goga», prin Muzeul etnografic (în curs de amenajare), posesor al unor valoroase expozate, și prin biserica de lemn adusă din Gâlpie (județul Sălaj), remarcabil monument din veacul al 16-lea, cu stilpii pridvorului ingenios împodobiti de «florile» cuieilor de lemn, complexul de la Ciucea reprezintă un obiectiv major pe acest itinerar, din păcate — ca și celelalte — insuficient popularizat și nesemnalat prin indicatoare. Fără să fie tot atît de spectaculos, peisajul rămîne plăcut și prin depresiunea Huedinului și prin Valea Căpușului. Un popas cu căsuțe la Izvorul Crișului, ale cărui parcări continuă să aștepte o amenajare corespunzătoare și cusăturile agățate în firdole porților din Căpuș sînt singurele invitații la oprire. Semnalăm cu plăcere ideea gospodinelor din Căpuș, maestre în înflorirea pinzei cu acul, care-și etalează operele la poartă, unde stau de regulă și lucrează, imblîndu-i pe turiști să se oprească, să le admire și să pornească mai departe cu o amintire concretă a artei populare locale. O inițiativă excelentă care ar merita să fie imitată și prin alte părți, ea aducînd acea notă specifică pe care ar trebui s-o accentuăm pe itinerarele noastre turistice.

CLUJUL: UN CAPĂT DE ETAPĂ CARE SE GÎNDEȘTE LA TURIȘTI

Oricît de grăbit ar fi un turist, este greu de crezut că va trece prin Cluj menținînd o medie de raliu. Orașul este primitiv și vedește că se gîndește la oaspeți. Indicatoarele rutiere de orientare sînt foarte bine amplasate, numeroase, facilitînd la maximum informarea automobilistilor. Dacă li s-ar adăuga și indicatoare pentru principalele monumente și muzee (acestea din păcate sînt peste tot rare, doar Țara Hațegului făcînd excepție) aproape că nu am mai avea nimic de spus. Spațiul hotelier este, ca pretutindeni, suficient în mai tot timpul anului, dar nu și în sezonul de vîrf. Campingul din Făget, excelent amplasat și bine amenajat, dispunînd de 250 de locuri în căsuțe (pe lingă un destul de vast teren pentru instalarea corturilor proprii ale turiștilor), este însă o bază care rezolvă în condiții bune nevoile turismului rutier. Și clujenii trebuie să se gîndească însă — pentru anii viitori — la mărire capacita-

tății de cazare. Cel puțin un motel și un nou teren de camping (poate în partea de jos a Făgetului cu acces din Minăstur) devin tot mai necesare pentru acest capăt de etapă care trebuie să fie orașul de la poalele Feleacului.

Semnălînd cu plăcere lucrările care se fac pentru a lărgi cu o a treia bandă drumul național în sectoarele cu urcușuri accentuate, pentru a se elimina formarea unor interminabile coloane înapoia autovehiculelor grele de transport, să ne continuăm drumul spre Alba Iulia și Sibiu.

167 KM CU MULTE INVITAȚII LA POPAS

De-a lungul celor 167 km care despart Clujul de Sibiu numărul atracțiilor turistice ce pot interesa pe turiști este mult mai mare ca pe sectorul Oradea-Cluj. În primul rînd invită la opriri orașele Turda, Aiud, Alba Iulia și Sebeș, fiecare cu vechi monumente valoroase și cu muzee interesante. Mai sînt de-a lungul traseului și cîteva sate ce merită atenție, fără să mai amintim numeroasele tentații de a ieși de pe drumul național și a cerceta unele locuri și așezări lăturalnice. Ca o firească urmare și amenajările cu scop turistic sînt mai numeroase. Un camping destul de reușit la Turda, o cramă la Aiud și alta în cetatea Alba Iulia, un motel la Sebeș, un camping la Mercurea Băi și un popas în curs de amenajare pe «khula» dintre Apoldul de Sus și Săliște figurează printre punctele de popas turistice reușite. Cu indulgență am mai putea adăuga popasul de lingă Alba Iulia numit — impropriu — «cabana dintre sălcii». În schimb noul popas cu cîteva căsuțe de lingă Aiud — «Căprioara» și cel din «Parcul Arini» de la Sebeș, ca și crama Sintimbru, popasul Cîlnic și hanul Mercurea-Deal — rebotezat și el de curînd cabană — nu sînt încă la nivelul celor mai ridicate exigențe. La Mercurea-Deal sînt în curs lucrări care pot schimba fața lucrurilor, dar la Sebeș se pare că există doar intenții. Locul ales, «parcul arinilor», este excelent. Și s-ar putea transforma într-un adevărat și reușit teren de camping, la nivelul celui de la Făget-Cluj sau Dîmbrava-Sibiu, pe care sebeșenii ar trebui să le ia drept exemple. Să sperăm că o vor face cît mai curînd...

În acest al doilea sector al primului nostru itinerar, în apropierea drumului național nr. 1 (și al celui european care de la Turda poartă indicativul «E-15 A») se găsesc și două zone protejate ca monumente ale naturii, două zone ce ar putea constitui atracții majore pentru toți turiștii: **Cheile Turzii și Rîpa Roșie** (Sebeș). Din literatura turistică ele nu lipsesc. Practic, vizitarea lor este rară din cauza drumurilor de acces. Și este păcat căci fiecare în parte reprezintă valori deosebite, sînt unice. Nu trebuie să uităm în special că pentru oaspeții străini (oricît ni s-ar părea nouă de interesante) monumentele medievale din Turda, Aiud și Sebeș nu pot constitui atracții deosebite. Dar Cheile Turzii și Rîpa Roșie pot uimi pe toată lumea. Pentru aceasta este absolută nevoie ca drumurile de acces să fie amenajate corespunzător și semnalate de indicatoare vizibile. Cum nu este vorba de distanțe mari (circa 4 km la fiecare dintre aceste monumente ale naturii) și cum asfaltul este de dorit dar nu absolut necesar, credem că cele două orașe — Turda și Sebeș — nu trebuie să aștepte să vină alții să le rezolve această problemă a gospodăririi proprii, cînd avem atîtea exemple de ce se poate realiza prin munca obștească a tineretului.

Semnălînd că și alte obiective de interes turistic din acest sector (comunele mărginene cu punctele muzeale locale, biserica cetate din Cristian, sau cea din Mercurea etc.) scapă atenției multor turiști datorită lipsei indicatoarelor care ar trebui să le semnaleze, încheiem această primă etapă de itinerar turistic nr. 1 al țării la porțile Sibiului, cu promisiunea de a-l continua săptămîna viitoare.

dialog cu cititorii

de H. DONA

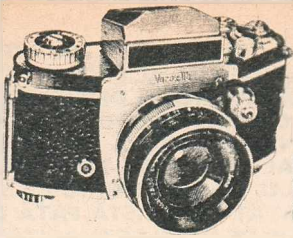
Referindu-se la cîteva interviuri publicate nu demult de către colaboratorul nostru, poetul Adrian Păunescu în revista «Contemporanul», cititorul Paul Tomovici din Timișoara ne invită să pornim «o campanie» pentru «reabilitarea meșteșugurilor», pentru a face ca meseriașilor de înaltă calificare (croitori, cizmari, tîmplari etc.) să li se recunoască «rolul și importanța în cadrul economiei socialiste». Chiar dacă nu ne gîndim la o campanie (nu e vorba, doar, de un țel imediat care poate fi realizat numai printr-o mobilizare generală a forțelor), sugestia cititorului timișorean ni se pare deosebit de interesantă și ea a fost reținută de către noi. Sîntem și noi convingiți că alături de atenția prioritară care trebuie acordată industriei, își are loc și grija pentru cultivarea și sprînjirea acelor meșteșuguri fără care nu poate fi concepută o bună organizare a serviciilor către populație. O excelentă tradiție — cu care putem fi mindri — se cere reanimată și continuată.

Cititoarei Silvana Lupăș din Turda i se pare că publicăm prea puține pagini consacrate modei și ne cere, în subsidiar, să milităm pentru acele tendințe ale modei «care nu se schimbă de la o zi la alta, care persistă o lungă perioadă de vreme». Grea sarcină! Moda tocmai d-ăia e modă, pentru că se schimbă des, iar în ultima vreme, foarte des. Posibilitățile noastre de a frîna acest ritm accelerat ni se par derizorii (nu reușește ea industria de confecții cu proverbialele ei întîrzieri să realizeze o asemenea performanță!). Ritmul rapid în care se schimbă moda corespunde într-un fel tempoului specific al zilelor noastre; în plus, moda, după cum se știe, servește nu numai la omogenizarea aspectului exterior al oamenilor, ci, în același timp, și la diferențierea acestora. Or, datorită vitezei cu care ideile și modelele circulă azi, o nouă modă devine la scurt timp după lansarea ei bunul a sute și sute de mii de oameni (de femei, în primul rînd), ceea ce declanșează o nouă modificare și așa mai departe. Cititoarea noastră are totuși parțial dreptate. Cu tot iureșul acesta de schimbări și răsturnări există anumite constante valabile pentru o perioadă ceva mai lungă. Dar, cu constantele astea nu faci nimic (ele pot fi de folos doar sociologilor); ca să fii în pas cu moda, trebuie să ții seama de amănunte...

Un cititor din Buzău, Anghel Saftu, ne comunică o serie de observații și sugestii cu privire la programele de televiziune; slaba noastră autoritate în materie ne îndeamnă să-l îndrumăm direct spre cei care pot face ceva, adică spre televiziune. O singură remarcă ne-am permis (și asta pentru că se referă la un prieten și colaborator al nostru, al celor de la «Flacăra», la Eugen Mandric); ceea ce admirăm la Mandric nu este «vocea molcomă, blajină», ci, dimpotrivă, tonul anti-blajin, incisiv, încărcat de patos și mînie militantă. Se pare că este un blestem al nostru, al moldovenilor, să fim considerați (de ce?) «blajini»; nu-i invidiem pe cei care se încred orbește într-o asemenea caracterizare superficială.

Si o cititoare (Rodica Dumitrescu) din Băicoi-Țința, jud. Prahova, are nemulțumiri la adresa televiziunii; nu înțelege de ce nu se respectă, în litera lor, programele anunțate. Nu știm ce vor răspunde cei în cauză dar din spirit de solidaritate profesională, ne simțim datori să le luăm apărarea: dacă vrei să te menții în actualitate, să răspunzi cu promptitudine tuturor chemărilor realității în perpetuă schimbare, e tare greu să specuți cu punct și virgulă un program alcătuit cu săptămîni înainte. O știm din propria noastră experiență.

Din partea de nord a țării, din Dorohoi, tînrul cititor Petre Maței, ne întreabă «dacă e adevărat» ce a auzit și anume că unii pictori integrează în tablourile lor obiecte și materiale luate direct din natură. «Noutatea» la care se referă tov. Maței, e cam veche și ne miră că nu e cunoscută la Dorohoi, altădată, citadelă a avangărzii literare și artistice. Cititorul nostru consideră o asemenea practică drept «scandalosă»; de fapt, o apreciere de valoare nu poate fi emisă asupra unui procedeu tehnic (într-o anumită formă foarte vechi și folosit și în arta populară), ci asupra rezultatelor artistice. Artiștii care utilizează asemenea procedee pornesc de la ideea că obiectele — ca și cuvintele — au o anumită încărcătură de semnificații și plasarea lor în alt context decît cel obișnuit poate exprima o viziune nouă, neașteptată și, eventual, declanșatoare de emoții autentice. Totul depinde însă, repetăm, de reușita artistică, de subsumarea procedurii unei semnificații coerente, unui sens.

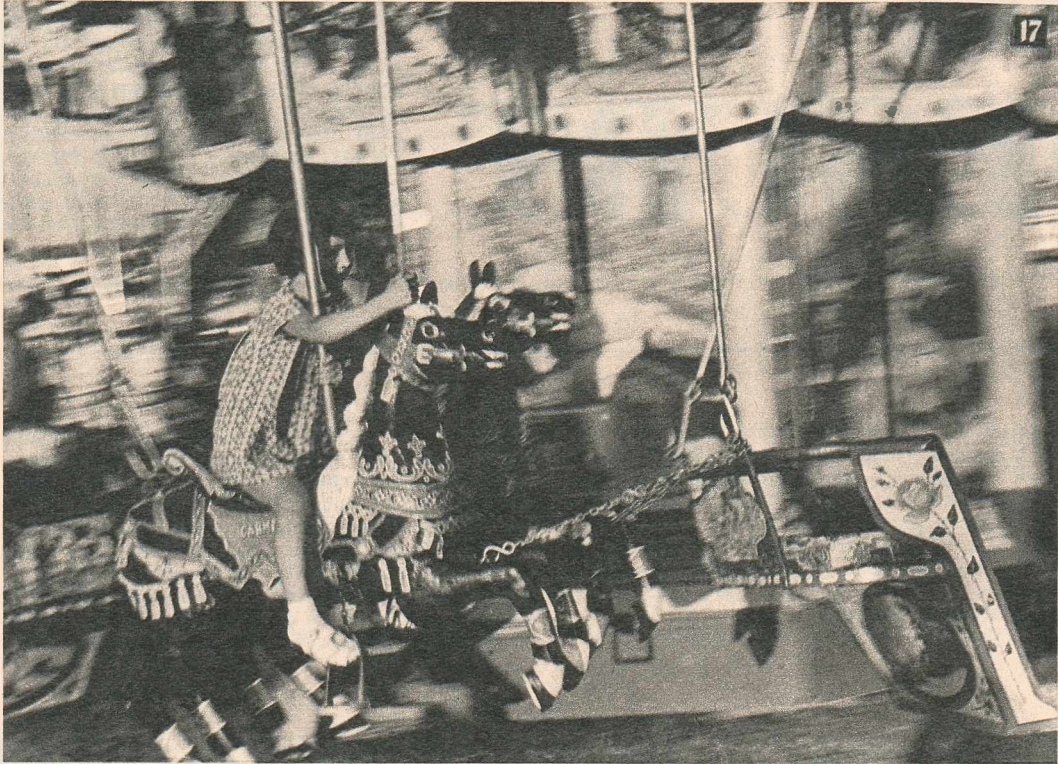

concurusul
„CEA MAI
FRUMOASĂ
FOTOGRAFIE“

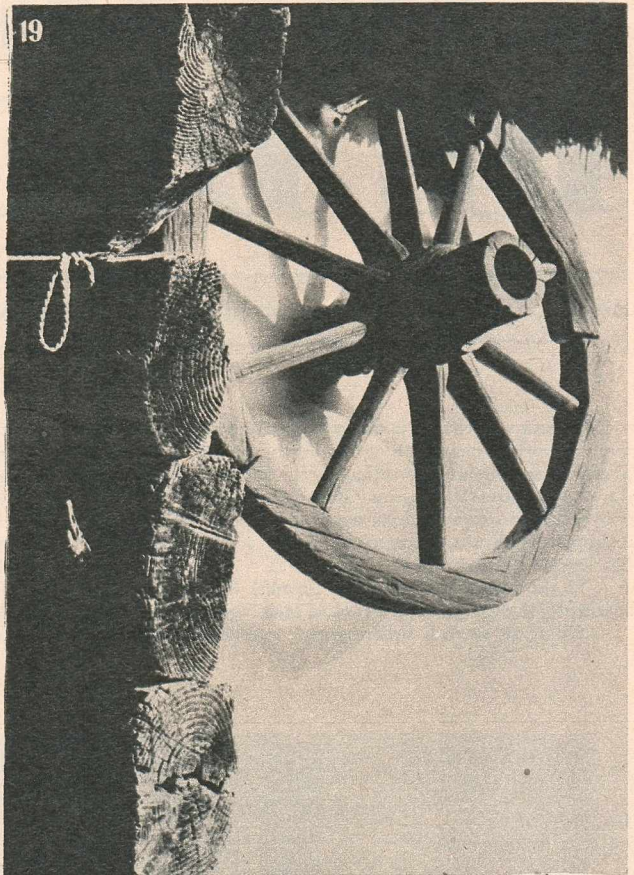
Fotografia
aleasă Nr. _____

Numele, prenumele și adresa
citorului

concurusul nostru cea mai frumoasă FOTOGRAFIE

17

19

poșta concurusului

IRINA BARTHA — Sf. Gheorghe. Fotografia cu cel mai bun punctaj obținut în această lună va fi republicată o săptămână după anunțarea rezultatelor concursului pe luna respectivă.

RODICA ANDRĂU — Cluj. Evident, s-ar fi putut obține și un titlu mai bun pentru concursul nostru, poate chiar cel propus de dv. Acum să vedem, dacă am pornit așa... Apoi, mai importante decât titlul ni se par obiectivele concursului, obiective pe care încercăm să le atingem.

PROF. OSKAR PETER-HELL — Periam. Cuponul de schimbabil poate fi folosit nu numai pentru fotografiile din numărul respectiv, ci și pentru orice altă fotografie prelectată, indiferent în ce număr a apărut, cu condiția, bineînțeles, ca primirea lui să fie redacție să nu fie posterioară desemnării câștigătorilor pe luna respectivă.

FOTOGRAFICIANI tuturor celor care au adresat felicitări pentru inițiativă, le mulțumim și vă asigurăm că, în ce ne privește, vom face totul pentru ca acest concurs să-și atingă scopul.

18

20

17) Călușei — prof. IOAN ȚAU — Tecuci

18) Viață — CRISTINA FRANGOPOL — Arad

19) Veterana — DUMITRU GHEORGHE — București

20) Veneție orădeană — I. COHN — Oradea

SUBINGINERI NU ÎNSEAMINĂ INGINERI DE DEDESUBT

ÎN VARA CARE ÎNCEPE, VA PRIMI BOTEZUL DE FOC AL PRODUCTIEI O NOUĂ PROMOȚIE DE SUBINGINERI. ȘI CU ACEASTĂ FRAZĂ FOLOSIM PENTRU ULTIMA OARĂ ÎN MATERIALUL DE FAȚĂ TERMENUL DIN TITLU. DE CE? PENTRU CĂ S-A CONSTATAT CĂ EXISTĂ FAȚA DE NOUL TIP DE INTELCTUALITATE TEHNICĂ O OARECARE REZERVĂ, DETERMINATĂ SE PARE DE PREZENȚA PREFIXULUI «SUB». TEMEINICIA SAU NETEMEINICIA REȚINERII, VOM ÎNCERCA SĂ O DEDUCEM ÎMPREUNĂ CU CITITORUL, PRINTR-O ÎNCURSIUNE LA FAȚA LOCULUI, ÎNTR-UNUL DIN INSTITUTELE SPECIAL CREATE — CEL DIN PITEȘTI MOMENTUL ESTE, SPERĂM, BINE ALES, PENTRU CĂ ACUM, ÎN PRAGUL CONFRUNTĂRII NOILOR SPECIALIȘTI CU PROBLEMELE CONCRETE ALE ECONOMIEI NAȚIONALE, PUTEM OBSERVA NU NUMAI CUM S-AU PREGĂTIT EI SĂ SE PREZINTE LA STARTUL ACTIVITĂȚII PRACTICE, CI ȘI CUM S-A PREGĂTIT ECONOMIA SĂ-I ÎNTÎMPINE.

de S. ANDON — Fotografii de S. STEINER

De faptul că această problemă a denumirii nu este un moft și nici o chestiune de vanitate, ne-am convins în urma unei îndelungate discuții cu decanul institutului din Pitești — tovarășul inginer Gheorghe Poțincu — și dintr-o conversație purtată de două mame și recepționată, de noi, întâmplător, în ziua următoare, într-o stație de autobuz din cartierul Papucești.

— Să fie adevărat că după ce termină institutul băieții au dreptul să dea diferențele și să se facă ingineri adevărați?

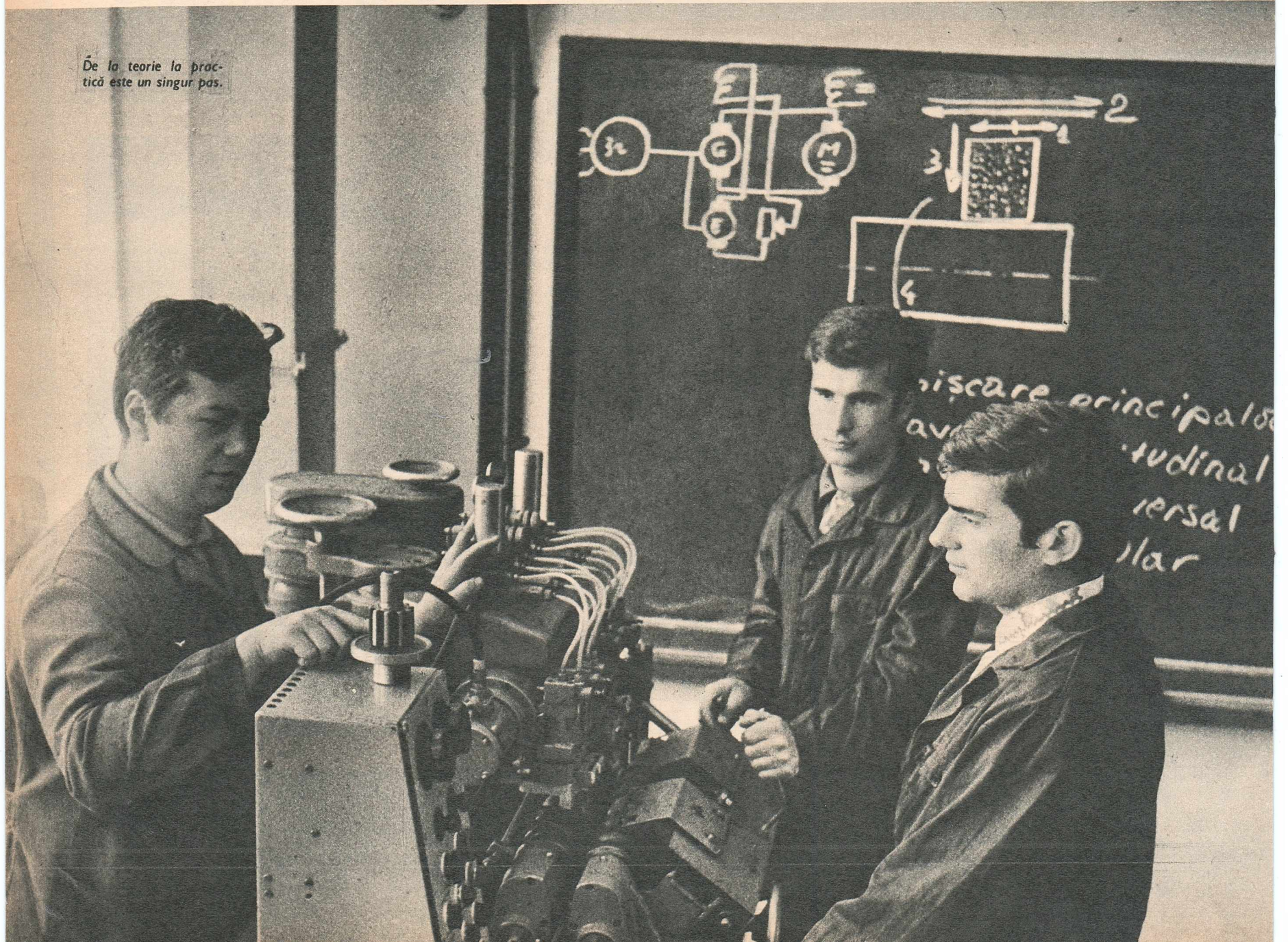
— De ce să se mai facă ingineri «adevărați»? Ei înșiși

sînt ingineri adevărați — replică indirect tovarășul decan. Denumirea acestei specialități, care cîndva a făcut gloria tehnicii, care constituia un titlu rîvnit, sugerează acum multora impresia că ar fi vorba de o categorie inferioară de ingineri. Diferența dintre absolvenții noștri și ceilalți confracți este, practic, numai aceea că primii sînt pregătiți exclusiv pentru execuție. Asta vor fi ei — ingineri de execuție, oameni sub ochii cărora vor trebui să prindă viața gîndurile inginerilor de concepție.

Este posibil, desigur, ca îndelungata renunțare la această

profesie atît de necesară să fi dus la alterarea bunului renume pe care ea l-a avut. Dar, în același timp, reținerea părinților și absolvenților de liceu care consideră facultățile de acest tip nu ca pe niște forme de învățămînt superior, ci ca pe un fel de școli profesionale post-liceale, mai poate fi explicată și prin dorința exagerată a unui mare număr dintre tineri de a dobîndi o profesie cît mai intelectuală. Nici această tendință nu este rușinoasă. Dar cei interesați trebuie să aibă în vedere că reluarea tradiției nu s-a făcut mecanicist nici în acest domeniu, cum nu s-a făcut în nici

De la teorie la practică este un singur pas.

...Studierea instalației electrice a autoturismului M-461 se face pe panoplie.

unul din meritoriile cazuri de revenire asupra unor instituții încă valabile, ce fuseseră prea devreme aruncate peste bord. Preluarea și revalorificarea moștenirii culturale și istorice, inclusiv în domeniul învățământului, înseamnă redistilarea esenței ei la temperatura și la cerințele de perfecțiune ale prezentului.

Cam așa s-a întâmplat și cu învățământul celor pe care, pînă la fixarea unei denumiri, din fidelitate față de gazdă, îi vom numi **ingineri de execuție**.

Programa analitică a cursanților nu este atît o programă analitică redusă, cît una comprimată de la cinci la trei ani și orientată cu preponderență către latura imediat aplicativă.

Consecințele se manifestă încă de la concursul de admitere. În mod firesc și necesar testarea candidaților este mai exigentă (în condiții normale—mai exigentă chiar decît la facultățile de cinci ani) sub un dublu aspect: candidatul să se dovedească stăpîn pe disciplinele fundamentale ce nu mai pot fi reluate în institut cum ar putea fi reluate în facultățile «lungi» (în primul rînd disciplinele matematice) și—al doilea aspect—candidatul să manifeste oarecare aptitudine tehnică, atît pentru a face față unui proces de învățămînt puternic aplicativ, cît și pentru a nu se înșela și a-și găsi din timp predispoziția către o profesare pur tehnică, fără posibilități de refugiu în compartimente administrative, sterile.

Intențiile bune nu sînt totdeauna respectate. Nu este cazul institutului din Pitești. Fără a se lăfăi într-o avalanșă de candidați (simțind lipsa unui număr suficient de licee industriale) examinatorii argeșeni nu au pregetat cînd a fost cazul să accepte din 250 de candidați... unul singur!

— De ce?
— Pentru că așa este cîstit, ne-a răspuns decanul institutului. Cîstit pentru noi, pentru ei și pentru economie. În plus, de exigența noastră depinde și «firma» institutului. Nu la modul festivistic, vanitos, ci în înțelesul de «marca fabricii». Da, există o «marcă a fabricii» și în învățămînt, de bunul ei renume depind atît succesul la repartizare al absolvenților, cît și alimentarea cu candidați serioși a concursurilor de admitere. Este un flux a cărui puritate e influențată de seriozitatea părerii formate despre un colegiu sau altul. În cazul nostru, debutanții la porțile economiei, problema se pune într-un fel special. Dacă un absolvent de la institute consolidate (spre exemplu de la politehnica bucureșteană) o scrîntește în producție, toată lumea consideră că a fost un accident. Dacă se întîmplă același lucru și în aceleași proporții cu absolvenți de-ai noștri, repede se va extinde explicația: «A, te cred și eu... dacă e de la Pitești!» Pentru asta nu ne permitem nici un rabat de calitate, pentru aceasta am fost și rămînem foarte exigenți, chiar dacă este să plătim cu renunțări această exigență.

Experiența piteșteană, experiență despre care sperăm că se va vorbi în sens pozitiv și după «livrarea» primei promoții, conferă posibilitatea citorva concluzii asupra organizării acestui tip de învățămînt.

În primul rînd, se pare că funcționarea facultăților «cu termen redus», separat de institutele obișnuite, este mai avantajoasă. Eventualul avantaj al dotărilor complexe cu care sînt înzestrate vechile institute politehnice este relativ prin faptul că, volens-nolens, în complexul unităților mixte, atenția corpului profesoral și a tuturor factorilor se îndreaptă, cel puțin din obișnuință, către facultățile cu program lung, dezavantajînd pe cele de ingineri execuțanți și perpetuînd astfel rețineria față de ele.

În schimb, problema dotării cu aparataj și instrumentar a institutelor specializate pentru execuție poate fi rezolvată în condiții chiar mai bune dacă acestea sînt organizate

separat. De ce? Pentru că această separare asigură și orientarea adecvată a dotării înspre reproducerea în institut a condițiilor producției, nu a producției în general, ci a unităților productive către care vor fi îndreptați cu prioritate absolvenții. În același timp, în special în perioada inițială, cum a fost cazul acestor trei ani, studenții înșiși pot participa la înzestrarea patrimoniului institutului destinat învățămîntului aplicativ, familiarizîndu-se pe această cale, în și mai mare măsură, cu gîndirea practică și cu execuția.

Particularitățile amintite au un efect imediat și obligatoriu asupra corpului profesoral. Se realizează volens-nolens un deziderat al învățămîntului modern care — deși este proclamat cu insistență — este tradus în fapt mai greoi. Specificul facultăților profilate «pe execuție», înzestrarea specializată a laboratoarelor și atelierelor impun, în măsură mai mare poate decît în oricare alt domeniu al învățămîntului, ca efectivul de cadre didactice să cuprindă — preponderent dacă nu exclusiv — specialiști cu stagiu consolidat și reciclat în producție. Nu vrem să facem apologia institutului argeșean, dar ni s-a părut că decanul Gheorghe Poțincu tinjește și acum după vremea cînd era șeful secției motor de la uzina de autoturisme din Cîmpulung și vorbește cu nostalgie că: «Eu am lansat motorul lui M-461, jumătate «Carpați» (motor a cărui folosire la turismele de teren a marcat, recunoaștem și noi, o epocă în evoluția industriei auto românești).

Am vizitat atelierele și laboratoarele institutului din Pitești, care ocupă aproximativ 3/4 din spațiul de învățămînt. Este impresionant ce au realizat profesorii și studenții, prin muncă benevolă, vara, cu inteligență și mîini proprii, mîncînd pe loc, cîntînd pe loc, cu fundal sonor asigurat de omniprezența magnetofonului. (Întîlnesc tot mai frecvent acest obiect lîngă intelectualii foarte tineri, ca auxiliar al meditației. Rămîne de studiat...) Rezultatul activității poate fi citat ca exemplu nu numai pentru concepția asupra unui proces de învățămînt și pentru hărnicia unor tineri, ci și pentru foarte importanta activitate de **autodotare**, față de care unele cadre tehnice nu găsesc încă soluții în întreprinderi incomparabil mai bine înzestrate.

Rezultatele campaniilor de «autodotare», satisfacția de a fi realizat ceva cu mîinile lor, a deschis apetitul către activitățile aplicative. În prezent, în afara îndelungatelor perioade de practică, studenții desfășoară o activitate productivă chiar la sediul institutului. Au fost încheiate contracte economice cu diferite combinate și centrale industriale, preluîndu-se producția unor subsansamble de tehnicitate complexă dar de serie mică, nerentabile pentru întreprinderile economice.

În plus, s-a realizat o bună colaborare cu unitățile la care se efectuează practica. Acestea vor fi, de regulă, și principalii «beneficiari» de absolvenți. În acord cu conducerea lor, au fost selecționate ca teme pentru lucrările de diplomă probleme aflate în planurile de cercetări sau a căror rezolvare este de imediată necesitate pentru respectivele unități. La Uzina de reparații auto-Craiova, spre exemplu, este de actualitate mecanizarea unor lucrări, reorganizarea pe baze industriale a anumitor activități; în consecință, absolvenții — care au făcut și practică la acea uzină — pregătesc lucrări ca «Instalații pentru extras motoarele în diferite condiții» sau «Organizarea liniei de reparat pentru anumite elemente, stabilirea mașinilor și aparatului de măsurat necesare». În funcție de intențiile întreprinderii de transporturi auto-Argeș, un alt beneficiar, cu raza de activitate întinsă pe mai multe județe, studenții elaborează studii și proiecte tehnico-economice pentru dezvoltarea autobazelor prevăzute în plan.

(Continuare în pag. 14)

literare

de Lucian RAICU

Mircea ZACIU:

colaje

Editura *Dacia* din Cluj, înființată de puțină vreme, se impune din ce în ce mai convingător, ca un veritabil factor de cultură. Ultima apariție de tinută, pe care ne-o oferă, o constituie *Colajele* lui Mircea Zăciu: culegere de texte critice concise, substanțiale și, în plus, scrise cu o pasiune și un *farmec* de care genul nostru rar beneficiază.

Sînt cărți de critică, altfel profitabile, a căror lectură cursivă și integrală este o pedeapsă dintre cele mai crude; te consolează, cînd le parcurgi, doar gîndul că, oricum, viața nu e o sărbătoare continuă...

Fără să cedeze nimic, dar absolut nimic, în materie de informație literară și de probitate profesională, *Colajele* lui Mircea Zăciu sînt și o lectură pasionantă, seducătoare. Surpriza, cum s-a mai semnalat, este că vine din partea unui solid universitar. Dar, să precizez imediat, nu a unuia care face «concesii»; în fond el nu renunță, și bine face, la prerogativele sale, pentru a se da drept ce nu este. Dimpotrivă, rămîne el însuși, un spirit cumpănit, amator de valori constituite, sigure, durabile. Nu devine peste noapte un publicist alert, zvăpăiat, capricios, cu ambiția de a se «remarca», prin indiferent ce mijloace. Acru că «oficiază» nu-i rămîne străin, dar aș adăuga că asta sporește farmecul, îi dă o anumită «ponderare», împiedică impresiile să se risipească prea repede.

Cu alte cuvinte, refuză facilitatea, înțelege și aici să construiască din materiale rezistente. Și înainte de toate rămîne interesat de adevăr. Farmecul stă în «tonul uman» al frazelor bine înlănțuite, în vibrația secret sufletească a textului, altfel perfect ordonat, în harul, care se simte, de a considera literatura ceva viu, ceva care într-adevăr ne privește și nu un rece obiect de studiu.

Într-un eseu de o frumusețe exactă despre Ibrăileanu, Mircea Zăciu citează acest aforism al marelui critic: «Salvarea criticului stă în țărîna lui de a deveni cetitor».

Autorul *Colajelor* ilustrează acest gînd exemplar în pagini pline de prospețime, traversate ca de iradierea unui «fenomen originar» despre Alecsandri și Sadoveanu, Octavian Goga și Paul Zarifopol, Liviu Rebreanu și Ion Agârbiceanu, Gherea și Perpessicius, pagini coerente, echilibrate, exacte în ele însele și totodată «pretexte» (dar nu inventate!) pentru o meditație de amploare și adîncime în jurul unor «motive» literare, estetice, morale, cu adevărat obsedante.

Critica lui Mircea Zăciu, cel puțin așa cum o revelează acest volum de îngîndurată maturitate, rămînînd opera unui învățat, tinde să fie și este (pentru a-i prelua o expresie, dintre cele simple și esențiale, ce-i stau atît de bine!) o critică «aproape de inimă». «Inima» poate fi și ea *inteligentă*, nu numai sursă de «sentimente» — aceasta este concluzia limpede a reflecțiilor lui Mircea Zăciu, indiferent de obiectul pe care, dintr-o evidentă necesitate *lăuntrică*, îl propun atenției de fiecare dată; dintr-un unghi de vedere nou, captivant, dar pe temeiul unor preocupări de mare stabilitate.

Și încă ceva: lirismul dens, substanțial, natura eminentamente *reflexivă* a acestor pagini nu anulează, de cite ori se ivește cazul, opinia categorică, judecata realistă, lipsită de complezență, ironia, tonul uneori casant, intervenția polemică, amară, impuse toate de necesitățile momentului, pe care Mircea Zăciu înțelege să nu le evite în numele contemplației pure a științei de cabinet.

SUBINGINERI NU ÎNSEAMNĂ INGINERI DE DEDESUBT

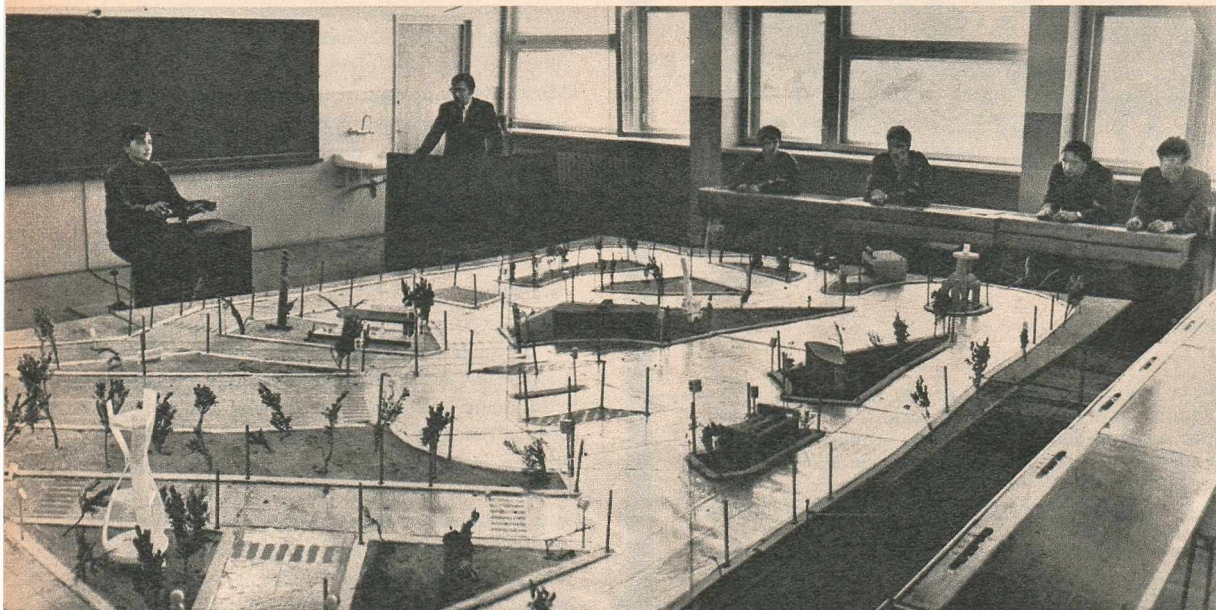
(Urmare din pag. 13)

Rezultatul acestei concluzii fructuoase se vede din aprecierile elogiase asupra studenților sosiți la locurile de efectuarea practicii, din perfectă lor acomodare — de fapt, încadrare — în locul de muncă, din insistențele cu care aceiași studenți sînt reclamați să se reîntoarcă, de data aceasta cu diplomă, repartizați, în unitățile economice în care și-au completat cunoștințele.

Asta nu înseamnă că nu există, în unele locuri, în special în uzinele mari, o oarecare neglijare a investiției de lungă durată care este omul, specialistul, din cauza preocupărilor

pentru economicul imediat. Sînt rețineri inerente perioadei de rodare a acestui nou angrenaj: învățămînt — practică. Poate că mai rapidă satisfacere a tuturor intereselor depinde și de distribuția teritorială a institutelor de învățămînt superior. Apropierea lor de locurile de producție, în special a celor profilate pentru specialiști de execuție, va influența și interesul unităților economice față de studenții practicanți și invers. Iar cu timpul, poate că va apărea o soluție și pentru un sistem de repartizare a absolvenților în același timp echitabilă dar și influențată de legăturile deja înfiripate cu producția.

În laboratorul pentru studiul regulilor de circulație.

Lac pentru fixarea părului, fabricat în R.P. Bulgaria după licența firmei «OREAL» — Paris:
— asigură coafurii durabilitate și o ferește de umezeală
— dă părului o formă frumoasă și îi păstrează luciul și moliciunea naturală
— se îndepărtează ușor și complet prin simplă periere a părului.

PUBLICOM

pharmachim
BULGARIA

COMPREHENSIVNE

Inginerul electronist, Nicolae Constantinescu s-a dedicat cercetării fenomenelor electrice de la nivelul celulelor. «Sistemul nervos central, susține el, are la baza funcțiilor sale două energii electrice egale între ele din mai multe puncte de vedere. Fiecare energie întreține și dirijează câte o parte a sistemului nervos central iar fiecare parte comunică pe căi separate cu întreg organismul. În momentul cînd una din aceste energii se modifică în rău, balanța sistemului nervos central se dezechilibrează iar părțile din organism dependente de energia care a perturbat sistemul nervos central nu mai funcționează normal. Sarcinile electrice ale celulelor din organele respective se modifică ducînd la o înmulțire dezordonată a celulelor».

Punînd la baza unor afecțiuni grave tocmai acest dezechilibru, N. Constantinescu s-a gîndit la forța care ar putea restabili echilibrul celor două energii electrice. Valorificînd vechi observații personale și întinse lecturi cu privire la efectele curative ale unor plante, dezvoltînd unele ipoteze și invenții proprii în domeniul medicinei (brevetate în 1961, 1962 și 1964), inginerul electronist Nicolae Constantinescu a supus Ministerului Sănătății un extras de plante cu efecte curative într-o seamă de maladii hepatice, boli de piele și diverse tulburări ale echilibrului biologic. Elementele active din acest extras au capacitatea de a normaliza sarcinile electrice din celulele organelor afectate. Într-un cuvînt, de a învigoră organismul. Țesutul limfoid revine la normal și prin aceasta filtrează sîngele, limfa și lichidul interstițial de elementele celulare moarte sau epuizate.

Lipsa diplomelor de specialitate, banalitatea aparentă a preparatului, eșafodajul simplist al teoriei cu privire la sarcinile electrice din celulele bolnave, au determinat o circumspecție, într-un fel justificată, față de extrasul de plante propus. Amănuntele legate de unele cazuri concrete vindecate cu respectivul extras n-au fost nici ele în măsură să determine cercetarea cu mai multă grijă a propunerilor anonimului inginer electronist pasionat de medicină.

Între timp, Nicolae Constantinescu nu mai este un anonim. Ajunși în situații extreme, mai mulți bolnavi au încercat efectele extrasului de plante. Rezultatele sînt demne de luat în seamă. Răsfoiesc un dosar voluminos cu cazuri tratate cu ajutorul acestui extras.

Toma Adrian din București, strada Sfinții Apostoli nr. 29, de 14 ani, iese din spital în 1967 cu diagnostic de dermatită atopică. Tot corpul îi era plin de plăgi. În această fază gravă începe tratamentul cu extrasul de plante. În 45 de zile este complet vindecată. Croitorul Neacșu Dumitru, București, str. Oțeșari nr. 23, sectorul 1, cu toate tratamentele făcute nu putea să scape de o plagă care îi acoperise toată mîna stîngă. Se vindecă în urma tratamentului cu extras de plante. În prezent, lucrează ca mastru la o unitate de croitorie din Șos. Colentina. Copilul Barbu Diana din București, str. Petru și Pavel 54, sectorul 8, nu merge, nu-și poate ține capul pe umeri. Diagnostic neprecizat. Epilepsie? Encefalită? Copilul este scos din spital fără nici o speranță. I se administrează extrasul de plante. Acum fetița merge, se joacă, se dezvoltă normal. Recent, Stan Aristide, în vîrstă de 57 de ani, strada Soldat Iliuță nr. 12, sectorul 6, cu uree în sînge, 3,20 g %, se află într-o situație disperată cu toate tratamentele făcute. la extras de plante de la 16 ianuarie la 10 februarie 1972. La 27 ianuarie ureea scade la 0,66 g%. Un film. Imagini greu de suportat. Un tractorist de 26 ani, Nicolaescu Aurel. Trupul lui o rană dureroasă din cap pînă în picioare. Cadrul următor pare neverosimil. Plăgile au dispărut ca într-un basm.

Exemplele ar putea continua. Am stat de vorbă cu cîțiva dintre cei care au încercat efectele acestui extras de plante. Pun pe seama lui ameliorarea sănătății sau chiar vindecarea totală.

Indiferent de mărturii, argumentul cel mai important este că toți acești oameni se simt bine, trăiesc. În ciuda unor diagnostice. În fața unor astfel de evidențe ceaiul de plante, folosit de multe ori în cazuri limită și dînd rezultate pozitive, rămîne fără șansa verificării în laborator. De ce nu se manifestă mai multă curiozitate, mai multă comprehensiune? S-ar putea ca verificarea să dezmințe rezultatele prezentate. Dar dacă le-ar confirma? De ce să nu încercăm?

Descoperirile nu tîin în mod obligatoriu de titluri științifice, de laboratoare. Este însă de datoria laboratoarelor, a instituțiilor autorizate, a societății noastre, de a întîmpina cu înțelegere, cu respect propunerile făcute de cetățeni. De a le verifica. De a ajuta, atunci cînd este nevoie. De a le răspunde, în orice caz! Lui Nicolae Constantinescu nu i s-a răspuns.

S-ar putea ca el, în calitate de autor să fie subiectiv. Și martorii pot fi subiectivi. «Aș dori, spune Răducanu Petre din București, str. soldat Cristache Minciu nr. 55, sectorul 3, cu hepatită cronică evolutivă, vindecată în urma tratamentului cu extrasul de plante, să vă aduc mii, de mulțumiri din partea mea și a întregii familii pentru acel ceai de aur care a făcut să-mi reiau activitatea profesională, să mă pot număra și eu printre oamenii care pot să spere».

Semnatarul acestui articol nu-și arogă dreptul de a emite judecăți de valoare cu privire la valabilitatea extrasului prezentat. Nu face decît să propună forurilor în drept verificarea efectelor lui.

C. VIȘAN

de Sanda FAUR

Neuitata Mutter Courage creată de Marcela Rusu, înconjurată de Yvette (Stela Popescu) și Katrin (Sanda Toma).

MUTTER COURAGE

Sigur, nimeni nu se mai apropie astăzi de dramaturgia lui Brecht în virful picioarelor, ținând în mână dreaptă, ca pe o fatală tablă de legi, «Micul Organon», nici un spirit cu adevărat creator — și deci liber — nu se mai simte paralizat și obligat să se supună tuturor prescripțiilor rituale ale teatrului epic; dar poate că nimeni la noi nu o face cu mai multă fervoare, dezinvoltură și constanță ca regizorul Lucian Giurchescu. Celelalte mari gesturi de artă teatrală brechtiană — semnate de Liviu Ciulei sau Andrei Șerban — rămân, ca atare, niște momente prețioase de teatru, dar nu fac decât să se adauge șirului lung de spectacole pe care Giurchescu le-a creat pe scenele noastre, cu o nobilă încăpăținare și consecvență, dar mai ales cu o înțelegere foarte a noastră, foarte pe specificul sensibilității artistice românești, a principiilor teatrului distanțării. Am văzut, nu demult, un spectacol ieșean cu «Sfânta Ioana a abatoarelor», lucrat după cel mai pur rețetar brechtian, de un regizor german, venit de-acasă de la Brecht, spectacol de o rigoare și de o puritate a construcției desăvârșite, muncit de actori până la istovire, dar cu care am fost aproape în imposibilitate de a comunica: era emis pe o altă lungime de undă decât pe cea care putem noi recepta, și-l plasa pe Brecht la o distanță de gustul și disponibilitățile noastre artistice, spre care nu mai încerci tentația de a te îndrepta cu toată inima, sau, mă rog, cu toată rațiunea pretinsă de autor. Iată însă că fiecare spectacol al lui Giurchescu se termină neîndoind cu o claritate a unei noi părți din publicul nostru de partea lui Brecht: cum se petrece și cu prilejul acestui monumental și tragic «Mutter Courage» (cărui nimeni nu-l mai reproșează prezența pe scena unui Teatru de... Comedie, de vreme ce Giurchescu este directorul acestui teatru). Regizorul a atacat acest text masiv, protest aprins împotriva războiului devastator de vieți și conștiințe, fără nici o prejudecată conformistă ori, dimpotrivă, voit-contestatară. Pe o traducere la care și-a adăugat numele alături de cel al lui Mircea Șeptilici, el a operat exact tăieturile sau adăugirile de care a simțit nevoia, fără să-i tremure vreodată clipă mâna, a renunțat la muzica consacrată a lui Dessau, în favoarea celei, încă departe de a fi consacrată, a lui Paul Urmezescu, a exclusiv unele songuri și toate cortinele scrise, și-a consolidat cum a crezut de cuviință construcția aceasta impunătoare, violent colorată și zgomotoasă, susținută și răvășită de patimi omenești, cu momente de umor grotesc și cu altele de poezie, cu scene crâncene și altele eroice. Și, mai ales, nu s-a temut nici o clipă să alăture mult propovăduite distanțări și cerebralități a teatrului brechtian, o reală, umană și răscolitoare forță de șoc emoțional. Nimic sec, nimic uscat, nimic didacticist în acest spectacol vehement antimilitarist, nici un

«brechtianism» formal și neconvins. Giurchescu a lăsat tragedia să fie tragedie, durerea-durere, inconștiența-inconștiență, fără a ne anunța: acum e vorba de durere omenească, acum învățați minte unde duce inconștiența, acum trageți concluzia că războiul e o calamitate și că trebuie luptat împotriva lui. Prin acest spectacol scris pe scenă cu pasta groasă a verziului și cenușului războaielor, în care tropăie asurzitor bocancii mercenarilor lipsiți de credință și scrupule, în care umorul e cazon și feminitatea desușcheată, în care domină interesul meschin și banii peșin, în care omul e urât și urtit de pacostea războiului, trece totuși vibrația fierbinte a unei umanități rănite, infirme, dar existente, totuși, chiar și în suflitele cele mai schilodite. Și treaba aceasta i-a ieșit atât de bine lui Lucian Giurchescu pentru că a avut niște mari și dăruți aliați în actorii cu care și-a lucrat spectacolul. Câteva «Mutter Courage» au mai putut fi văzute la noi, și nu au fost niciodată neinteresante, pentru că de această monumentală și torturată partitură nu s-au putut apropia decât actrițele unse cu mirul harului în creștet. Dar cred că Marcela Rusu aduce imaginea cea mai tulburătoare, cea mai puternică, mai răscolitoare a rolului. E, în primul rând, o Ana Fierling încă tânără și viguroasă, un cloct de vitalitate, un suflet încă viu, pe care nu l-au secătuit de tot dramele urite ale războiului și contextul uman dezumanizat în care trăiește. Marcela Rusu nu ne lasă prea mult cu gustul trivialității și instinctualității personajului pe buze, nu apasă cu tresărire Anei la auzul clinchetului argințitor, ci ne urmărește mai ales cu momentele ei de intensă trăire dramatică: în scenele în care își pierde copiii, în tinalul spectacolului, ea se ridică la culmi de tragedie antică. Hotărât lucru, Marcela Rusu e o actriță a căreia nimic din ce înseamnă marea artă a scenei nu îi e străin. Sanda Toma are și ea — în rolul mamei Katrin — o creație de excepție, ea fiind în același timp fragilă și sălbatică, rudimentară și superioară, închisă în infirmitatea ei și depășind-o, actrița găsind de fiecare dată pe parcursul acestui rol atât de dificil, toate nuanțele care să o țină în afara primejdiilor melo-ului, păstrând-o totuși în raza unui teritoriu în care acționează în primul rând simțăminte și doar apoi gândirea. Exceptional, mereu alt fel colorat, cu mereu alte subtilități de interpretare, Cornel Vulpe în rolul predicatorului, inteligentă și savuroasă, ca totdeauna, Stela Popescu, masiv și puternic, Mircea Albușescu, extrem de interesanți și D. Rucăreanu și V. Găitan; nu-mi amintesc de vreun actor care să ne fi dezamăgit în acest spectacol. Poate, cel mult, niște momente diluate, poate niște zgomote de prisos, poate niște lungimi inutile. Scăderi mărunte care nu pot totuși deloc acoperi strălucirea acestui mare spectacol.

VINOVATUL

Paradoxal scrisul lui Ion Băieșu, paradoxal și contradictoriu, pîndindu-ne la tot pasul cu întorsături neașteptate, făcute parcă anume pentru a ne deruta. Scriitorul se plîmbă cu o nonșalanță voltă și asiduă în zonele publicistice celei mai de toate zilele, face cite un salt, două în specia comicului revuistic, recoltează de aici, de pe urma unei Tanțe și Costel televizați, gloria cea mai la îndemînă; ca dintr-o dată să se reculeagă, să rămînă cu el însuși, să scormonească în niște profunzimi de gîndire nicidecum bănuite la scriitorul umoristic și să scoată de acolo pagini bîntuite de întrebări chinuitoare, de drame ale responsabilității și ale sentimentelor justițiare. Precum cele de ieri ale «Iertării». Precum cele de azi ale «Vinovatului». Spectacolul, urcat de tînărul regizor Alexa Visarion pe scena Studioului «Nottara», dilată pînă la dimensiunile unei reprezentări obișnuite textul foarte scurt al acestui «Vinovat», dramă cu două personaje doar, dar reluînd cu egală intensitate obsesia tematică a lui Băieșu: simțul dreptății (cuplat cu cel al culpabilității) întors, pînă la urmă, împotriva lui însuși și transformat în fixație, pedeapsa convertită în ultimă instanță în crimă. Femeia care urmărește, timp de 20 de ani, cu o tenacitate maladivă, pe presupusul asasin al iubitelui ei, și-l pedepsește exact în momentul în care crima ar fi fost prescrisă — și numai pentru că i se pare că «vinovatul» e gata să prindă acum fericirea de pulpană — este, de fapt, o variantă a eroinei din «Iertarea». Există, în scrisul dramatic al lui Băieșu, o obsesie de proveniență misogină — as zice — eroinele lui sînt niște monștri, chiar atunci cînd cauza lor pare morală, fanatismul lor usucă și ucide totul în jur, încăpăținarea lor vindicativă sau ispășitoare e o reacție frizînd patologicul. Această «ea» din «Vinovatul» își anulează, cu masochism psihic, propria tinerețe și viață, ea nu mai trăiește decît cu gîndul pedepsirii vinovatului (posibil), de care începe să o lege un fel de ciudată afecțiune, singura trăsătură umană care i-a rămas. În piesele lui Băieșu femeia este totdeauna o forță a răului, drapată în faldurile unor principii de o duritate inchizitorială.

Luînd asupra sa — pentru a doua oară, se pare — riscurile montării acestui text despre care însuși autorul ne asigură în program că nu ne va plăcea, Alexa Visarion nu a vrut de altfel nici el, nici o clipă, să ne «placă» în sensul facil al cuvîntului. Ci să scuture niște inerții de gîndire, să ne zguduie, să ne tortureze. Să transmită în sală chinurile interioare ale eroilor. Pentru a ne aduce aici, nici un procedeu scenic violent, decît poate cel al violenței tăcerilor, al pauzelor imense între replici și cuvinte, al ritmurilor voit apăsătoare prin ralentiul lor. Toată această desfășurare, de o lentoare sufocantă, te contrariază la început, te irită, te scoate din fire, ca pînă la urmă să te prindă în jocul ei grav, să te fascineze, regizorul transmițîndu-ne aceeași exasperare pe care am întîlnit-o în filmul japonez «Insula», și prinzîndu-ne exact atît cît voia în suspense-urile misterioase (create de el deasupra textului). Pentru cei mai puțin răbdători, spectacolul devine înăbușitor, dar și aceștia rămîn două ore încremeniți în scaune, acceptînd convenția regizorului și, mai ales, trăirile totale, cumplite, mistuitoare fizic și psihic, ale actorilor. Cristina Tacoi și-a jucat rolul cu o densitate dureroasă a simțirii, cu o participare atît de totală încît ne-a transmis tremurul ei interior, crispările ei halucinante, pledînd — mai mult ca autorul — în favoarea fixațiilor justițiare ale eroinei. Alături de ea, cu aceeași încrîncenată tensionare, Mircea Anghelescu, dînd friu liber, atît cît era nevoie, răbufnirilor sale temperamentale, spaimelor și angoaselor celui hăituit de acest neînduplecat inger al morții cu chip de femeie.

Fără doar și poate, acest tînăr regizor, Alexa Visarion, va avea un cuvînt de spus în teatrul românesc...

Cristina Tacoi și Mircea Anghelescu reușesc să transmită sălii chinurile interioare ale eroilor piesei.

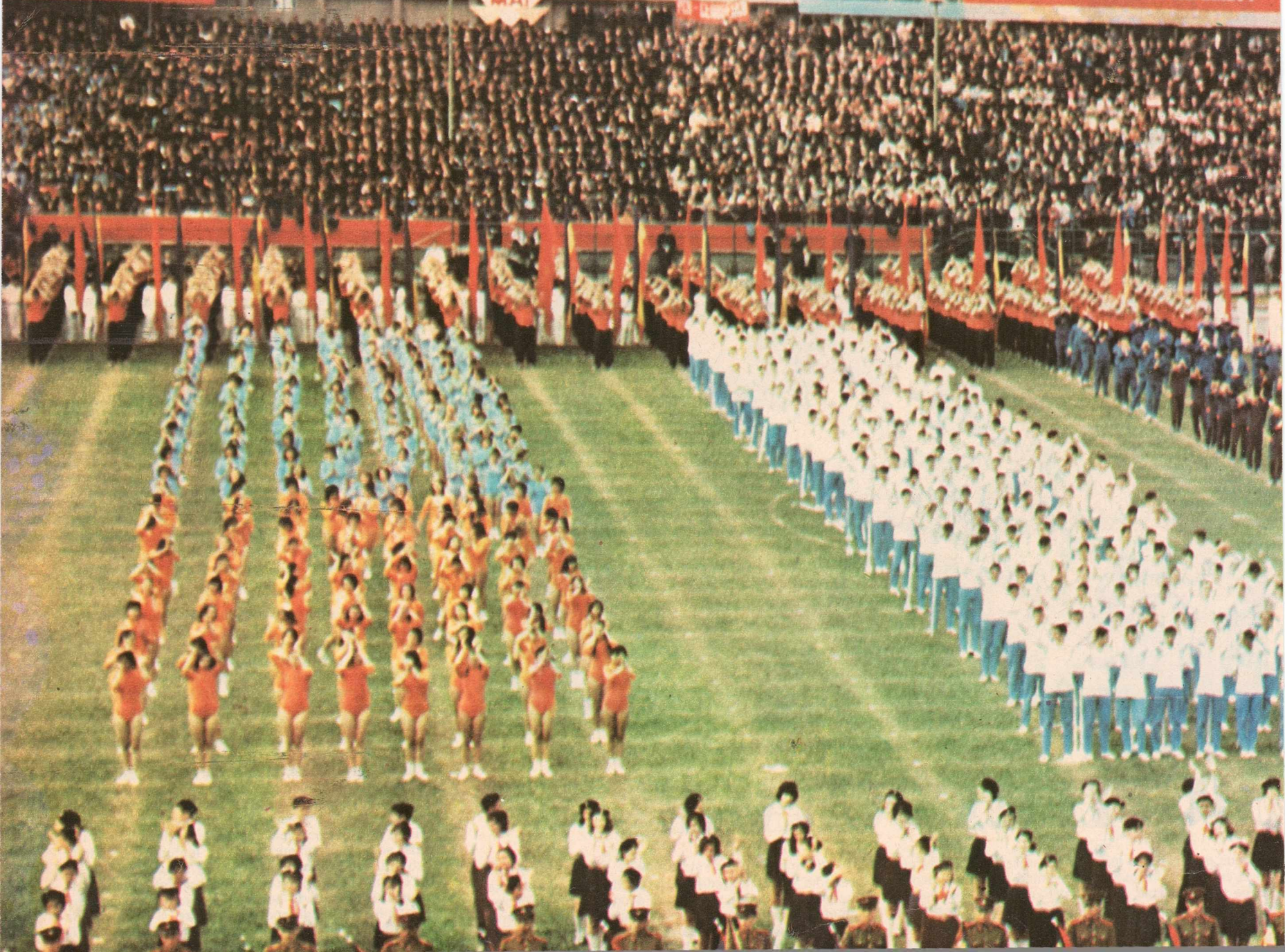
Fotografie de N. ȘVAICO

MUNCESC.

SI INFLINEASSA
SCUPEA NASTRA PATRIE
REPUBLICA SOCIALISTA ROMANA!

de la A la Z

de Constantin POPESCU

GASTONI Lisa

Actriță de film cu carieră internațională, de origine italo-irlandeză, născută la Alassio (Italia), la 28 iulie 1935. Turnează la început în Anglia, utilizată exclusiv pentru chipul ei fascinant și tipul ei meridional într-o serie de filme ce nu-i dau posibilitatea să se afirme pe plan artistic. Stabilită din 1960 în Italia dovedește, în sfârșit, realele sale calități dramatice în filme ca: *Ragopag* (1962); *Svegliati e uccidi* (1966); *La violenza* (1967); *Grazie Zia!* (1968); *I sette fratelli Cervi* (id.); *La pecora nera* (id.). A turnat și în Franța, făcând o bună creație în filmul lui François Truffaut: *Piele catifelată* (1964). Dintre ultimele ei realizări vom reține *L'amica* (1969) de A. Lattuada; *The Invasion* (1970) de Yves Allegret și *Maddalena* (1971) de J. Kawalerowicz.

GAVIN John

Actor american de film și TV, născut la Los Angeles (S.U.A.), la 8 aprilie 1928. Renunță la studiile universitare, așa cum abandonase și cariera militară, pentru a se dedica profesiei de actor. După un debut incert și câteva roluri pur decorative în *Behind the High Wall* (1956), *Four Girls in Town* (1957) și *Quantz* (id.), este în sfârșit distribuit ca protagonist al filmului *A Time To Love and A Time To Die* (1958) de Douglas Sirk, după romanul lui Remarque: *Soroc de viață și soroc de moarte*. Creația lui din acest film de mare amploare dramatică îl situează în rândurile celor mai buni actori ai tinereții generații. Activează în paralel și la TV devenind popular în seriile: *Destry*, *O oră cu Alfred Hitchcock* etc. În cinema se detașează ca unul dintre cei mai capabili juni-primi ai filmului american postbelic, achitându-se cu degajare și aplomb în cele mai variate genuri: drama sentimentală — *Imitation of Life* (1959) și *Back Street* (1961) după celebrele romane ale lui Fanny Hurst; comedia de situații — *Tammy, Tell Me True* (1961), *Olympia* (*Breath of Scandal*) după F. Molnar, cu Sophia Loren; filmul de suspens: *Psycho* (1960) de Hitchcock; filmul istoric — *Spartacus* (id.) de S. Kubrick; comedia dramatică — *Romanoff and Juliet* (1961) de Peter Ustinov; westernul — *Pedro Piarino* (1966); musicalul — *Milile* (1967); filmul de spionaj — *No Roses for OSS 117*; comedia psihologică — *Pussycat, Pussycat, I Love You* (1969); drama cu implicații social-politice — *Madwoman of Chaillot* (id.) cu Katharine Hepburn și Richard Chamberlain, după celebra piesă a lui Giraudoux.

GAYNOR Janet

Actriță americană de film născută Laura Gainor, la Germantown (Philadelphia — S.U.A.), la 6 octombrie 1906. Debută în film de copil, jucind în comedii de Hal Roach, westernuri, melodrame etc. Cu trecerea anilor, J.G. devine o ingenuă ce reunește sensibilitatea Lilianei Gish cu vivacitatea Mary-ei Pickford. Cunoaște în ultimii ani ai filmului mut gloria cu o serie de filme semnate de doi mari regizori: Frank Borzage (*Ingerul străzii*; *In al șaptelea cer*) și F. W. Murnau (*Răsărit de soare*; *Patru draci*), filme pentru care va primi primul Premiu Oscar decernat la Hollywood unei actrițe (1927/28). Formează cu Charles Farrell unul din cele mai perfecte cupluri ale ecranului în filme ca: *Steaua norocului* (1929); *Port soarele în inimă* (id.); *Zile fericite* (1930); *Îndrăgostiții* (1931); *Drumul pierzării* (id.); *Sărutarea de adio* (id.); *Tess of the Storm Country* (1932). În ultimii ani ai carierei renunță la tipul de ingenuă devenit, cu toate eforturile ei de a-l varia, un clișeu periculos și abordează roluri dramatice conturate cu inteligență, vigoare și adeseori, cu umor. Așa o vom întâlni în filme ca: *Romanul unei minore* (1936); *Femei în dragoste* (id.); *S-a născut o stea* (1937), poate cel mai bun rol din cariera ei; *Nanette are trei iubiri* (1938); *Viața fără griji* (id.). Se retrage după o lungă și fructuoasă carieră, pentru a mai reveni o singură dată în 1957 în filmul *Bernardine*.

GEBÜHR Otto

Actor german de teatru și film, născut la Kettwig (Ruhr) în 1877; mort în 1954. Una din figurile ilustre ale scenei și filmului german dintre cele două războaie. Celebritate a teatrelor din Dresda, Berlin (Max Reinhardt) și Leipzig, este solicitat pentru film de către regizorul Carl Boese, care căuta un interpret pentru rolul lui Frederic cel Mare și care fusese izbit de uimitoare asemănare a chipului actorului cu cel al regelui. Rămase de atunci legat de acest rol, pe care avea să-l reia de mai multe ori în decursul anilor, mai întâi în filmul mut: *Fridericus Rex*; *Dansatoarea Barberina*; *Moara de la Sans-Souci*; *Bătrînul Fritz* (1920—28), apoi în filmul vorbitor: *Concertul de la Sans-Souci* (1930); *Der Choral von Leuthen* (1933); *Fridericus* (1936); *Frumoasa d-ră Schragg* (1937); *Nonon* (1938); *Frederic cel Mare* (1942). Dar O.G. avea să realizeze creații memorabile în alte filme clasice ale perioadei mute germane: *Gobseck* (1923); *Wilhelm Tell* (1924); *Peruca* (1925); *Minciuna sfântă* (1927); *Waterloo* (1929); *Scapa Flow* (id.). În anii vorbitorului creează roluri de compoziție de relief în: *Visul unui crai de codru* (1931), după *Erkänig*, de Goethe; *Tara fără femei* (1938); *Leidenschaft* (1940); *Die goldene Spinne* (1943); *Lacul himerelor* (id.); *Noaptea de adio* (id.). După război, în R.F.G. și-a continuat paralel activitatea teatrală cu cea cinematografică, aparind în filme ca: *Und über uns das Himmel* (1947); *Anonyme Briefe* (1949); *Tobias Knopp* (1950); *Das ewige Spiel* (1951); *Fridolin* (1952); *Die Gefangene des Maharscha* (1953); *Meines Vaters Pferde* (1954).

film

CANNES '72

Franța, țara gazdă, participă în concurs cu trei filme printre care se află și recenta creație a lui Philippe de Broca «*Louise*» cu Jeanne Moreau în rolul titular.

Foto Unifrance

EFICIENȚA SOCIALĂ A DOCUMENTARULUI

LA EA TE-AI GÎNDIT?

Dincolo de acest titlu, nu lipsit de un oarecare patetism, se află unul din acele filme neliniștitoare, care zdruncină confortul etic al spectacolului, care îl implică profund în dezbateră de pe ecran. Ea este mama, o anumită mamă, cea la care nu s-au gândit copiii certaiți cu legea, cu orînduilele conviețuirii sociale. Nu i se poate reproșa autorului, Dumitru Done, că a ales o cale sentimentală de acces către conștiința publicului, atîta timp cît filmul său nu și-a propus să stoarcă lacrimi, cu orice preț, de pe urma unui caz sau a altuia, ci să investească cu forță de generalizare apelul la responsabilitate și luciditate.

Poate că, uneori, durerea citorva ființe nefericite este supusă unei radiografii nu tocmai ușor de suportat, dar în spatele fiecărei destăinuirii se află un adevăr de viață, fiecare întrebare și nedumerire chinuitoare «cum de a putut să facă una ca asta?» aruncată în neștire, așteaptă o replică din partea celor care privesc și iau aminte. Poate că mama, care, în întreaga ei viață a fost la miliție doar de trei ori, cînd și-a schimbat buletinul, iar acum își vizitează fiul la închisoare ori mama care nu-și închiuipa că a-ți aștepta bărbatul de pe front este mai puțin amarnic decît a-ți ști băiatul delincent, poate că toate aceste femei sint metafore ale durerii, dar semnificațiile nu au nimic comun cu speculațiile înduioșătoare. Ele sint reale, răscolitoare, avertizează, condamna existența dusă la întimplare («s-a întimplat, ce vrei», spune unul) în numele eticii noastre.

Magda MIHĂILESCU

tv

de C.N. CONSTANTINIU

„țărani și muncitori noi sîntem“ ...

Eugen Mandric e un «raisonneur» politic al evenimentelor actuale sau mai vechi cu o pătrunzătoare capacitate de sugestie.

În frazele sale, faptul social și politic cunoscut, trăit de noi toți, își recapătă tensiunea inițială, ca și cum i s-ar încorpora semnificația fierbinte a momentului cînd s-a produs.

În «*Țărani și muncitori noi sîntem*» — montaj de secvențe cinematografice — Mandric reface, cu dezinvoltură publicistică, întregul drum parcurs de țărâ-nimea noastră de la anii de secetă și foamete de după război, pînă la formațiunile agricole de azi, bine încheiate, organizate pe temeuri științifice ale agriculturii socialiste moderne și cu consecințele lor în planul bunăstării materiale a oamenilor.

Ne dăm seama că n-a fost ușor, că drumul a fost presărat cu îndoieli și trudă, că au existat și momente de cumpănă și chiar de stîngăcii și nepricepere («*Individualul o ținea pe a lui*»... «*tovărășelul*» venit în inspecție nu se prea pricepea la agricultură: «*la concluziile lui se duceau dracului sacii de porumb*»...).

Dar oamenii s-au pus pe treabă cu patriotism, pasiune, cu dragoste de pămînt, de țară, însușindu-și, tot mai temeinic și pe scară tot mai largă, știința modernă a agrotehnicii («*sau mecanizăm agricultura sau fluierăm doina*») și astăzi: «și scroafa cu porci are rubrică la contabilitate».

Eugen Mandric înlocuiește explicațiile docte, «limbajul politic», cu expresii surprinzătoare, încărcate de un umor tonic (umorul țărânului) pentru a defini și determina un moment, o etapă, o schimbare hotărîtoare în largul proces de transformare socialistă a agriculturii.

Chiar și atunci cînd secvențele de film sint din strictă actualitate (cu imagini ale satului de azi) el introduce, din nou, imagini anterioare, ale începutului dificil, ca un soi de recapitulare obsedantă, de aducere aminte a «vremurilor grele» pentru a da o și mai mare forță prezentului. Formulă cunoscută, dar folosită de autor cu pricepere în planul monologului său inedit și personal. De asemeni, folosește, cînd e cazul, procedee oratorice clasice, ca cel în care omagiază conștiința socialistă tot mai pregnantă a țărânului colectivist: «*să simți gospodăria obștească mai aproape decît propria-ți gospodărie, mai aproape din dragoste pentru pămîntul strămoșilor, mai aproape din solidaritate pentru oamenii cu care lucrezi*».

De la împărțirea «festivă» a veniturilor la începuturile gospodăriilor agricole colective («*cu o cană de vin mobilizator*») pînă la împărțirea de astăzi, act firesc și obișnuit, se întinde o întreagă epocă istorică pe care Eugen Mandric ne-a înfățișat-o — în cele cincizeci de minute cît a durat filmul (în stilul său) — întreagă, nefalsificată, cuprinzătoare, încărcată de semnificații profunde. Cînd e vorba să tragă concluzii, să conchidă, am spune, asupra evenimentului sau evenimentelor expuse, Mandric devine grav, aproape sentențios, părăsește poanta și metafora și vorbește despre țărani României socialiste ca despre «o imensă forță de creație socială».

Am stăruit atîta asupra autorului filmului de montaj «*Țărani și muncitori noi sîntem*», pentru că, să recunoaștem, Mandric are personalitate, are «vină publicistică», are «vocea lui», răspicată, pasionată, ca și cum ar transmite în direct, marile evenimente sociale ale epocii.

● O excelentă anchetă TV: «*Circulația în triplu sens*». Anca Arion a muncit enorm. A investit în «documentarea» sa pe teren cît un cercetător științific la biblioteca Academiei, pentru un studiu de arhivă istorică. Dar și cu rezultate palpabile. Pietoni, șoferi profesioniști și amatori, interogați, întorși pe față și pe dos au explicat, în fond, tot ceea ce se poate explica în legătură cu producerea accidentelor. N-au fost uitate nici deficiențe ale organelor de circulație în proasta dirijare — în unele locuri — a traficului automobilistic. Sint intrări în București prin care este imposibil să te descurci... cu volanul.

De la circulație, am putea trece în anchetele TV, de pildă, la fabricarea pîinii (aproape nu se mai deosebește un sortiment de altul). N-ar strica un raid stăruitor prin fabricile de specialitate. Sau s-ar putea aborda problema imunitatului public. Sint zone în care noaptea trebuie să aștepti apariția lunii ca să poți circula. Adică pietonul (cetățeanul) văzut și din perspectiva unor nevoi stringente.

lecția de sănătate publică

de Victor BĂNCIULESCU

De când capcanele vieții moderne răpesc tot mai mult timp omului, ispitindu-l cu comoditatea fotoliului și aruncându-l în brațele obezității, truditarii pe tărîmul mișcării reconfortante caută fără odihnă mijloace de propagandă pentru domeniul lor de activitate. Au fost scoase din rastele armelor obișnuite: articole și afișe, conferințe și ședințe, expoziții și muzee.

Din păcate, multă vreme s-a neglijat poate unul dintre cele mai convingătoare mijloace: demonstrațiile de gimnastică de ansamblu. Adevărul acestei supărătoare omisiuni ne-a fost pregnant revelat de marea adunare populară de pe Stadionul Republicii, celebrînd ziua de 1 Mai, cînd fericita întovărășire a exercițiilor libere și de ordine pe gazon a produs o vie impresie, cu efecte prelungite. Parada de vigoare și grație, de vioiciune și îndemînare, nu poate să nu fie molipsitoare în mentalitate.

Executarea în masă a mișcărilor gimnastice prezintă multiple avantaje, dîncolo chiar de frumusețea spectacolului în sine. Efectul pedagogic al disciplinei — pentru un colectiv supus de bunăvoie aceluiași reguli — nici nu mai trebuie demonstrat. Gimnastica astfel practică — mai ales în aer liber — este uneori mai antrenantă decît în rigiditatea sălii de lecție. La aceasta se adaugă atracția pe care o exercită acompaniamentul muzical. Urmarea nemijlocită, pentru executanți, este comună cu a mijloacelor de educație fizică generală, dar trebuie să avem în vedere și celelalte beneficii: creșterea răspunderii personale pentru reușita globală, crearea unor emoții estetice și a simțămîntului de artist component al unui ansamblu.

De cealaltă parte, în tribune, se naște admirația pentru frumusețea și expresivitatea mișcărilor, pentru ținuta și înfățișarea trupeză a executanților, pentru voinicia și suplețea lor. Poate fi lecție mai bună de sănătate? Poate fi propagandă mai eficientă pentru educație fizică și sport?

Dar atunci, ne întrebăm, ce a justificat neglijarea acestei forme superioare de manifestare sportivă? Ni se pare chiar ciudat — și sîntem obligați să semnalăm faptul — că în cele mai recente lucrări românești consacrate teoriei educației fizice, gimnastica de ansamblu, ca posibilitate de expresie publică, nici nu mai este menționată!

De ce atît dispreț față de un spectacol sportiv cu evidente virtuți intrinsece și exterioare? Nu de mult, la Ploiești, am ascultat într-o ședință deschisă pe un bătrîn activist de partid evocînd «serbările cu gimnastică ritmică» din vremea tinereții sale și încercînd să le sublinieze valoarea educativă în condițiile de astăzi. Ne-am amintit noi înșine de admirabilele — și vestitele în lume — demonstrații de gimnastică de ansamblu ale socolilor lui Tyrs, în imensul stadion de lemn de pe colina Strahov din Praga.

Dar nu e nevoie să mergem cu gîndul atît de departe cînd exemplul, piesa de convingere, sînt atît de aproape. Zeci de mii de oameni ai muncii din Capitală s-au lăsat fermecați pe Stadionul Republicii de forța și precizia exercițiilor de masă, de manifestarea tineretului plină de avînt și energie aprecieri care nu au nimic comun cu sloganul publicitar al firmei Pepsi-Cola. Zeci de mii de oameni au stat sub impresia cuceritoare a tablourilor policrome pictate de iscusința unor inventivi (și cel mai adesea anonimi) dascăli de educație fizică (ale căror nume ar merita să figureze măcar într-un program, cu cel puțin tot atîta îndreptățire ca numele croitorelor alături de distribuțiile teatrale). Zeci de mii de oameni, veniți să prăznuiască într-o arenă sportivă măreața zi de 1 Mai, n-au aplaudat (și uneori ovaționat) cohorte amorfe de executanți, ci au recunoscut în splendidele exemplare tinerești de pe terenul gimnastic pe propriii lor copii, pe cei cărora le pun cu încredere viitorul în mîini. Și vă asigur că s-au bucurat, binecuvîntînd sportul.

Lecția aceasta de sănătate publică n-ar trebui s-o uităm.

SPORT

crampon

de Adrian PĂUNESCU

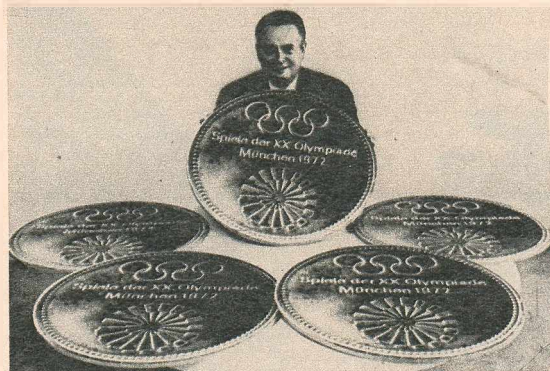
cu pălăria scoasă

Cursele de galop — odată iubite și la noi în țară — cunosc în toată lumea mari succese de public.

Ele sînt frumoase datorită atît superbelor însușiri ale carilor pîrsinge, cit și inteligenței și grației jocheilor care devin celebri numai atunci cînd reușesc să sesizeze intențiile calului, să se contopească cu el.

Am selecționat — de astă dată — două aspecte mai puțin caracteristice marilor întreceri, dar spectaculoase din punct de vedere fotografic, menționînd că în timp ce calul «Darkness» a reușit cu aplomb să ferească jocheul căzut (fotografia 1), armăsarul «Farewell» n-a ținut seama deloc de faptul că jocheul care-l încălecase era o doamnă, doamna M.F. Jones (fotografia 2).

Mult rivnitele medalii olimpice spre care se vor îndrepta năzuințele tuturor concurenților de la München sînt deja gata. Machetele au fost prezentate nu demult, în cadrul unei conferințe de presă, de Willi Daume, președintele Comitetului Organizatoric al Jocurilor Olimpice de la München.

Rezultatul obținut de echipa noastră națională (1-1 cu echipa Ungariei, pe terenul acesteia) mi se pare și mie, ca tuturor, o realizare de mare răsunet. Nici scepticismul nu-i bun toată ziua, bună ziua. Nici acreala mea — în ce-l privește pe Angelo Niculescu, nici entuziasmul cam otova al lui Mircea Lucescu — în privința aceluiași antrenor, n-au rost. Importanță au astăzi cifrele. 1 la 1. Și importanță are ce vom face la 14 mai. N-am strigat de voluptate cînd ne-am întors din Mexic (deoarece nu mi se părea decent să ne bucurăm că am mîncat bătăi onorabile), n-am considerat că a învinge o Cehoslovacie obosită e o faptă, nu cred azi că a egala Ungaria — într-un meci în care vecinii noștri nu s-au prea văzut — e un act de eroism. Ceea ce mi se pare excepțional este însă locul la care, între timp, a ajuns echipa noastră națională în ierarhia europeană a fotbalului. Sîntem la un pas de a intra între primele patru echipe ale continentului. Măgar să fii, invadator sau sceptic de profesie și nu poți, nene Păunescule, să nu-ți scoți pălăria în fața acestei realizări. Ea se datorează, în primul rînd, existenței unei generații extraordinare (despre care am scris că ar putea servi oricărei echipe de prima mărime) și, în al doilea rînd, felului cum Mircea Angelescu, președintele Federației, a știut să reziste ideilor reformiste ale presei și să păstreze la cirna naționalei pe un același antrenor, Angelo Niculescu. În fața realității n-am ce face: feliicit pe Angelo Niculescu pentru că a condus echipa spre acest moment de triumf, îi doresc să renunțe și la alte idei învechite, cum în mod strălucit a renunțat la nenorocita de temporizare care nu ne ședea bine. Pe Népstadion Angelo Niculescu ne-a arătat o echipă ofensivă, condusă în teren de Dumitru și Nunweiller care au fost magnifici. Nu mi-a plăcut Lucescu și nu-l înțeleg pe Dinu, care a greșit tot timpul. Cu un Răducanu dominînd careul (și, cred eu, și pe majoritatea portarilor din lumea de azi), cu un Sătmăreanu, animat de o rară dăruire pentru culorile țării, cu un Lupescu sigur și cu un cuplu Domide-Iordănescu plin de inventivitate și siguranță, Angelo Niculescu ne-a pus cu botul pe labe pe noi, toți cei ce nu aveam decît cuvinte de reproș la adresa lui. Firește, mai sînt ceva retușări de făcut pînă la meciul retur, retușări necesare mai ales în perspectiva promisiunii de a fi prezenți mai departe în competiție. Fapt e, însă, că Angelo Niculescu a înțeles, înaintea tuturor, că o echipă e în primul rînd o unitate psihologică.

Pentru marea bucurie pe care ne-au produs-o, pentru marea promisiune pe care ne-o fac, toți cei ce au adus naționala în acest punct al afirmării — merită omagiu unanim.

Dacă în meciul cu Cehoslovacia publicul a dus echipa pe aripi, aș putea spune că, pe Népstadion, echipa a dus pe cei zece mii de români pe aripi.

Cei 11 au plătit abia la 29 aprilie contul deschis pe stadionul «23 August» — în urmă cu cîteva luni. Și au plătit cu mare dobîndă.

Remarc aici sportivitatea fotbaliștilor unguri și ospitalitatea bărbătească a spectatorilor budapeșteni. Mă bucur să salut în ei toți exemplul — să sperăm molipsitor și pentru alte stadioane cam agresive! — al unei corectitudini reale și al onestității sportive.

Vulcanul de pe Népstadion a știut să-și primească oaspeții cînd aceștia au fost mai buni.

Să răspundem cu aceeași monedă curată!

Cineva îmi sugerează să spun că dacă o echipă a noastră formată din jucători ai echipelor din a doua jumătate a clasamentului a fost așa de bună, darmită dacă trimiteam echipa primei părți a clasamentului național...

R. D. G. trepte spre viitor

Însemnări de călătorie de Liviu TIMBUS

Pentru vizitatorul de astăzi — călător prin Republica Democrată Germană — imaginea ultimului război mondial se insinuează obsedant și perfid tocmai fiindcă, paradoxal, plăgile lui au fost lecuite pretutindeni. De la un capăt la altul, totul e învăluit într-un miros persistent de var, lemn crud și tencuială proaspătă. La Leipzig și Dresda, la Berlin, la Halle, la Magdeburg tinerețea străzilor, cu găteala lor de ultimă oră, îți evocă atât de frapant efortul reconstrucției, încât vizitatorul își întoarce gândul, vrînd-nevrînd, spre secvențele înfricoșătoare ale ultimei conflagrații mondiale. Reîntruparea zecilor de localități urbane din cenușa războiului reprezintă poate una dintre cele mai tulburătoare imagini ale vitalității umane, ale dragostei semenilor noștri pentru viață, ale setei lor nestăvilite pentru pace, dreptate și adevăr.

Renașterea străvechilor localități de pe Elba, Saale, Templiner See — orașe-cimitir la sfîrșitul lui 1945 — a început practic de la temelie, într-un pios respect pentru arhitectura lor originală, pentru tradițiile lor seculare. Vizitatorul descoperă Berlinul care îi apare ca o metropolă desprinsă de pe planșetele proiectanților, născută după un plan urbanistic unitar: bulevarde largi pe locul fostelor clădiri, blocuri semețe în spațiul

arterelor de altădată. Din tot ce a fost odinioară, au mai rămas doar câteva clădiri posace, sifrtocate de schije și afumate de incendii, fragmente vetuste din fațada vechiului Berlin, al orașului greoi, sever și impersonal, așa cum l-au cunoscut și ni l-au descris părinții și bunicii noștri. Astăzi, în același perimetru, o nouă capitală, cu un milion și jumătate de locuitori, în care cetățenii urbei s-au «transferat» pe loc, mutîndu-se în alt oraș, în care berlinezii de baștină s-au reîntors în orașul lor natal, stabilîndu-se într-o localitate nouă, iar copiii s-au născut în orașul părinților lor dar de fapt într-o altă așezare... O glumă amară a ultimului război mondial, o realizare impresionantă, zămislită de mintea și cugetul omului modern, un proces amplu de reinnoire istorică, la temelia căruia comuniștii au materializat axioma civilizației contemporane: crearea unei economii stabile, bazată pe refacerea și sporirea potențialului economic, prin capacitatea de a transforma în fapte vocația unui întreg popor, prin ridicarea la scara realității a marilor posibilități ale socialismului. Și asta cu atât mai mult, cu cît la sfîrșitul războiului, scindarea Germaniei a sfîșiat brutal un teritoriu economic unitar, lovînd în special în potențialul economic al Germaniei răsăritene — viitoarea Republică Democrată Germană —

Noul magazin universal ridicat în Alexanderplatz, principalul centru urbanistic al capitalei Republicii Democratice Germane.

văduvită încă din perioada antebelică de o industrie dezvoltată și lipsită aproape cu totul de rezerve naturale de materii prime. O țară în care anii construcției socialiste au determinat nu numai modernizarea și dezvoltarea ramurilor tradiționale (construcția de mașini, industria textilă, mecanică fină și optică), ci, deopotrivă, au creat tradiție și forță competitivă unor domenii inexistente pînă atunci: construcțiile navale, extracția de țiftei și gaze naturale, prelucrarea maselor plastice, tehnica de semiconductoare, tehnica de reglaj, construcția de mașini energetice etc.

Un proces dinamic, continuu și ascendent care, pornind de la cercetarea laborioasă a realității, descoperă încă de pe acum dimensiunile viitorului. Noul plan cincinal 1971-1975 conturează cu claritate, pentru fiecare domeniu al construcției socialiste, atât obiectivele de atins cît și căile și mijloacele care duc spre ele. În comparație cu 1970, producția de mărfuri urmează să crească cu 27%, iar pentru atingerea unor cote maxime ale eficienței, productivitatea muncii este prevăzută să sporească cu aproximativ 35%. Investițiile afectate dezvoltării economice vor spori cu 29% pînă în 1975, iar din totalul lor, 30% vor fi dirijate spre sectorul energetic. De o largă prioritate vor beneficia deopotrivă construcția de locuințe (aproximativ 500 000 de locuințe destinate unui milion și jumătate de viitori locatari), precum și schimburile comerciale, în special cele realizate cu țările C.A.E.R., acestea urmînd să crească pînă la sfîrșitul cincinalului cu 50%. Iată, așadar, numai câteva cifre anticipate, încărcate de căldura elementelor de viață, înaripări romantice imbinat cu simțul preciziei și al rigorii matematice.

Despre toate acestea ne-au vorbit pe larg amabilele noastre gazde în răstimpul scurtelor popasuri la Berlin, Leipzig și Potsdam. Le-am aflat în cadrul unor convorbiri... planificate din vreme, la ore exacte și în cadrul unor unități de timp marcate parcă cu rigla de calcul.

Da, proverbiale punctualitate germană nu se deminte... Dar astăzi, mai mult decît altădată, ordinea și activitatea sistematică, aceste atribute scumpe germanului de totdeauna — se recomandă drept virtuți ale unei istorii făurite metodic prin armele științei și practicii sociale, proprii unor oameni eliberați de exploatare, privațiuni și spaima războiului, pentru care rațiunea de a munci și a trăi înseamnă construirea societății socialiste, singura garanție a progresului multilateral, a democrației plene, a libertății, dreptății și bunăstării generale.

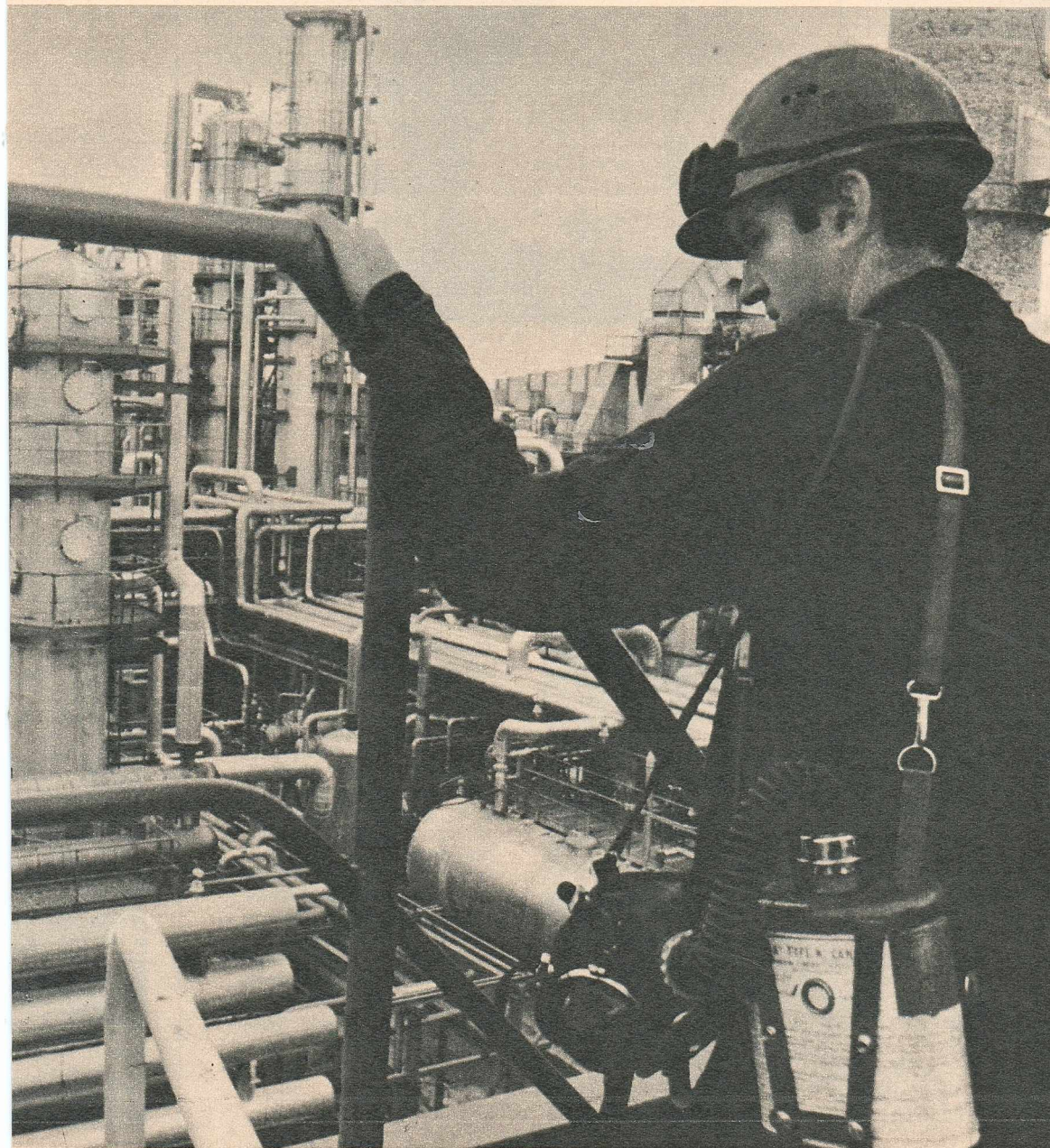
Imagine din centrul orașului Leipzig, reconstruit aproape din temelie...

analiza și sinteza

de Henri WALD

In luna decembrie a anului trecut a fost pusă în funcțiune fabrica de parafină din cadrul Combinatului petrochimic de la Schwedt. Parafina produsă aici va fi utilizată la fabricarea detergenților și în industria maselor plastice.

Pentru a preciza locul și rolul operațiilor de analiză și sinteză în procesul cunoașterii, trebuie clarificată, în prealabil, deosebirea calitativă dintre modul în care *generalul* se află în unitate cu individualul și modul în care *întregul* se află în unitate cu părțile lui componente. În vreme ce un lucru individual posedă, în mod necesar, însușirile generale ale genului căruia îi aparține, o parte dintr-un lucru nu are, în mod necesar, însușirile întregului din care face parte. O piesă nu are însușirile aparatului din care face parte, dar orice om este o ființă muncitoare, cuvântătoare și cugetătoare.

Generalul constă în ceea ce este *identic* în diferitele lucruri de același gen; întregul constă în *structura* pe care diferitele lui părți componente o realizează stabilind între ele anumite legături. Generalul este extensiunea esenței lucrurilor, iar întregul este, în primul rând, structura lucrurilor. Generalul se află în fiecare lucru individual, care aparține aceluiași gen, în vreme ce întregul nu poate să se afle în fiecare parte a lui.

Din punctul de vedere al cunoașterii, individualul este sensibil, iar generalul, inteligibil. Cunoașterea nu poate să treacă de la oglindirea individualului la reflectarea generalului decât printr-un salt de care este capabilă doar inducția. Partea și întregul se află însă pe același plan. De aceea se poate trece de la cunoașterea părților, la cunoașterea întregului fără să se «sară» de pe o treaptă a cunoașterii pe alta. Operațiile prin care cunoașterea, pentru a depăși reflectarea globală a unui lucru, desface întregul în părțile lui componente și reface întregul din părțile lui componente se numesc analiză și sinteză. Trecerea cunoașterii de la oglindirea unei singure părți la oglindirea întregului nu este o inducție, ci o sinteză, deoarece nu se încheie cu dezvăluirea generalului, ci a unei structuri.

Abstracția, ca rezultat al analizei, este inferioară abstracției ca rezultat al inducției. Prima ivează o parte a unui întreg, a doua generalul din individual.

Prin analiză și sinteză, arheologii au reconstituit inscripții întregi, din câteva litere, iar paleontologii au reconstituit din câteva oase animale întregi. Prin analiză și sinteză se poate trece de la cunoașterea unor părți la cunoașterea întregului. Reconstituind structura obiectului prin care se fenomenalizează o esență, analiza și sinteza apropie cunoașterea de saltul inductiv al dezvăluirii esenței.

Însă analiza și sinteza sînt la început operații *materiale*, care se exercită asupra individualității lucrurilor, vizînd structura lucrurilor, raporturile dintre *întreg* și *părțile lui* componente. Înainte de a deveni operații *logice*, analiza și sinteza au fost și sînt, atât filogenetic, cît și ontogenetic, operații *materiale*. De aceea și animalele sînt capabile de analiză și sinteză. Analiza și sinteza ajută la o și mai adecvată oglindire a mediului de către organism. Analiza și sinteza scot la iveală raporturile care leagă între ele părțile componente ale unui întreg și împing astfel oglindirea pînă în fața unor însușiri comune, asemănătoare mai multor întreguri. Animalele sînt cu atît mai adaptate la mediu, cu cît puterea lor de analiză și sinteză a *lucrurilor* găsite în oale, a *situațiilor* în care se află sau a *proceselor* la care participă este mai mare. Un cuib este o sinteză care presupune o analiză. Tot așa, creierul electronic, spre deosebire de gîndirea umană, nu poate decît să abstragă *analitic* o parte dintr-un întreg, dar nu poate să abstragă *inductiv* generalul din lucrurile individuale de același gen.

Ceea ce respinge, în primul rînd, structuralismul este faptul că orice lucru fenomenalizează o esență și este efectul unei cauze. Lipsit de esență și de cauză, lucrul s-ar reduce la fenomen și evenimentul la hazard. În fața fatalității, intervenția umană n-ar mai avea nici un temei. Esența este simburile tare al oricărui lucru, iar cauza este «încăpătînire» oricărui proces. Numai cunoscîndu-le, pot oamenii să transforme lumea.

Ostilitatea față de categoria de «esență» și preferința față de categoria de «structură» sînt ambele stabilite în însuși actul de naștere al neopozitivismului. «În descripția științifică, nu poate intra decît structura obiectelor și nu esența lor» declară din capul locului «Manifestul școlii de la Viena».

În concepția neopozitivistilor, lumea este ca o pînză împletită din fenomene veșnic schimbătoare, în spatele căreia nu există nici un fel de esență și nici un fel de cauze.

Lipsite de esențialitate, fenomenele coexistă unele cu altele și se succed unele după altele, la întîmplare, pe ecranul sensibilității noastre, iar rațiunea, de vreme ce n-are unde să mai pătrundă, se mulțumește cu sarcina de a clasifica senzațiile. Dacă i se interzice să caute esența și cauza lucrurilor, rațiunea trebuie să se limiteze să cerceteze structura și funcția lor. Însă funcția unui lucru nu este altceva decît esența lui *în acțiune*. Dacă esența nu poate fi înțeleasă decît în lumina unității dintre individual și general, funcția poate fi înțeleasă numai în lumina unității dintre cauză și efect.

Este firesc ca cine contestă rațiunii dreptul de a căuta esența și cauza lucrurilor să subaprecieze valoarea inducției și să supraestimeze valoarea analizei. În filozofia structuralistă, inducția se atrofiază, iar analiza se hipertrofiază. Resemnarea fatalistă ia locul intervenției realiste...

AȘ DORI O FOTOGRAFIE A INDIVIDULUI CARE M-A JEFUIT...

...nimic mai simplu ar putea replica domnul Lennart Drüssing, directorul unui magazin de radioreceptoare din Stockholm. Într-adevăr, obsedat de ideea că răufăcători s-ar putea introduce în magazinul său pentru a fura mărfuri de valoare, domnul Drüssing a luat o serie de măsuri de prevenire și împiedicare a jafului. Printre acestea: un magnetofon care se declanșează automat atunci când se sparge vreun geam și care, cu voce omenească, strigă disperat după ajutor; un aparat de fotografiat și altul de filmat care se pun în mișcare, de asemenea în mod automat, în clipa în care un nechemat trece prin dreptul lor. Fotografia sau filmul cu hoțul surprins în exercițiul profesiei (așa cum se vede din fotografie) constituie dovezi indubitabile pentru poliție și justiție.

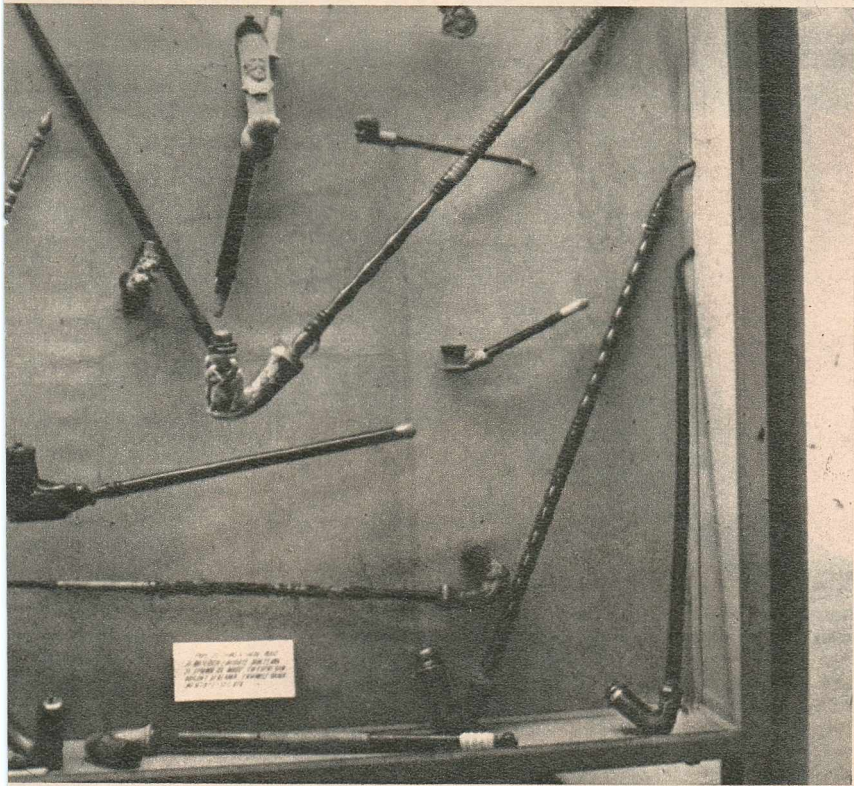
ALI BABA S-A ÎNTORS ACASĂ...

Orice s-ar spune, Ali Baba nu este chiar de tot statornic în căsnicie, ba chiar dimpotrivă. În fiecare primăvară, la întoarcerea din lunga călătorie hibernală, el contractează o nouă căsătorie. Dar indiferent cine-i mireasa, el o aduce mereu la același domiciliu din orașelul elvețian Moehlin. Bărzoii nostru este atât de cunoscut printre locuitorii orașului încât aceștia l-au și definit: «Herr Ali Baba und seine Braut» —«domnul Ali Baba cu mireasa».

CU VAPORUL DE LA GIURGIU LA BONN

Canalul Rin-Main-Dunăre, un proiect vechi de secole, va deveni realitate peste vreo zece ani. Erlangen pe Regnitz (în fotografie), un afluent al Dunării, este la ora actuală punctul cel mai sudic al acestei rute acvatice artificiale care, după terminarea ei, nu va lega între ele numai marile fluvii, ci, în mod indirect, și Marea Nordului cu Marea Neagră. În cartierul portuar al micului oraș industrial și universitar (circa 85 000 de locuitori) s-au construit blocuri de locuit înalte de 70 de metri, adevărate puncte de atracție pe malul vastului canal european.

MII DE PIPE!...

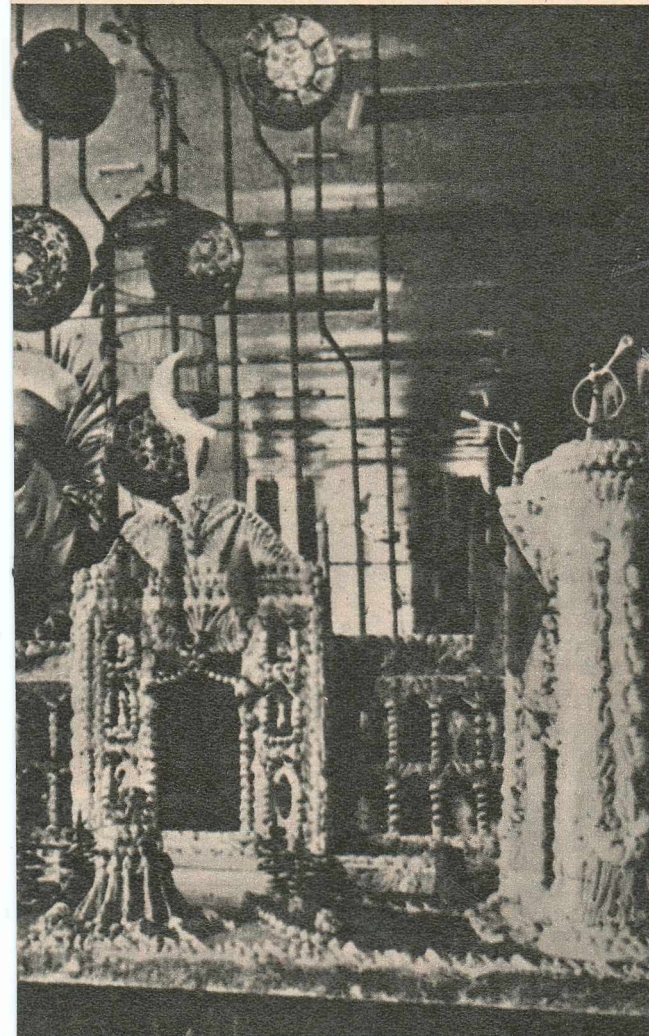
Iată, avem — și aceasta pentru prima oară — un muzeu al lulelelor. Se află la Constanța, în apropiere de piața Ovidiu, într-una din încăperile restaurate ale faimosului edificiu roman cu mozaic. Se numește «Colecția de pipe Vasile Canarache». Sînt aici peste șase sute de lulele din toată lumea și din toate vremurile. Din lemn, din porțelan, din spumă de mare, din ceramică, din alpaca, din argint; simple sau sculptate, pictate, gravate. Unele scurte cît un muștic de trombon, altele lungi de un sfert sau de peste o jumătate de metru. Deschis de curînd — odată cu începerea sezonului estival — muzeul atrage mulți vizitatori. Și nu numai dintre cei care trag din pipă...

EPICURIENII

Scritorul Alexandru Vlahuță a fost — după cum ne spune maestrul Victor Eftimiu în volumul său Fum de fantome — un epicurian delicat. Cine îl vedea, la mesele pe care el le da, la București, în cinstea unor prieteni (Coșbuc, Gherea, Goga, Eftimiu, Șt.O. Iosif, Caragiale și alții), putea învăța valoarea nuanțelor acestui epicurianism. Vlahuță nu mîncă și nu bea niciodată peste măsură. În timp ce alții goleau cîteva pahare, unul după altul, el nu ajungea nici la jumătatea primului pahar. Dar cum bea, mai ales vinul? «Cînd își turna vin — spune autorul Fumului de fantome — îl gusta cu toate simțurile. Privea, lung, paharul, încîntat de aroma vinului de chihlimbar sau de rubin... prindea cu amîndouă palmele paharul... îl ridica și, cu ochii pe jumătate închiși, aspira din plin aroma generoasă a licoarei lui Bachus... și numai după aceea bea...»

Un amator fotograf ne-a lăsat acest prețios document: Caragiale și Vlahuță, la un pahar de vin. Data fotografiei: 1910, București.

TORTA DIN PIAȚĂ ȘI PIAȚA DIN TORTĂ

Opera aparține co-fetarului Nikolai Terstnikov din orașul uzbek Andi-Jan: un tort care cîntărește 70 de kg. Dar arta meșterului Terstnikov nu constă numai din combinarea savantă a ciocolatei, făinei, alunelor și vaniliei, ci și în forma pe care a dat-o tortei și care constituie o replică dulce-aromată a pieței Registan din Samarkand.

À LA NEFERTITI

Recent deschisa expoziție de la British Museum «Comorile faraonului Tutankhamon» n-a rămas fără înfrîngere asupra modei (feminine, se înțelege): o colecție ad-hoc consacră «linia egipteană» în modă. În fotografia de față vedem cîteva reproduceri, de altfel foarte fidele, după bijuteriile reginei Nefertiti. Ceea ce modelul poartă pe cap este... altă căciulă.

cititori căt-re cititori

Doresc să corespundez următorii cititori:

Pruteanu Gheorghe, 17 ani, elev, Bîrlad, str. Vasile Roaită, nr. 2: literatură, prietenie, sport, filatelie, schimb de ilustrate; Boiciuc C. Eugen, 17 ani, com. Dărmănești, sat Măriteia-Mică, jud. Suceava: viața tineretului, prietenie; Birson Ricu, 21 ani, tehnician, com. Ogra, str. Română, nr. 246, jud. Mureș: sport, schimb de fotografii, adrese de actori și ilustrate; Dumitrașcu Aurel, 16 ani, elev, com. Borca, jud. Neamț: filatelie, prietenie, sport, schimb de insigne, reviste, fotografii, adrese de actori și ilustrate; Negreanu Raluca, 17 ani, elevă, București, sect. 7, str. Apusului, nr. 54, bl. 49, sc. II, ap. 40: teme diverse; Dobri Ștefan, 24 ani, bucătar, Ploiești, str. Gh. Doja, 82: schimb de opinii pe teme profesionale și de viață; Risipitu Richard Jean, 19 ani, elev, com. Stoenesti, jud. Olt: teme diverse, schimb de ilustrate; Băraian Teodor, Vascău, Liceul de cultură generală, jud. Bihor: schimb de ilustrate cu caracter istoric; Botezatu Maria, 20 ani, Galași, str. Lăpușneanu, nr. 79: teme diverse, schimb de ilustrate; Manole Jeni, elevă, Brăila, str. Dorobanților, nr. 141: teme diverse, schimb de ilustrate; Nazarovschi Eftim Moiseevici, profesor, R.S.S. Ucraineana, regiunea Vinița, raion Moghilev Podolsk, sat Cerneviți, U.R.S.S.: matematică, probleme de politică internațională, prietenie, muzică, cinema, schimb de ilustrate (în limbile română, rusă și ucraineană); Bogdan Mircea, 22 ani, stud., București, sect. 7, Splaiul Independenței, nr. 290, bl. F. 306: cinema, schimb de ilustrate; Pop Marcela, 17 ani, elevă, Alba Iulia, str. Șipotului, nr. 6: teme diverse, schimb de ilustrate; Ezeru Gri-gore, stud. Craiova, cămin stud. nr. 1, str. Libertății, nr. 31: teme diverse; Bogătoiu Costel, 22 ani, com. Scorteni, sat Bordeni, str. Mal, jud. Prahova: teme diverse, schimb de ilustrate; Parav Victoria, 23 ani, Reghin, str. Pomilor, bl. 1/G, et. II, ap. 39, jud. Mureș: filozofie, geografie, schimb de ilustrate; Bariu Vasile Constantin, 26 ani, dispecer T.C.T., Timișoara, str. Vasile Lucaci, nr. 17, bl. B9, sc. A, et. 1, ap. 6: prietenie, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Suciu Maria, 18 ani, elevă și Mertz Ani, 18 ani, elevă, Arad, str. Postăvarul, nr. 9: teme diverse; Giuran Emilian, 21 ani, Sibiu, str. Dealului, nr. 20: filatelie, prietenie, schimb de ilustrate; Toma Cornel, 17 ani, elev, București, sect. 8, str. Carpați, nr. 46—48, bl. S, et. IV, ap. 19: muzică pop; Drăgușin Alexandru, 24 ani, Deva, str. Mărăști, nr. 26, bl. tineretului, nr. 3, sc. A, et. II, ap. 69: teme diverse, schimb de ilustrate; Dumitrescu Gheorghe, 17 ani, elev, București, sect. 8, str. Petru Maior, 76: muzică pop; Floris Ana-Maria, 19 ani, desenatoare, Ploiești, str. Karl Marx, nr. 149: muzică, pescuit, turism, schimb de ilustrate; Titeru Doina, 18 ani, elevă, Cîsnădie, str. 1 Mai, nr. 51, jud. Sibiu: teme diverse; Andrei Magdalena, Brăila, bl. U, sc. III, ap. 57, cartier Hipodrom: schimb de ilustrate; Nemeș Ioan, 23 ani, Borsec, vila nr. 3, cam. 8, jud. Harghita: schimb de ilustrate; Voicescu Petre, Paroșeni, aleea Salcimilor, nr. 4, bl. P, sc. B, ap. 10, jud. Hunedoara: schimb de ilustrate; Andrei Mihaela, 18 ani, elevă, București, sect. 8, str. Petru Poni, nr. 1, sc. B, ap. 13: teme diverse; Sandu Mircea, 22 ani, stud., București, sect. 7, Splaiul Independenței, nr. 290, cămin stud. Regie, bl. F, cam. 219: viața și preocupările tineretului, muzică, turism, schimb de ilustrate; Voiculescu Gina, 16 ani, elevă, București, sect. 8, str. Jiului, nr. 47: prietenie; Uță Victor, 21 ani, sat Fericea, nr. 55, of. p. Curtuceșul Mare, jud. Maramureș: teme diverse, schimb de ilustrate; Zaharia Petrică, 20 ani, mecanic, Iași, str. I. Creangă, nr. 56, bl. H 41, sc. A, et. II, ap. 2: prietenie, schimb de ilustrate; Pop Alina, 20 ani, stud. și Sandu Vioreca, 20 ani, stud. Tg. Mureș, Pța Trandafirilor, nr. 5, cămin stud. «Apollo»: literatură, muzică, sport, schimb de fotografii de actori și ilustrate; Avram Iliuță, 23 ani, Brad, sat Crișan, nr. 84, jud. Hunedoara: schimb de ilustrate; Doncu Nicu, 22 ani, Mangalia-Sud, str. Rozelor, nr. 2, pav. B, et. IV, ap. 26: schimb de fotografii de actori și ilustrate; Vințel Emil, 18 ani, elev, com. Sîmpetru, sat Bîrlibaș, jud. Mureș: teme diverse, schimb de ilustrate; Dragomir Marian, 22 ani, tehnician electromecanic, Rm. Vilcea, str. Copăcel, nr. 219: cinema, muzică, sport, schimb de ilustrate; Chirilă Constantin, 16 ani, elev, Ploiești, str. Izvoare, nr. 95: electrotehnică, fotoamatorism, muzică pop; Cristea Constantin, 19 ani, electronist, Roman, str. I. Ionescu de la Brad, nr. 17, jud. Neamț: viața tineretului, handbal, schimb de ilustrate; Andraș Alexandru, Cîsnădie, str. Măguri, nr. 57, jud. Sibiu: teme diverse, schimb de ilustrate.

F Nr. 19 (883)

CUPON DE PARTICIPARE
«CITITORI CĂTRE CITITORI»

CENTRALA FABRICILOR DE BERE, SPIRT ȘI AMIDON BUCUREȘTI

NOU

VĂ OFERĂ:

Lichioruri superioare pe bază de fructe și plante aromate, produse pentru prima oară în țara noastră.

Caracterizate prin aromă fină și alcool bine dozat, se pot consuma ca atare sau combinând 2—3 sortimente veți obține delicioase cocktailuri pentru aperitiv și desert:

Club

- black bitter

- aida

- gin extra 70

Minerva

- griottes brandy

- glacial

- ambasador
gin cocktail

...GAMA PUTÎND FI COMPLETATĂ DUPĂ GUSTUL ȘI PREFERINȚA CONSUMATORULUI.

Consultații privind:

ASIGURAREA DE RĂSPUNDERE CIVILĂ PENTRU PAGUBELE PRODUSE PRIN ACCIDENTE DE AUTOVEHICULE

Determinată de interesul social și de grija permanentă față de victimele accidentelor de circulație, pentru ca acestora să li se poată repara operativ prejudiciul suferit prin vătămare corporală sau pagube materiale, asigurarea de răspundere civilă prin efectul legii pentru pagubele produse prin accidente de autovehicule, se impunea ca o necesitate obiectivă, mai ales că parcul auto din țara noastră este într-o creștere rapidă și continuă.

Este evident că în condițiile unui trafic tot mai intens anumite evenimente neprevăzute ca de ex.: ciocniri, loviri, tamponări, răsturnări, derapaj, o simplă neatenție, o reacție întârziată în evitarea unui eveniment neașteptat pot provoca — în afară de pagubele la propriul autovehicul — și prejudicii la bunurile altor persoane precum și vătămarea corporală a acestora.

Or, prin asigurarea de răspundere civilă prin efectul legii, legiferată prin Decretul nr. 471/1971, ADAS preia asupra sa obligațiile financiare — de plată — pe care le au toți deținătorii de autovehicule vinovați de producerea accidentelor de circulație pentru repararea prejudiciilor produse altor persoane.

Pentru înțelegerea mai clară a acestei probleme vom lua câteva exemple:

Exemplul I. Autoturismul A staționează la stop. Din spate circulă în același sens autoturismul B al cărui conducător auto, din neatenție, vine cu viteză și avariază atât autoturismul A cât și propriul autoturism (notat cu B).

În această situație este evident că vinovat de producerea accidentului este conducătorul autoturismului B. Potrivit art. 998 din Codul Civil, «orice faptă a omului care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe acela din a cărui greșeală s-a ocazionat, a-l repara».

Deci în cazul nostru, conducătorul autoturismului B va fi obligat să repara prejudiciul produs la autoturismul A.

Pentru ca ADAS să preia această sarcină de a plăti despăgubirea pentru paguba produsă autoturismului A, conducătorul autoturismului B, vinovat de producerea accidentului, trebuie să anunțe în termen de 24 de ore de la producerea accidentului unitatea Administrației Asigurărilor de Stat în a cărei rază de activitate s-a produs accidentul și să comunice, de îndată, pretențiile formulate de cel păgubit — în cazul nostru de deținătorul autoturismului A — precum și primirea oricăror acte în legătură cu accidentul, aceleași unități a ADAS, ori aceleia în raza căreia își are domiciliul.

Despăgubirea de plată — în cazul nostru pentru paguba produsă la autoturismul A — se stabilește pe baza înțelegerii dintre deținătorii autoturismelor A și B, cu acordul Administrației Asigurărilor de Stat (în cazurile și condițiile prevăzute în instrucțiunile Ministerului Finanțelor), ori prin hotărâre judecătorească, arbitrală sau a unei comisii de judecată, pronunțate, conform legii, în Republica Socialistă România.

Exemplul II. Să presupunem că autoturismul B din exemplul I era condus nu de proprietar, ci de un alt conducător auto care posedă permis de conducere

valabil și accidentul s-a produs în aceleași condiții ca cel descris în exemplul I.

Menționăm că, și în acest caz, ADAS plătește despăgubirea pentru paguba produsă la autoturismul A.

Exemplul III. Conducătorul unui autoturism proprietate personală încearcă să se sustragă urmării organelor miliției pentru o infracțiune comisă, în care timp acesta intră într-o turmă de oi aparținând unei c.a.p., din care omoară 10.

În acest caz, ADAS va plăti cooperativei agricole de producție despăgubiri pentru cele 10 oi, însă, în baza art. 44 din Decretul nr. 471/1971, va recupera despăgubirea plătită de la conducătorul autovehiculului care a produs accidentul.

De altfel, art. 44, din același decret, prevede, în mod limitativ, că în asigurarea persoanelor fizice și a celorlalți deținători de autovehicule, afară de organizațiile socialiste, Administrația Asigurărilor de Stat recuperează sumele plătite drept despăgubiri de la persoana răspunzătoare de producerea pagubei, în următoarele cazuri:

- accidentul a fost produs cu intenție;
- accidentul a fost produs în timpul comiterii unor fapte incriminate de dispozițiile legale privind circulația pe drumurile publice ca infracțiuni săvârșite cu intenție, chiar dacă aceste fapte nu s-au produs pe astfel de drumuri, sau în timpul comiterii altor infracțiuni săvârșite cu intenție;
- accidentul a fost produs în timpul când autorul infracțiunii săvârșite cu intenție încearcă să se sustragă de la urmărire;
- persoana răspunzătoare de producerea pagubei a condus autovehiculul fără consimțământul asiguratului.

În ceea ce privește pe conducătorii de autovehicule aparținând organizațiilor socialiste, în toate cazurile în care sînt răspunzători de producerea accidentelor, se recuperează de la aceștia sumele plătite de ADAS ca despăgubiri. De reținut că potrivit art. 45 din Decretul nr. 471/1971, organizațiile socialiste asigurate recuperează, pentru Administrația Asigurărilor de Stat, despăgubirile plătite de ADAS, de la propriii lor conducători auto răspunzători de producerea pagubelor.

Această recuperare se face deoarece primele de asigurare se plătesc de către organizațiile socialiste, deținătoare ale autovehiculelor, care sînt asigurate pentru răspunderea lor civilă, conducătorii auto angajați ai acestor organizații nefiind cuprinși în asigurare.

Exemplul IV. Autoturismul A circulă pe șoseaua București-Ploiești. De pe o șosea laterală vine autoturismul B, care la intrarea în șoseaua națională, potrivit indicatoarelor rutiere, trebuie să cedeze trecerea autoturismului A. Nefăcînd acest lucru intră direct în șosea, producîndu-se o ciocnire violentă din care rezultă: avarierea autoturismelor A și B; rănirea gravă a două persoane și a conducătorului auto din autoturismul A, precum și a 3 persoane, plus conducătorul auto din autoturismul B.

În acest caz, vinovat de producerea accidentului este,

în mod evident, conducătorul autoturismului B.

Ce va avea de plătit Administrația Asigurărilor de Stat în acest caz:

În primul rînd va plăti despăgubiri pentru pagubele produse la autoturismul A.

În al doilea rînd va avea de plătit despăgubiri pentru prejudiciile produse prin vătămarea corporală a tuturor persoanelor din autoturismul A.

De asemenea, ADAS va plăti și eventualele despăgubiri, pe care conducătorul autoturismului B le va datora — potrivit legii — persoanelor accidentate din propriul autoturism (B).

În acest caz, nu se va plăti despăgubirea de către ADAS pentru avaria suferită de autoturismul B și vătămarea corporală a conducătorului auto care-l conducea în momentul producerii accidentului.

Rezultă din cele arătate mai sus, că în cazul asigurării de răspundere civilă prin efectul legii, Administrația Asigurărilor de Stat plătește dezdăunări pentru toate pagubele produse altor persoane, de care asigurații se fac vinovați, dar nu plătește pagubele suferite de asigurații respectivi la autovehiculele proprii.

Pentru ca prejudiciul suferit și la propriul autoturism să poată fi despăgubit de ADAS în cazul în care nu este vinovată o altă persoană de producerea accidentului, este necesar să se încheie și o asigurare facultativă pentru avarii.

Ceea ce mai trebuie reținut de către conducătorii auto deținători de autovehicule, înmatriculate în Republica Socialistă România, este faptul că:

— prima de asigurare datorată la asigurarea prin efectul legii de răspundere civilă auto trebuia plătită pentru acest an pînă cel mai tîrziu în ziua de 26 aprilie 1972, iar în anii următori, pînă la sfîrșitul lunii martie a fiecărui an, pentru anul în curs;

— în ceea ce privește volumul primelor de plată de către asigurați, acestea vor fi: pentru fiecare autovehicul, cu excepția motocicleturilor, se plătește anual 175 lei de către organizațiile socialiste și 350 lei de către cetățeni și alte categorii de asigurați, iar pentru fiecare motocicletă 40 și respectiv 80 lei.

Pentru anul 1972 însă, ca urmare a faptului că asigurarea de răspundere civilă a intrat în vigoare începînd cu data de 26 februarie, primele de plată vor fi la organizațiile socialiste de 160 lei pentru fiecare autovehicul și de 37 lei pentru fiecare motocicletă, iar la cetățeni și alte categorii de asigurați de 321 lei pentru fiecare autovehicul și de 73 lei pentru fiecare motocicletă;

— atît în anul 1972 cît și în anii următori primele de asigurare menționate mai sus se datorează integral, în cuantumul menționate, indiferent de data înmatriculării autovehiculelor, primele fiind anuale;

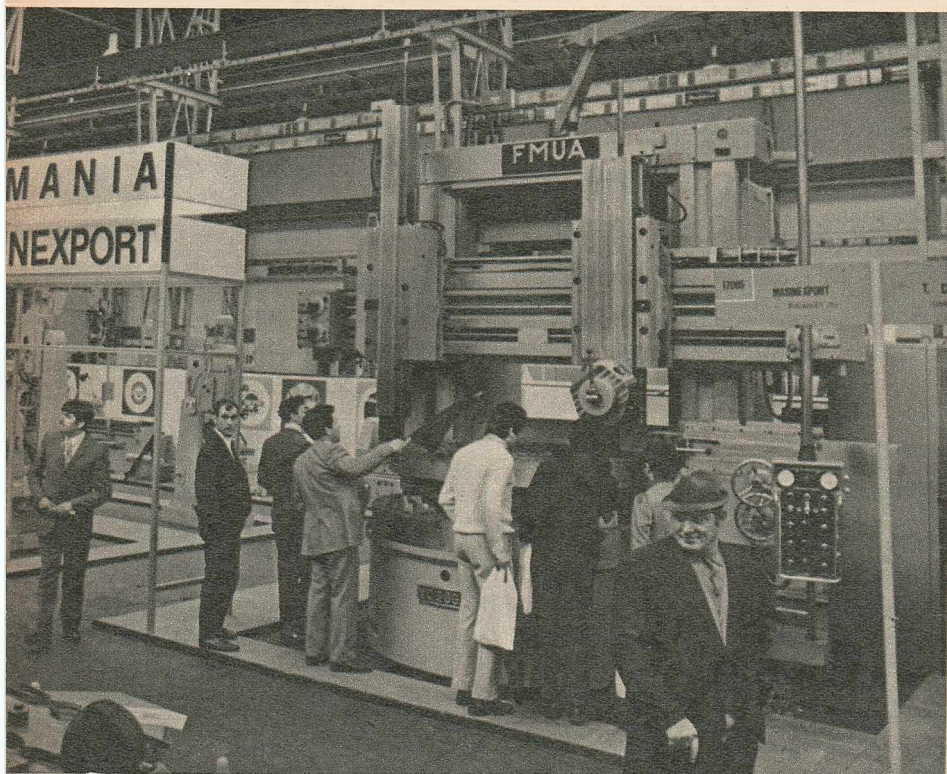
— în asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse prin accidente de autovehicule, sînt cuprinse persoanele fizice și cele juridice care dețin autovehicule supuse înmatriculării, ce sînt folosite pe teritoriul Republicii Socialiste România.

Deci dacă se face cu autoturismul o excursie în străinătate, trebuie încheiată o asigurare facultativă, cu valabilitate numai în afara teritoriului R.S. România. Această asigurare se poate încheia fie numai pentru avarii, fie numai pentru răspundere civilă — ori ambele asigurări — și pe o perioadă de cel puțin o lună, prima de asigurare fiind convenabilă.

Anton MINZINĂ
Director în Centrala ADAS

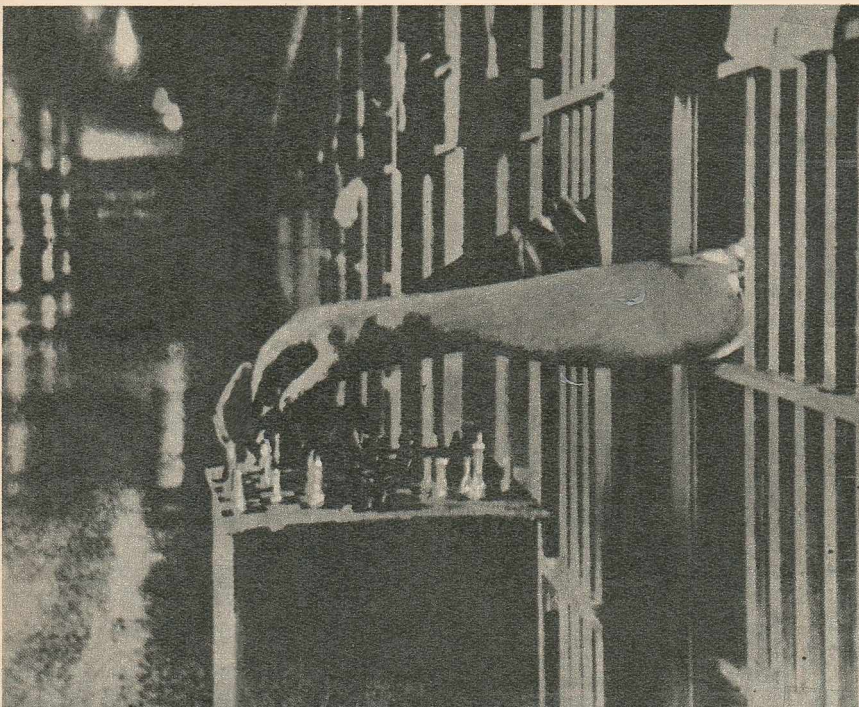
glob comentat foto

MILANO: românia la târgul 50

12 000 de firme din 90 de țări de pe toate continentele, prezentând circa un milion și jumătate de produse, expuse pe o suprafață de 600 000 metri pătrați — iată concentrat coordonatele ediției jubiliare, a 50-a, a Tîrgului internațional de la Milano. Prezență devenită tradițională la târg, România este reprezentată și în acest an prin o variată gamă de produse industriale — între care au reținut în mod deosebit atenția mașini și utilaje expuse pentru prima oară în Italia, ca: freza universală «FU-32», mașina de rectificat universală «R-350», strungul «SNA-500», strungul «Carusel-2500», mașina de transport pentru toate tipurile de drumuri «M-461», autoturismul «Dacia 1300».

Fotografia înfățișează un aspect dintr-unul din cele șase pavilioane în care-și prezintă produsele întreprinderile românești de comerț exterior.

o mînă albă, o mînă neagră ...

Această fotografie face parte din voluminosul dosar al anchetei asupra tragicilor evenimente care au avut loc la sfîrșitul verii trecute la închisoarea americană din Attica. 42 de deținuți ai acestei închisori (unde din totalul celor aflați îndărătul gratiilor 85% sînt negri și portoricani) au fost uciși atunci, alți aproape 60 grav răniți. Autoritățile locale au încercat să inducă în eroare opinia publică justificînd masacrul cu ajutorul unor mărturii false despre preținse atrocități comise de deținuți. Descoperirea adevărului, a faptului că cele 42 de victime au murit toate de gloanțele poliției, a provocat un scandal de mari proporții. Acest caz, altele asemănătoare, problema condițiilor de viață ale deținuților din S.U.A. sînt discutate în prezent într-o comisie senatorială. Fotografia pe care o publicăm e menită să illustreze felul cum își petrec deținuții orele libere. O mînă albă, o mînă neagră, strecurate printre zăbrele, joacă șah la Attica. Integrare rasială? Da, dar numai cît durează o partidă de șah. Deținutul negru și cel alb sînt despărțiți prin ziduri și gratii, închiși în celule separate.

7 mai — scrutin italian

Campania electorală din Italia a luat sfîrșit. Prezentîndu-se mîine, 7 mai, în fața urnelor și desemnînd pe cei 630 viitori membri ai Camerei Deputaților (din cele 6 888 candidaturi depuse de 23 partide și grupări politice) și 315 senatori (dintre cei 1 676 candidați din partea a 24 formațiuni politice), alegătorii își vor exprima, în fapt, opțiunile în problemele majore cu care este confruntată Italia în momentul de față. «Este vorba — sublinia zilele acestea, într-o adunare publică Luigi Longo, președintele P.C.I. — de a face să prevaleze soluțiile juste cerute de masele muncitoare pentru a se putea trece la soluționarea crizei profunde în care se află astăzi Italia. Noi, comuniștii, ne mindrim că am fost și sîntem puternica forță motrice a impresionantei mișcări de luptă și de reforme ce s-a desfășurat în Italia în ultimii ani». După cum apreciază observatorii scenei politice italiene, partidul comunist va recolta probabil și voturile mării majorități a celor peste 700 000 muncitori italieni ce lucrează în diverse state vest-europene și dintre care un foarte mare număr s-au reintors special în țară cu prilejul alegerilor (în fotografie).

**„OPRIȚI
BOMBAR-
DAMENTELE!“,
„PLECAȚI
IMEDIAT
DIN
INDOCHINA!“**

În Statele Unite continuă, cu amploare crescândă, manifestațiile de protest împotriva noilor bombardamente întreprinse de aviația americană asupra teritoriului R.D. Vietnam. Sute de mii de oameni participă la demonstrații și marșuri care se desfășoară în aproape toate centrele importante din S.U.A., în mari orașe ca New York, Washington, San Francisco, Los Angeles, Chicago, Boston, New Jersey. Au loc mitinguri de protest în centrele universitare, în fața bazelor militare, a centrelor de recrutare, la fabricile de muniții și armament. Fotografia 1 înfățișează un moment din timpul manifestației care a avut loc în capitala Statelor Unite, în fața Casei Albe. Poliția a

operat peste 200 de arestări. Alături de opinia publică americană se pronunță cu fermitate împotriva bombardamentelor S.U.A. asupra R.D. Vietnam și pentru încetarea imediată a războiului dus de S.U.A. în Indochina, milioane de oameni din lumea întreagă. Agențiile de presă transmit știri despre desfășurarea unor mari manifestații în diferite orașe europene.

Fotografia 2 înfățișează o imagine din timpul manifestației care a avut loc la Stockholm, în fața ambasadei americane. «Opriți bombardamentele!», «Plecați imediat din Indochina!» sînt principalele lozinci înscrise pe pancartele purtate de manifestați.

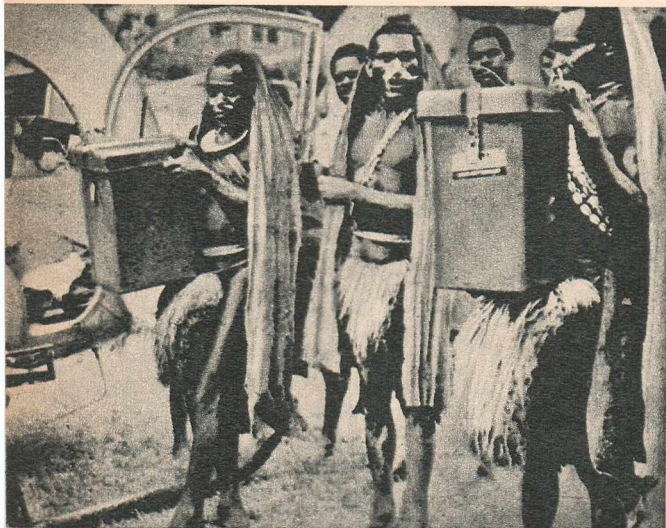
aventură pe „britannia 2“

Ce ți-e și cu acești navigatori solitari; abia scăpați teferi dintr-o aventură în largul oceanului și pornesc, din nou, să înfrunte singurătatea dintre cer și apă, valurile înalte, furtunile năprasnice. John Fairfax nu face excepție. «Englezul solitar», care în 1969 a reușit să traverseze Atlanticul într-o barcă cu vîsle, se află acum într-o temerară încercare de traversare a Pacificului, pe bordul unei șalupe, pe care a botezat-o «Britannia 2». Tînărul navigator este de astă dată mai puțin solitar pentru că și-a convins logodnica să-l însoțească în voiajul său, nelipsit — după cît se pare — de peripeții. Rudele și prietenii au fost profund alarmați, în ultimele zile, întrucît de la plecarea sa din portul San Francisco și pînă la acostarea în dreptul insulei Hymman, situată la 20 km de țărmul australian, Fairfax n-a dat nici un semn de viață. În declarațiile făcute ziariștilor, el a povestit prin cîte emoții-a trecut între timp; a fost atacat de rechini, a fost cît pe aci să piară în valuri înalte de 20 metri, atunci cînd a avut ghinionul să nimerească în raza ciclonului «Emilie», cu vînturile sale ce ating viteze de 150—180 km pe oră. Logodnica lui Fairfax s-a dovedit mai rezistentă decît s-ar părea în fața acestor peripeții și, în momentele cele mai grele, a dat un ajutor hotărîtor la salvarea ambarcației. Singura «pierdere» consemnată în jurnalul de bord: patru luni de întîrziere față de planul inițial al expediției. În imagine, John Fairfax, înainte de a se fi aventurat în larg.

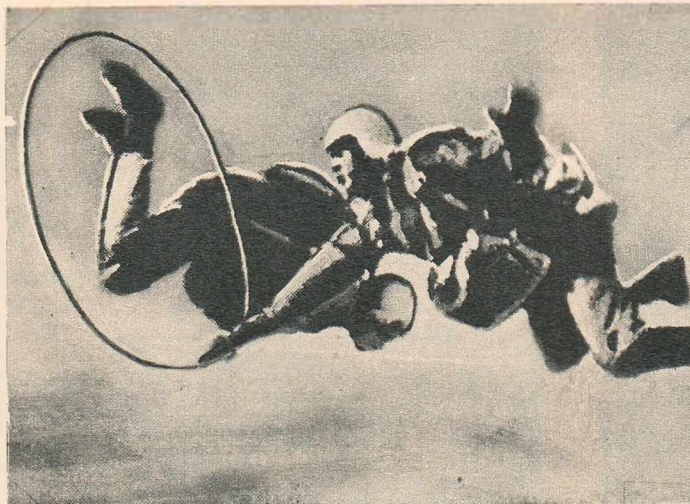

glob comentariu foto

papua (noua guinee) — spre autoadministrare

Cele mai variate mijloace de transport — avioane, elicoptere (în fotografie), bărci etc. — sînt folosite de echipele electorale de-a lungul și de-a latul celor 460 000 km² ai teritoriului Papua (Noua Guinee) pentru a aduna, între 19 februarie și 11 mai, voturile celor aproximativ un milion și jumătate de băștinași ce urmează să aleagă pe cei 97 de reprezentanți în Adunarea locală (din peste 600 candidați — în mare majoritate indigeni). Organizate la cererea O.N.U. și sub presiunea luptei populației băștinașe pentru recunoașterea dreptului la autodeterminare, aceste alegeri administrative sînt considerate ca un pas important spre independența deplină a acestui teritoriu, dependent încă de Australia.

operatorul zburător

Secvențe prezentînd parașutiști în cădere liberă, grupuri de oameni-păsări care se string și se desfac cu grație și siguranță desăvîșite între cer și pămînt, incredibile acrobații aeriene. Toate acestea au putut fi văzute în filme documentare și artistice realizate de studiourile sovietice («Săritura-record de la 12 km înălțime», «Desant pe Acoperișul lumii», «Sub cupola cerului» etc.), nu numai datorită desăvîșirii profesionale la care au ajuns parașutiștii filmați, ci și mulțumită celui care a filmat aceste rare imagini. R. Silin — pe care-l puteți vedea în fotografia din dreapta în cădere liberă, cu aparatul de filmat în mîini — este în egală măsură un maestru al parașutismului, instructor al unei unități militare, și un foarte talentat operator. În fotografia de sus, imagine dintr-unul din filmele realizate de «operatorul-zburător».

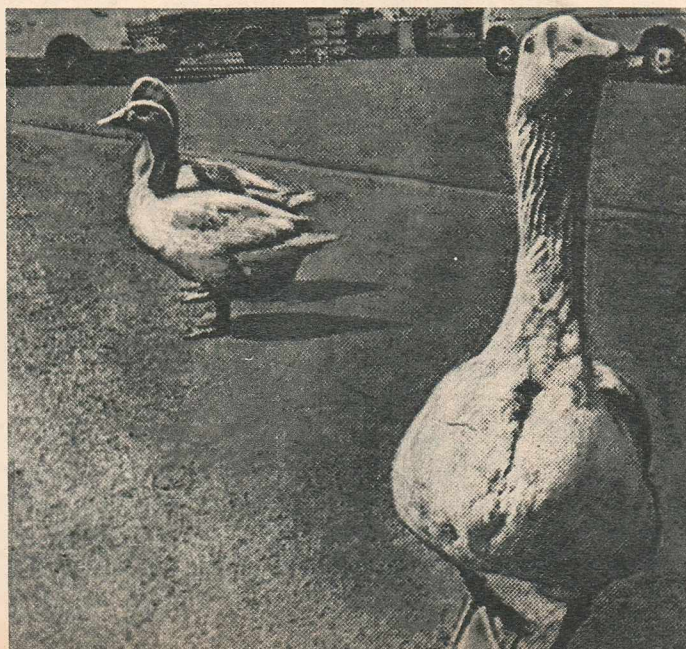
„omul invizibil“ se numește... claudio villa

N-a ținut cu tot dinadinsul să-și cîștige o asemenea celebritate. O prefera, în orice caz, pe cea de cîntăreț. S-a întîmplat însă ca pasiunea lui Claudio Villa pentru automobilism la viteze înalte, să-l coste cam scump, și să-l proiecteze pe ecranul celebrității, în postura de erou al romanului lui H.G. Wells. Trei accidente în decurs de 10 luni — într-adevăr un palmares. În noiembrie anul trecut, cîntărețul italian a scăpat ca prin minune dintr-un carambolaj de toată frumusețea, cu mult mai «spectaculos» decît cel anterior. Zilele trecute, gonind cu «200 pe oră» pe autostrada Napoli-Bari, la bordul unui Lamborghini Miura 4000, în care se aflau încă două persoane, Claudio Villa a suferit cel mai grav accident din cariera sa de automobilist-amator. O explozie de cauciuc a transformat splendida limuzină într-o masă informă de încălțitură metalică, iar cei aflați la bord au scăpat cu viață, dar și cu leziuni dintre cele mai grave. În fotografia din stînga, Claudio Villa, de nerecunoscut pe patul de spital, unde va avea mult timp de reflectat asupra vitezelor ce nasc «oameni invizibili».

urmasile salvatoarelor capitoliului

George, Rosie, Eddie și Cindy sînt noii angajați ai unei fabrici de echipamente pentru autocamioane din California, în funcția de paznici. Și își fac treaba cu deosebită conștiinciozitate — afirmă conducătorii întreprinderii — spre deosebire de toți paznicii dinaintea lor, cînd furturile se țineau lanț. Dar nu în dovedirea unui mai mare simț al datoriei constă diferența esențială. Aducîndu-și probabil aminte de o serie de precedente cu rezonanță istorică, cineva a avut ideea de a recurge în locul paznicilor obișnuiți la... gîște. Și, astfel, cele patru nume menționate la început sînt ale celor două perechi de orătâni, cunoscute pentru promptitudinea cu care reacționează gâlăgios cînd simt pe cineva prin preajmă...

expo în metro

Un experiment original a fost inițiat recent de Regia autonomă a transporturilor publice pariziene. În urma unei înțelegeri realizate cu o serie de galerii de artă modernă, una din stațiile de metro a fost transformată, pe timp de o lună, într-un «muzeu provizoriu». În locul obișnuitelor afișe de publicitate, acest insolit «expo subteran» a găzduit lucrările unui număr de artiști plastici contemporani, ceea ce a conferit peroanelor nu numai un aspect mai estetic și interesant dar și ambianta spirituală corespunzătoare. Cei ce au avut ideea unei asemenea difuzări în mase a picturii, sculpturii și graficii, consideră că simpla confruntare cotidiană a publicului cu lucrările de artă nu poate decît să ajute la formarea bunului-gust, la stimularea interesului pentru fenomenul artistic.

În fotografie, aspect din stația de metro Saint Augustin.

O imagine a noului în multiseclara Pragă.

în mai la brno

Corespondență de la trimisul nostru Sergiu ANDON

În anul 1636, meșterul rotar Jiří Birk din Lednice a pariat că va reuși, într-o singură zi, să doboare un arbore, să-l curețe și să construiască o roată pe care să o rostogolească în aceeași zi, 40 de km, pînă la Brno. Meșterul a cîștigat pariul, a primit și o recompensă în ducați din partea Consiliului municipal, dar, mai mult decît aceste aprecieri, faimoasa roată a fost atîrnată alături de «crocodil» — un alt simbol al orașului morav — la intrarea în vechea clădire a primăriei din Brno.

Întîmplarea și deznoadămintul ei sînt semnificative pentru marele respect nutrit în aceste locuri față de meserii. Seriozitatea învățăceilor, cîntea de care se bucură în societate deținătorii unor ocupații concrete, productive, marea receptivitate față de noul în tehnică s-au consolidat ca permanențe spirituale ale locuitorilor Cehoslovaciei.

Aceste tradiții și predispoziții și-au găsit, desigur, un larg cîmp de afirmare în condițiile socialismului. Fenomenul are aspecte cantitative și calitative. Antrenați în îndeplinirea sarcinilor trasate de cel de-al XIV-lea Congres al Partidului Comunist din Cehoslovacia, oamenii muncii din țara socialistă prietenă au obținut în anul 1971 o creștere a producției industriale cu 6,9% față de 1970, a producției agricole cu 2,8%, în total o sporire a produsului social cu 6%.

O parte din aceste succese au putut fi admirate în materialitatea lor la cel de-al 3-lea Tîrg internațional al Bunurilor de consum deschis la Brno. Deși tîrgul este internațional (printre cele 40 de state participante a fost prezentă și România), el a prilejuit, în preajma sărbătorii naționale a R.S. Cehoslovace, o trecere în revistă a succeselor ei economice.

de chirico, romancierul

Această fotografie, înfățișându-i pe celebrul pictor Giorgio De Chirico, a fost publicată în ziarul italian «La Stampa» cu prilejul unui eveniment editorial: apariția în librăriile italiene a unui roman datorat pictorului. De fapt, o reparație, căci romanul cu caracter autobiografic, intitulat «Hebdomeros», a mai fost publicat în Italia acum 15 ani, toate cheltuielile fiind suportate atunci de De Chirico. Presa italiană amintește de talentul de scriitor al pictorului, de versurile și activitatea sa publicistică, și deplînge faptul că singurul său roman de incontestabilă valoare literară și binecunoscut în afara granițelor Italiei, a fost aici pe ne-drept și cu încăpăținare ignorat.

cronica de trei secunde

PASCAL

S-a sinucis — undeva, în biroul său dintr-o comună franceză — Pascal, locotenentul Pascal, comandantul pompierilor respectivi. Nu se cunosc cauzele — nimeni nu e atît de livresc să-l cheme pe Camus la fața locului, să le explice «inexplicabilul gest». Un adjunct al locotenentului susține că omul și-ar fi tras glonte pentru că i s-au refuzat creditele — deși comuna era dotată cu un excelent material de luptă împotriva incendiilor. Un alt adjunct sugerează înfrîngerea lui Pascal în ultimele alegeri municipale.

Din adjunct în adjunct, printre credite, alegeri și materiale în dotare constatăm că nici la sinuciderea unui pompier, nici atunci, nimeni nu vrea să se joace cu focul.

HICLER

Ca și anul trecut, ca și în urmă cu doi ani, exact ca acum trei ani, după luna lui april, întunecat, se aud zurgălăii lui mai. «În frumoasa lună mai...» zice tînguitor poetul, pus pe muzică de muzician. Niciodată nu s-a spus «întunecat mai»...

Ca în fiecare an — nesmintit și niciodată dezmințit — luminosul mai e luna luminoasei mele uri antifasiste, luna bucuriei mele deșănțate la gîndul că Hitler e mort iar hitlerismul zdrobit, fie și nestîrpit. În fiecare an — fără să mă tem de stereotipie și conformism, fiindcă în acest domeniu stereotipia e mai sfîntă decît orice gînd «original» iar conformismul antihitlerist mai nobil decît orice nonconformism al toleranței! — în fiecare an, eu ridic aceeași și aceeași odă victoriei și răzbunării umane asupra inumanului Hitler, «Hitler cremenalul care ne-a furat Ardealul», cum striga mi-

nunat un vînzător de ziare, în mai '45, pe bulevard, vestind moartea călăului. În acea lună mai, cînd n-aș mai înălța acest imn de slavă și această rugăciune în care murmur cele mai sălbatice și cele mai rigide lozinci antihitleriste, în acea lună mă voi considera neînsuflețit și apus. N-a venit încă ziua aceea.

În schimb, s-a ajuns la al patrulea proces intentat celui supranumit și «acarul morții», Franz Novak — fostul adjunct al lui Eichmann, cel care organiza transporturile feroviare spre Auschwitz. Al patrulea proces — după ce în primul (1964) fusese condamnat la 8 ani temniță, în al doilea — achitat, în al treilea (1969) — condamnat, din nou, la 9 ani de închisoare. Toate aceste verdicte au fost casate pentru vicii de formă. Care formă? Forma săpunului? Forma norilor formați din aburii gazării? Nu contează, s-a ajuns în aprilie '72 la al patrulea proces — în care jurații de la Viena, cu 7 voturi contra 1, au recunoscut că «Novak a organizat, în 1944, transportul evreilor din Ungaria spre Auschwitz, îngrămădindu-i în trenuri ca pe animale, fără apă și hrană... cauzînd astfel moartea multor deportați». Pentru acest «delict de violență publică» — Novak a fost condamnat la 7 ani de reclusiune.

Novak a făcut — din nou — apel. El se consideră nevinovat. El jură că n-a știut unde se îndreptau trenurile. El a crezut nesmintit că trenurile acelea se îndreptau spre lagăre de muncă. El n-a fost călău. El a fost victima unei confuzii.

Ce apel ciudat, cite vicii de formă conțin norii, pe cer, în frumoasa lună mai!

Radu COSAȘU

agendă

Contribuția firmei americane «International Telephone and Telegraph» la tentativa de a bloca formarea guvernului unității populare din Chile, în 1970 — denunțată recent de ziaristul Jack Anderson — este confirmată acum de diferite surse. Fostul șef al agenției centrale de spionaj — C.I.A., JOHN MC CONE, care face parte, în prezent, din consiliul de administrație al firmei I.T.T., a confirmat autenticitatea documentelor publicate de Anderson, recunoscînd totodată că a fost consultat personal în această problemă.

Președintele Mexicului, LUIS ECHEVERRIA a întreprins zilele acestea o vizită oficială în Chile. În urma convorbirilor avute cu președintele Allende, s-a dat publicității o declarație comună, în care se arată că ambele guverne susțin principiile dreptului internațional și, ca atare, se pronunță categoric împotriva oricărui amestec extern în treburile lor interne. Chile și Mexicul se declară totodată pentru dreptul inalienabil al statelor de a dispune, în mod suveran, de propriile lor bogății naturale.

15 membri ai unei misiuni a Organizației Unității Africane, condusă de președintele în exercițiu al acesteia, MOKHTAR OULD DADDAH, șeful statului mauritan, întreprinde vizite într-o serie de țări ale lumii (Elveția, Turcia, Japonia etc.) pentru a înfățișa problemele cu care este confruntată în prezent Africa — colonialismul portughez, discriminarea rasială, apartheidul. Misiunea a relevat totodată necesitatea sistării de către țările occidentale a comerțului cu regimurile rasiste din sudul Africii.

Sentința pronunțată de Comisia disciplinară a Ligii italiene de fotbal în cazul cunoscutului internațional GIANNI RIVERA, căpitanul echipei A.C. Milano, continuă să suscite ecouri și controverse. Pentru acuzațiile de necinste și corupție adresate arbitrilor, Gianni Rivera a fost suspendat pînă la 30 iunie. El nu va mai putea participa la Cupa Italiei, nici face parte din echipa națională. I se va permite în schimb să joace în meciurile pentru Cupa UEFA.

TWIGGY, faimoasa cover-girl care a fost, în ultimii ani, vedeta nr. 1 a revistelor de modă occidentale, își demonstrează acum și virtuțile de actriță. «Ea dansează, cîntă, roșește și pălește după toate convențiile operetei» — scrie L'Express — în filmul realizat recent de regizorul Ken Rusel «The Boy Friend». Nu este exclus ca Twiggy să poată fi văzută curînd într-o nouă versiune a filmului «Rebecca», în care a strălucit cîndva Joan Fontaine.

După referendumul francez cu privire la lărgirea Pieței comune, Norvegia se pregătește și ea pentru o asemenea consultare de masă în legătură cu eventualitatea aderării sale la organismul comunitar. Scrutinul va avea loc în septembrie, dar încă de pe acum sondajele indică: 45% NU. Premierul TRYGVE BRATTELLI, partizan al intrării în Piața comună, depune mari eforturi pentru obținerea unui DA majoritar. Cercurile industriale, armatorii și politicienii de dreapta îl susțin.

cronica satirică

umor

de Teodor MAZILU

de Nell COBAR

se aranjează

Sînt unii oameni ieșiți din comun care îți lasă impresia că nu există pe lume nici o problemă nerezolvabilă. Și asta nu fiindcă ar fi ei cine știe ce filozofi, cine știe ce alchimisti sau teribili oameni de știință. Dimpotrivă, așa putea spune că ignoranța le încununează modesta și îngusta frunte. În ciuda evidenței, în ciuda ignoranței, ei te asigură că, o dată ajunsă în mina lor, orice problemă se destramă ca prin farmec. Toate misterele dispar. Toate barierele cad ca la un semn. Cu cît sînt mai ignorați cu atît sînt mai siguri de reușita lor...

Dacă cineva n-are studii și totuși vrea să ocupe o funcție care reclamă totuși puțină carte, în ciuda legilor în vigoare, individul nu dezarmează. Nimic nu-l intimidează.

— Se aranjează...

Îi explici omenește că legea nu-i permite, dar el ride cu superioritate de parcă legea ar fi o rudă amărîtă din provincie. Ignoranța îi dă și beția puterii.

— Nu-ți fie teamă. Se aranjează...

E greu de văzut ce anume se poate aranja în acest caz. Să faci un inginer într-o după-amiază e oricum foarte greu. Poți să-ți aranjezi nodul de la cravată dar nu poți să aranjezi «un inginer». Dar, puterea lui vrăjitorescă e și mai mare. El poate ușor schimba o locuință de două camere în altă locuință de șapte camere. E atît de sigur în tot ce spune, încît ai impresia că are deja restul de cinci camere în buzunarele de la vestă.

— Nu te agita. Se aranjează...

Întreg universul îi stă parcă la picioare ca un dulău credincios.

— Ce nu se poate în lumea asta?

Ideea lui e că prin nerușinare și viclenie totul, absolut totul, e posibil. Își asigură la nevoie pînă și pasiunea femeii adorate.

— Vorbesc eu cu ea. O să te iubească sincer. Aranjez eu...

Dacă vrei să-ți schimbi postul, evident, nu e nici o problemă — se aranjează. Te bate pe umăr. Sacru și amabil ca un preot din vechime.

— Se aranjează și asta.

Totul se aranjează...

Nu-ți fă probleme...

El n-are nici probleme de conștiință. Ține de aceea să precizeze că învîrtelile lui au și o solidă bază etică. Că nu sînt afaceri — ci principii...

— Să nu cumva să crezi că umblu cu pile. Nu, eu dau sugestii... În fond, am și eu dreptul la o părere... Și uite așa, din dreptul la opinie dihania își mai face un rînd de case. Șontic-șontic — trăgînd și morala după el — a reușit să se căpătuiască.

Evident, individul își exagerează puterile. Ei, nu chiar totul se poate aranja pe lumea asta. Tiptil-tiptil — gloria se destramă...

Situatie de inaintat forului tutelar.

— E tare tipul!

— Categorie! E cea mai bună autocritică a lui din ultimii ani!

O NOUĂ PRIMĂVARĂ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ORIZONTAL: 1) Sol al primăverii. 2) Unu luat din natură! — Soarele. 3) Vine, vine primăvara... pe cîmpii! 4) Cu brațele încrucișate — Stimulent de veselie. 5) Cununi! — Marte. 6) E... timp frumos! — Abia! 7) Legături de tot felul — Rupe inima cîrgului! 8) Firicel de... floare-albastră! — Rătăcirile dragostei. 9) Botgros! — Avalanșă de sezon. 10) Înfioriri.

VERTICAL: 1) Împresărire... 2) Frumoasele din poiană — Era nouă! 3) Scris ca la carte — Floarea. 4) Arma dragostei — Divinitate legendară. 5) Vine, vine primăvara!... 6) A trata cu căldură — Sau... din flori! 7) Timpul ploilor — Ne ia din iarnă! 8) Iris! — Pus la gard. 9) Încins peste măsură — Primăvara pe ogoare. 10) Babele — Fluturi...

Toma MICHINICI

Dicționar: ANAT.

Dezlegarea jocului «POEZIA FLORILOR»,
apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) FLOARE — APRIL 2) LAMIITA — ROZA. 3) UC — STELE — IVI. 4) T — SOARE — INOT. 5) UȘOR — AIS — IRA. 6) RAI — MT — FATA. 7) ELADA — MACESI. 8) C — ARSITA — EE. 9) VIOLETE — TM — D. 10) IERI — RIU — APE. 11) N — GETA — LICAR. 12) TEI — STROPITA.

flacăra **F** *album*

IONELA PRODAN — o « floare »
din grădinile Olteniei.

Fotografie de Traian PROSAN

